

# BATTHYÁNY LAJOS ÁLTALÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

## GONDOZÁSI ÉS CSALÁDSEGÍTŐ KÖZPONT

9545 JÁNOSHÁZA, BERZSENYI DÁNIEL.U.42.

---

### SZAKMAI PROGRAM

#### I.HELYZETELEMZÉS

##### 1. Az intézmény filozófiája

Az intézmény a preventív és korrekatív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők önálló életvitelének és készségeinek erősítéséhez, valamint ellátja a kliensek jogainak fokozott védelmét. A munka során kulcsfontosságú a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a kliensek szegénysége és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem, valamint a családok társadalmi helyzetének javítása.

Az elöregedési folyamat új kihívást jelent a szociális gondoskodás különféle területein. Az idős emberek segítségének egyik legfőbb helyszíne saját otthonuk, amely azt jelenti, hogy meg kell teremteni mindazokat a lehetőségeket, amelyek lehetővé teszik az idős, beteg, rászoruló ellátottak lakókörnyezetükben történő gondozását, ápolását.

A munkának irányt ad a szociális munka Etikai Kódexe. Az intézmény nemre, korra, társadalmi és etnikai hovatartozásra, vallási és világnézeti meggyőződésre, nemi irányultságra, fogyatékosra és egészségi állapotra való tekintet nélkül, valamint bármely egyéb hátrányos megkülönböztetés kizárásával látja el feladatait. A szakmai tevékenység során a titoktartás és az információk felelős kezelése biztosított.

Az intézmény a feladatellátás során tudatosan vállalja:

- a szociális munka hármasszektarának – ismereteknek, készségeknek és értékrendnek – a folyamatos fejlesztését,
- a szociális munka Etikai Kódexében rögzített normák betartását,
- az önismeret és a személyiség folyamatos fejlesztését,
- a szakmai tudás folyamatos gyarapítását,
- a forrásrendszerekkel való kapcsolat kiépítését és formálását,
- a kliensek problémamegoldó kapacitásának fejlesztését,
- a hátrányos helyzetűek és kisebbségben élők társadalmi képviseletét,

- a társadalmi normák, értékek közvetítését a kliensek felé,
- a szociálpolitika formálását,
- a társadalmi szolidaritás erősítését.

### **1.1. A szakmai program előkészítése**

A Gondozási és Családsegítő Központ 1990. óta biztosítja Jánosháza város szociális ellátását. Az utóbbi években felmerült az igény arra, hogy az intézmény ellátási területét a környező településekre is kiterjesszük. A Jánosháza térségében élők igényeinek megismerése érdekében a települések polgármesterei felmérték a lakosság körében a szociális ellátások szükségességét. A felmérés eredményeként megállapítottuk, hogy a lakosság elsősorban az étkeztetést igényli, de célszerű a társulás kiterjesztése a házi segítségnyújtásra és a nappali ellátásra is, bár ezekre az ellátásokra konkrét igény a program előkészítése során nem jelentkezett. Az igények ismeretében a jogszabályi előírásokra és a demográfiai tényezőkre figyelemmel dolgoztuk ki a szakmai programot. Az idősödő lakosság részéről nagyfokú igény jelentkezik a szociális alapszolgáltatások minél magasabb színvonalú nyújtására. Az étkeztetés üzemeltetőjével egyeztetünk a települések étkeztetési igényeinek biztosításáról. A Gondozási és Családsegítő Központ 2011. július 1-től beolvadt a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központba.

### **1.2. A települések rövid bemutatása**

#### **1.2.1. Jánosháza**

Jánosháza Vas megye délkeleti részén Zala és Veszprém megyék közelében helyezkedik el. A település környéke már a bronzkorban lakott volt. Jánosháza aránylag későn keletkezett, első írásos nyoma csak a 15. századból való (Janushaza 1428). Nevét a feltételezések szerint tulajdonosáról, a szomszédos Varsányt is birtokló Joannesről kapta. Joannes Ormuzd de Varsány ún. kisvára a ma igencsak romos várkastély területén keresendő. Az 1400-as évek elején szerezték meg a Garayak és a somlói Viadalomhoz csatolták. A 16. század elején Bakócz Tamás kapta meg, tőle örökölték az Erdődyek, akik a devecseri Choron családnak adták zálogba. Később ők örökbirtokként erősítették meg szerzeményük tulajdonjogát. A család kihalása után a leányági örökösöktől a 18. században szerezték vissza az Erdődyek. Maga a település virágkorát a 16-17. században élő várkastély tövében alakult ki, amely mellett az 1600-as években jelentős katonai tábornok is fenntartottak. A község fejlődéséhez hozzájárult még, hogy a környező településeken fekvő birtokok központja lett.

Ennek köszönhetően az 1571-ben elhagyatott helyként számon tartott települést a következő évszázadban már mezővárosként tüntették fel. Kereskedelmi jelentőségét a főút közelsége is emelte. A 19. században járási székhely is volt, de később ez a terület a kiscelli járásba olvadt be. A 18. század második felében zsidók is letelepedtek itt, akiknek száma annyira megnövekedett, hogy a következő

században iskolát, zsinagógát is építettek. A 18. századi úrbéri összeírásokból kitűnik, hogy a község valóban a mezővárosi fejlődés állapotában volt. Jánosháza jelentős vásártartó hely, vásáros napokon több tíz kilométeres körzetből hat úton áramlott a nép a községbe. A XIX. században a korábbi fontos kereskedelmi útvonalak más irányt vettek, s a település elvesztette korábbi jelentőségét. Komolyabb szerephez azután csak az 1969-es Országos Településhálózat-fejlesztési Keretterv elfogadása után jutott, ekkor vált ugyanis nagyközséggé. Közigazgatási területe 23,41 km<sup>2</sup>, népsűrűsége 130,20 fő/km<sup>2</sup>. A település vasútállomással rendelkezik.

### **1.2.2. Duka**

Duka Celldömöktől délre a 8-as és 84-es számú főútvonal kereszteződésének közelében fekszik. Az oklevelekben először 1290-ben említik Dwka alakban. Jellemzően kisnemesi falu volt. 1768-ban 8 család birtokait írták össze (közülük négy Dukai Takách). Híres szülőtte Dukai Takách Judit, az első magyar költőnők egyike. A település lélekszáma 1941. óta közel a felére csökkent.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### **1.2.3. Karakó**

Karakó Jánosházától délkeletre a 8-as számú főút és a Marcal-folyó mellett fekszik. Határában úgynevezett avar gyűrű volt, amely Vak Bottyán kurucainak is védelmet nyújtott. A Szent István által kialakított vármegyerendszer keretében alapították a karakói várispánságot. A falutól nem messze a Marcal-folyó közelében találjuk a néhai földvár maradványait, melyet hajdan megközelíthetetlen mocsár vett körül. A vár első írásos említése 1137-ből való. A XIV. század végéig királyi birtok volt, ekkor Zsigmond Irnosd fia Lászlónak adományozta. Jelentőségét az épített kővárak megjelenésével folyamatosan elveszítette, de egészen a XVII. Század végéig működött. 1707-ben Vak Bottyán kuruc vezér itt várta be a török seregeket, 1809-ben a napóleoni csaták idején a környék legfontosabb átkelőhelye Karakónál volt. A XVIII-XIX. század idején sok híres betyárnak adott menedéket a község mocsaras, lápos vidéke.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### **1.2.4. Keléd**

Keléden már a rómaiak idején is virágzó élet folyt. A település valaha földvárral is rendelkezett. Első írásos említése (Kylyd) 1468-ból származik. A II. világháború előtt szeszgyár, gőzfűrés és villanytelep is működött a településen. Lakóinak száma 1941-re elérte a 430 főt. Lakossága javarészt mezőgazdasági cselédekből és ipari alkalmazottakból állt. Fejlődése az államosításokat követően hanyatlásnak indult.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### **1.2.5. Kemenespálfa**

Kemenespálfa két község (Pálfalva és Martonfalva) egyesítésével jött létre 1888-ban. A település környéke már az Árpádok idején is lakott hely volt. Nagyboldogasszony tiszteletére a Felsőbüki Nagy család által az egykori Martonfán emelt barokk római katolikus temploma 1727-ben készült el. A volt Révay-kastély 1820 körül készült klasszicista stílusban. A községen kívül, szintén az egykori martonfai részen az Alsómajorban áll. Az 1966-os népi műemléki felmérés nagyszámú kő-, tömés- és vegyes falazatú pajtát dokumentált a településen. A település műemlék jellegű haranglába 1993-ban került felújításra. A település vasútállomással rendelkezik. A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### **1.2.6. Kissomlyó**

Kissomlyó község az azonos nevű hegy lábánál fekszik, amelyen szőlőtermesztéssel foglalkoznak és sok pincét is építettek. A szőlőhegyen a magyar örökösödési jognak köszönhetően, a birtokok elaprózódásával ma 4-600 négyszögöl nagyságú parcellák jellemzőek.

Az itt termelt borok a ságiakhoz és a somlóiakhoz hasonlóan karakteres, kellemesen savas fehérborok. A szőlőhegy hagyományos fajtája az olaszrizling, mellette megtaláljuk a rizlingszilvánt, a traminit, a chardonay-t, a királyleánykát is. A terület jelenleg a Somlóval és a Ság hegygel közösen alkot borvidéket. A Kissomlyón 22 helyen folyt bazalttufa kitermelés. A községről először 1319-ben emlékeztek meg írásban (Sumulo). Birtokosai főleg köznemesek voltak. Templomáról 1348-ból, plébánosáról 1549-ből való a legkorábbi adat. A helyi lakosok szőlőtermelését 1452-ben említették először, hegyközségének szabályait 1749-ben foglalták írásba. Evangélikus temploma 1783-ban készült.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### **1.2.7. Nemeskeresztúr**

Nemeskeresztúr a Kemenesalja délkeleti részén, a Marcal folyó mentén fekszik. A 8-as és a 84-es főutak a település közelében haladnak el. A település neve először egy 1332-ből származó okiratban található meg. Templomát – melynek titulusa a Szent Kereszt Felmagasztalása - 1772-ben építették. A középkorban kisnemesek lakták a települést. A település kül- és belterületén öt kereszt, egy Mária a kisjézussal szobor valamint egy Szent János szobor található. A település szülötte Bertha Bulcsú, az író. Szülei hajdani házában bronz tábla őrzi emlékét. A település vasútállomással rendelkezik.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### 1.2.8. Köcsk

Kemenesalja közepén, félúton a Ság-hegy és a Kis-Somlyó között, a Kodó patak mellékén helyezkedik el a mintegy 300 lakosú település. Két részből, Nagy- és Kisköcskből áll, a két falurész között a Csikászó-patak folydogál közeli befogadója, a Kodó felé. Határa többé-kevésbé sík, megművelt terület, de keletre és nyugati irányban nagyobb kiterjedésű erdők borítják a felszínt.

Közlekedési helyzete nem túl kedvező, csak mellékutak érintik. A 8-as főútról Borgátánál letérve az üdülőtelep előtt leágazó úton 3 km-t haladva érhetünk ide. Az Árpád-korból származik az első írásos adat (*Kuscku - 1237*), amikor még egyetlen községként létezett, a karakói várispánság részeként királyi birtok volt. Köcsk a Batthyányak idejében virágzott fel újra, a 18. században. A volt Köcsky-birtokokat ekkor ők szerezték meg, és az intai uradalom részévé tették.

1937-ben egyesítették a két településrészt, azóta viseli hivatalosan a Köcsk nevet. Ekkor Középköcsk az idők során már elenyészett, beolvadt. 1950 október 22-ig körjegyzőségi székhely volt, amelyhez Egyházashetye és Kemeneskápolna is tartozott. 1970 és 1990 között társközsége volt az egyházashetyei közös tanácsnak, 1990 óta önálló önkormányzattal rendelkezik.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### 1.2.9. Kemeneskápolna

Kemenesalja közepén, a Ság-hegy déli lába alatt fekszik. A határ északi részén levő Dombi-dűlőben római kori villa maradványait találták a régészek. A község első írásos említése 1390-ből való, *Kapolnafelde* néven. Nevének eredete egy Szent Katalinról elnevezett kápolnához nyúlik vissza, mely a történelem folyamán teljesen elpusztult.

A 14-15. században helybeli nemesek birtokolták. A későbbiekben először a Széchy és a Thurzó családoké, majd 1639-ben a Batthyányiaké lett. Ők majdnem egy évszázadig zálogba adták, míg a 18. században az intai uradalom részévé vált. A középkor harcai alatt sokat szenvedett a falu lakossága. 1567-ben német katonák okoztak jelentős károkat, 1588-tól pedig már a töröknek voltak kénytelenek hódolni. 1646-ban egy török támadás során a lakosság egy részét megölték, 70 embert fogságba ejtettek. Közülük ketten csak három év múlva szabadulhattak, Ság-hegyi szőlőjük eladásával. A falut csak a 18. század elején telepítették újra.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### 1.2.10. Egyházashetye

A község Kemenesalján, a Kis-Somlyóhoz közel, a Kodó patak völgyében helyezkedik el. Környéke részben sík, részben hullámos, jellegzetes kemenesaljai táj. Mindössze másfél kilométerre emelkedik a Kis-Somlyó vulkanikus magaslata, lábánál kisebb erdőkkel, oldalain szőlőültetvényekkel. A községet először 1338-ban említik, *Hege* néven, melyet valószínűleg a Hethe törzsről kapta.

Későbbiekben előfordul még az írásokban *Óhetye (Ohethye - 1463)*, és *Felsőhetye (Felsew Heythye - 1467)* neveken is. Az első olyan említés, melyben már templomára is utal, 1470-ben keltezett (*Eghazashege*). Ősi nemesi község volt, mely eleinte a karakói várispánsághoz tartozott, később a Héder nemzetségbeli Köcsky Sándor birtokába került. A századok folyamán több tulajdonosa volt a falunak, utoljára a Felsőbüki Nagy család birtokolta. A török időkben osztozott a többi környékbeli település sorsában, gyakran volt támadásoknak kitéve. 1570-ben 6 elhagyott és 5 felégetett házat írtak össze. 1588-ban kellett először a szultánnak adózniuk. Egyházashetyén született Berzsenyi Dániel költő (1776-ban). Egykori szülőházában ma emlékmúzeum és könyvtár található.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### **1.2.11. Borgáta**

Kemenesalján, a Kis-Somlyó hegy lábánál, a Kodó patak mentén találjuk a 173 lakosú községet, mely az utóbbi évtizedekben termálfürdőjéről vált ismertté. A török időkben sok megpróbáltatásnak voltak kitéve a lakók. 1578-tól Musztafa budai pasának voltak kénytelenek hódolni, miután Batthyány Boldizsárhoz hiába fordultak segítségért. 1608-ban kóborló hajdúk, majd 1619-ben a devecseri vár katonái sarcolták meg őket. Az 1646-os évben pedig a törökök hurcoltak el 50 embert az akkor itt álló 21 házból. Egy 1752-es összeírás szerint 29 jobbágy, 5 házzal rendelkező, és 2 ház nélküli zsellér lakta a falut. Köztük többen német nyelvűek voltak, így elképzelhető, hogy időközben német telepeseket is költöztettek ide. A későbbi időkben a Batthyányak az intai uradalomhoz csatolták a falut, amelynek során több mezőgazdasági fejlesztésre is sor került: 1795-ben 88 holdnyi mocsarat csapoltak le, a helyi lakosok pedig 11 éves adómentességet kaptak, amennyiben a Kis-Somlyó oldalán szőlőt telepítenek. A szőlőhegy mindig is jelentős szerepet töltött be a falu életében, a 18. században egyre nagyobb területet vontak be a szőlőművelésbe. Már 1740-ben írott hegyközségi törvénye volt, melyet gróf Esterházy Johanna nevében adtak ki. A hagyományos szőlőkultúra megőrzéséért sokat tett Vajda Lajos, akinek a hegy tetején álló pincéjében a magyar irodalmi élet több nagy alakja is megfordult. Az ő kezdeményezésére helyezték el a Király-kőn, a hegy egyik nevezetességén az emléktáblát.

1964-ben, olajkutató fúrás közben találtak rá a 732 m mélységből feltörő, 47 Celsius fokos termálvízre, melynek hasznosítására az 1970-es években fürdő épült. Körülötte az évek során kisebb üdülőfaló alakult ki.

A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

### **1.2.12. Boba**

A község a Marcal nyugati, kemenesaljai partvidékén fekszik, Vas megyében. A falu területén már az

ősi időkben is éltek emberek, ezt bizonyítja az a Marcal mentén álló halom, amelynek feltárásakor kora vaskori, a Hallstadt kultúrához tartozó hamvasztásos urnasíros temetkezési hely került napvilágra. A falu első írásos említése 1271-ből való, Boba néven, bár egészen a XIX. századig a Baba név volt használatban, mely feltehetően egy nemesi család (Bobay vagy Babay) nevéből származik, akiknek egy vitéz tagja a területet a legenda szerint IV. Bélától kapta ajándékba hősi tetteiért. Az Árpád-korban köznemesek birtokolták, 1599-ben például 19 nemesi családot jegyeztek fel. A török idők sok szenvedést hoztak a település életében, volt olyan, hogy éhínség miatt sokaknak el kellett adniuk birtokaikat. A budai, a pápai és a fehérvári töröknek hódoltak a 16. század végétől egészen a 17. század közepéig. 1828-ban még nemesi faluként tartották számon, a későbbiekben gróf Somogyi család volt a birtokosa. Az 1910-es évek végén tűzvész pusztított a településen, mikor jelentős része leégett. Nagy változást hozott a falu életében az 1872-ben megnyitott Szombathely-Székesfehérvár vasútvonal. A község Önkormányzati feladatait a Jánosházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

## II. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Jánosháza város, Duka, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr, Köcsk, Boba, Borgáta, Egyházashetye, Kemeneskápolna községe önkormányzatai a rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat biztosít. A személyes gondoskodás keretében az alapszolgáltatások biztosítása érdekében Gondozási és Családsegítő Központot működtet a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ intézményegységeként.

**Az intézmény megnevezése:** Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ Gondozási és Családsegítő Központ Intézményegység

**Székhelye:** 9545 Jánosháza, Berzsényi D. u. 42.

**Feladata:** A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti alapszolgáltatások nyújtása a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7) SZCSM rendelet szerinti szakmai tartalommal. Biztosítja az egyes szolgáltatások közötti koordinációt. Tájékoztatást nyújt az ellátási területen élőknek a településen működő szociális intézményi ellátásokról.

**A biztosított alapszolgáltatások, és azok szakágazati besorolása:**

<u>Kormányzati funkció:</u>	<u>Megnevezés</u>
102030	Idősek, nappali ellátás
102032	Demens betegek nappali ellátása
107051	Szociális étkeztetés
107052	Házi segítségnyújtás
104042	Család és gyermekjóléti szolgálat
104031	Napraforgó Bölcsőde
104035	Gyermekétkeztetés bölcsődében

Az alapszolgáltatást nyújtó egységek integrált szervezeti formában működnek. A szervezeti egységek munkáját az intézményegység - vezető hangolja össze.

Az együttműködés és ésszerű munkamegosztás lehetővé teszi a rászorulóknak szociális helyzetének, korának és egészségi állapotának megfelelő ellátás biztosítását, a különböző ellátási formákban.

**Ellátási terület:**

- **Házi segítségnyújtás:** Duka, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr



községek és Jánosháza város közigazgatási területe.

- **Étkeztetés:** Duka, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr községek és Jánosháza város közigazgatási területe.
- **Nappali ellátás:** Duka, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr községek és Jánosháza város közigazgatási területe.
- **Család és gyermekjóléti szolgálat:** Duka, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr, Köcsk, Boba, Borgáta, Egyházashetye, Kemeneskápolna községek és Jánosháza város közigazgatási területe
- *Az intézményegység jogállása:*

A Gondozási és Családsegítő Központ a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ intézményegysége. A Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ jogi személy, részben önállóan működő költségvetési szerv

#### ***Személyi feltételek:***

#### ***Az intézményegység vezetése:***

Az intézményegységet az intézményegység-vezető vezeti. Az intézményegység-vezetőt a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ igazgatója nyilvános pályázat útján határozott időre bízza meg az intézmény vezetésével, figyelembe véve az Igazgató Tanács javaslatát. A munkáltatói jogkör gyakorlója a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ igazgatója. Az intézményegység-vezető helyettesítését az általa megbízott közalkalmazott látja el.

#### ***Az intézmény dolgozóinak kinevezése:***

Az intézmény dolgozóit a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ igazgatója nevezi ki, és a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben foglaltakra figyelemmel gyakorolja a munkáltatói jogokat.

#### ***Feladatkörök megjelölése:***

Az intézmény valamennyi dolgozója napi munkáját a munkaköri leírásban rögzítettek alapján, az 1993. évi III. törvény, valamint az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet szellemében köteles ellátni.

**1. Az intézményegység-vezető** felelős a gondozási munka színvonaláért, az adminisztrációs munka elvégzéséért. Tanulmányozza az új gondozási módszereket, figyelemmel kíséri, és intézkedéseivel

segíti a kliens ellátását. Szakmai továbbképzéseken részt vesz, a Központ dolgozóinak is lehetőséget biztosít a továbbképzéseken való részvételre. Rendszeresen tart munkaértekezletet.

**2. Szociális gondozók:** biztosítják a kliensek számára az igényeiknek megfelelő gondozást, fizikai, pszichés, szociális és egészségügyi segítségnyújtás révén szervezik a klubéletet.

**3. Házi-gondozónők:** a gondozottak számára gondoskodnak élelmezésük, személyi és környezetük higiénéjéről, ápolásuk biztosításáról, kulturális szükségletük kielégítéséről, társas kapcsolataik kialakításáról, érdekvédelmükről. Munkájukat az intézményegység-vezető irányítása alatt végzik.

**4. Családsegítők:** A családsegítés keretében az életvezetési problémákkal és szociális gondokkal küzdő családok, személyek szociális és mentális ellátását biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat keretében segíti a gyermekek testi, lelki egészségének megőrzését, családban történő nevelését, a veszélyeztetettség megelőzését, illetve, ha már kialakult, annak megszüntetését, a családból kiemelt gyermek visszahelyezését. Szükség esetén segít a hivatalos ügyek intézésében. Együttműködik a településen működő intézmények ifjúságvédelmi felelőseivel, óvoda vezetőjével, dolgozóival, védőnői hálózattal, rendőrséggel.

**5. Szociális segítők:** Karakó, Kemenespálfa, Kissomlyó községekben gondoskodnak az étel kihordásáról az igénylők részére.

## ***II.2.Szakmai egységek létszámkimutatása és szakképzettség szerinti megoszlása***

A Gondozási és Családsegítő Központ intézményegység engedélyezett álláshelyeinek száma **11 fő nyolcórás és három fő kétórás munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazott.**

### **1. Nappali ellátás- demens :**

Engedélyezett főfoglalkozású álláshelyek száma: 1 fő gondozónő, szociális gondozó-ápoló szakképesítéssel, 1 fő klubvezető, szociális asszisztens.

### **2. Étkeztetés:**

Az étkezéssel kapcsolatos adminisztráció vezetése a vezető feladata. Duka, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó és Nemeskeresztúr községekben az étel kihordását 3 fő (községenként egy fő) két órában foglalkoztatott szociális segítő végzi.

### **3. Házi segítségnyújtás:**

Engedélyezett főfoglalkozású álláshelyek száma: 7 fő nyolcórás szakképzett gondozónő.

**4. Család és gyermekjóléti szolgálat:** Engedélyezett főfoglalkozású álláshelyek száma: 2 fő családsegítő felsőfokú szakképzettséggel.

### **1.3. Az ellátottak körének demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei**

Népesség alakulás 2021. évben:

<b>Település</b>	<b>2021.</b>
<b>Jánosháza</b>	<b>2483 fő</b>
<b>Karakó</b>	<b>214 fő</b>
<b>Keléd</b>	<b>90 fő</b>
<b>Kissomlyó</b>	<b>246 fő</b>
<b>Nemeskeresztúr</b>	<b>291 fő</b>
<b>Duka</b>	<b>254 fő</b>
<b>Kemenespálfa</b>	<b>405 fő</b>

**Községek lélekszáma korosztályonkénti bontásban:**

	<b>0-6 év / fő /</b>	<b>7-18 év / fő /</b>	<b>19-54 év /fő /</b>	<b>55- év / fő /</b>	<b>Összesen fő</b>
<b>Duka</b>	13	46	143	90	292
<b>Jánosháza</b>	130	355	1351	784	2620
<b>Karakó</b>	7	38	115	70	230
<b>Keléd</b>	3	8	30	49	90
<b>Kemenespálfa</b>	30	99	242	98	469
<b>Kissomlyó</b>	9	38	128	77	252
<b>Köcsk</b>	12	21	120	88	241
<b>Boba</b>	47	118	456	234	855

<b>Borgáta</b>	4	2	58	93	157
<b>Egyházashetye</b>	7	24	157	132	320
<b>Kemeneskápolna</b>	1	7	35	50	93
<b>Nemeskeresztúr</b>	15	28	140	131	314
<b>Összesen</b>	278 fő	784 fő	2975 fő	1896 fő	5933 fő

#### 1.4.Rendszeres gyermekvédelmi

Települések	Hány gyermek után igényelnek rendszeres gyermekvédelmi támogatást?
Jánosháza	<b>114 fő</b>
Kemenespálfa	<b>10 fő</b>
Karakó	<b>5 fő</b>
Nemeskeresztúr	<b>5 fő</b>
Keléd	<b>3 fő</b>
Kissomlyó	<b>16 fő</b>
Köcsk	<b>4 fő</b>
Borgáta	<b>0 fő</b>
Boba	<b>12 fő</b>
Egyházashetye	<b>13 fő</b>
Kemeneskápolna	<b>6 fő</b>
Összesen	<b>178 fő</b>

A fenntartó települések közigazgatási területén az alábbi ellátásokat nyújtja:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Család és gyermekjóléti szolgálat
- Nappali ellátás - demens
- Szociális információs szolgáltatás

### **Intézmény működését befolyásoló jogszabályok:**

#### **Törvények**

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról

#### **Kormányrendeletek**

214/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központról

368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet. az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

369/2013.(X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók,

intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről

415/2015.(XII.23.) a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről

63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól

257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

415/2015.(XII.23.) Kor. Rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igény bevevő nyilvántartásról és országos jelentési rendszerről

A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai, valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról

### **Miniszteri rendeletek**

56/2011. (XII. 31.) NGM rendelet a szakfeladat rendről és az államháztartási szakágazati rendről

3/2008. (IV. 15.) SZMM rendelet a szociális módszertani intézmények kijelöléséről és feladatairól, valamint a szociális szolgáltatók, intézmények engedélyezési eljárásának szakértői díjáról

9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak

működési nyilvántartásáról

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

### **Helyi rendeletek**

Jánosháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális és a gyermekjóléti ellátásokról szóló 6/2021. (VI.18.) önkormányzati rendelete

### III. ÉTKEZTETÉS

#### **A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek bemutatása**

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Az ebédet szállítással igénybe vevők kiszolgálása gépkocsikkal, kerékpárral történik.

#### **1. Ellátandó célcsoport szociális jellemzői:**

Étkeztet és keretében napi egyszeri meleg ételt, igény esetén lakásra szállítás lehetőségével biztosítjuk.

- Egyedül élők (hozzátartozóik, gyermekeik nincsenek, vagy távol élnek).
- Koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük miatt önellátásra csak részben képesek, bizonyos feladatokat csak segítséggel tudnak ellátni.
- Részben időotthoni elhelyezésre várnak. A hosszú várakozási idő is indokolja, hogy biztosítsuk a szolgáltatást.
- Multimorbiditás, krónikus betegség, mozgáskorlátozottság miatt kizárólag a lakáson belül képesek önálló életvitelre. Súlyosabb esetben még az ágyat sem képesek elhagyni.
- veszélyeztetett környezetben élnek, támogató kapcsolatok nélkül.
- Az étkeztetésben részesülők általában alacsony összegű havi jövedelemmel rendelkeznek (öregségi nyugdíj, rendszeres szociális segély, rokkantsági nyugdíj, özvegyi nyugdíj, rendszeres szociális segély járadék, FOT, álláskeresési segély, gyes).
- Az ellátást igénybe vevők kb. 90%-a a szociális ellátások egyéb formáiban is részesülnek: segélyek, támogatások, mentális gondozás, támogató szolgáltatás.

**Az étkeztetés célja, feladata:** Legalább napi egyszeri meleg ételt kell nyújtani azoknak a szociálisan rászorultaknak, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Főként időskorúak és egyedülálló, rendkívül alacsony összegű rokkant-nyugdíjjal rendelkező vagy rendszeres szociális segélyben részesülő, munkanélküli személyek veszik igénybe.



A szolgáltatásnak köszönhetően rendszeresen jutnak napi egyszeri meleg ételhez azok a személyek, akik ezt nem, vagy rendkívüli áldozatok árán tudnák maguknak biztosítani.

### **Az ellátottak köre**

Szociális étkeztetésben részesülnek azok az ellátási területünkön élő személyek, akik koruk, rossz egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt ezt önmaguk és eltartottjaik részére átmenetileg vagy tartósan nem képesek biztosítani, és a napi egyszeri meleg ételhez való hozzájutása más módon nem biztosítható.

Duka, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr községek és Jánosháza város közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező szociálisan rászorultak, akik a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. § hatálya alá tartozó természetes személyek.

### **2. A feladat szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége**

Az étkezés napi egyszeri melegétél biztosítását jelenti, amit a Jánosháza Város Önkormányzatának tulajdonában lévő, és a Jánosháza Fejlesztéséért Nonprofit Kft. által üzemeltetett Jánosháza, Ady u. 5. szám alatti főzőkonyhán állítanak elő.

Jánosháza Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (továbbiakban: képviselő-testület) rendeletben határozza meg a mindenkori intézményi térítési díjat. A házi orvos javaslata alapján indokolt esetben a diétás étkeztetés is biztosítható.

Az igénybevevők részére a szolgáltatás a hét munkanapjain biztosított. Az étkeztetés igénybevétele elvitellel, lakásra szállítással, helyben történő elfogyasztással kerül megszervezésre.

- Jánosházán: a kiosztó helyről az igénybe vevő saját maga szállítja el az ebédet. Házi gondozottak, illetve aki erre nem képes, házhoz szállítással jutnak meleg ételhez. Valamint a központban helyben fogyasztásra van lehetőség.
- Karakó, Duka, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr községekben: a szociális segítők az igénylők részére házhoz szállítják az ebédet.

Az igénybevevőről a jogszabálynak megfelelően igénybevételi napló készül.”

### **3. Szolgáltatási elemek:**

- Gondozás. Étél elfogyasztásának segítése, mosogatás

- Tanácsadás: higiénés szabályok, esetleges diétás étkezés
- Felügyelet: étel elfogyasztásához

**Az ellátás igénybevételének módja:** az ellátás önkéntes, saját kezdeményezésre vehető igénybe. Az ellátást kezdeményezheti háziorvos, lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős, vagy szociálisan rászorult embert észlel.

Az igénylők az ellátásra vonatkozó igényüket szóban vagy írásban a Gondozási és családsegítő Központban nyújthatják be.

Az ellátás iránti kérelemről az adatfelvétel és a szociális körülményekről való tájékozódás, orvosi vélemény után a központ vezetője dönt, melyről a kérelmezőt értesíti.

**A térítési díj megállapítás** a Jánosháza Város Önkormányzatának Képviselőtestületének rendelete alapján történik.

## IV. Nappali ellátás

### **A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek bemutatása:**

Az idősök nappali ellátása (Idősök Klubja) a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes idős korúak napközbeni gondozására szolgál, illetve felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel szociális és mentális támogatásra szorul. A hiányzó családi gondozás pótlása, kulturált körülmények között egyedüllétének megszüntetése, egészségi és higiénés viszonyainak javítása.

#### **1. Az ellátandó célcsoport jellemzői:**

- A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,
- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- jellemző a Klubok működésére a multimorbiditás, amely a klubtagok 80%-át érinti.
- tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek,
- részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.
- A nappali ellátás Jánosháza illetékességi területén működik. Többnyire egyedül élő, családi gondoskodást részben vagy teljes mértékben nélkülöző idős, de még önmagukat ellátni képes közösségbe vágyó emberek részére működő, nappali tartózkodásra alkalmas szolgáltatás. Az ellátás igénybevétele önkéntes.
- **A szolgáltató, és az igénybevevő közötti kapcsolattartás módja:** Az intézmény nyitvatartási idejében (hétfőtől – csütörtökig 7<sup>30</sup> – 16<sup>00</sup> péntek: 7<sup>30</sup> – 14<sup>00</sup> személyesen és telefonon is rendelkezésére állunk az ügyfeleknek

**Célja:** a saját otthonukban élő személyek részére lehetőség biztosítása a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény esetén az ellátottak napközbeni étkeztetésének megszervezése

### **Feladata:**

- az igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotának megfelelő életritmust biztosító szolgáltatás nyújtása,
- közösségi programok szervezése,
- helyet biztosítani a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- a szolgáltatás nyitott formában való működésének biztosítása 1/2000. (1.7.) SzCsMr. 76. § /.
- igény esetén a napközbeni étkeztetés megszervezése,
- szükség esetén az egészségügyi alapellátás megszervezése, szakellátáshoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése, munkavégzés lehetőségének szervezése, életvezetés segítése,
- szabadidős programok szervezése,
- speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése /1/2000. (1.7.) SzCsM r. 77.§/

### **ELLÁTOTTAK KÖRE:**

- szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,
- a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

## **2. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége**

### **A nappali ellátás szolgáltatási elemek:**

- **tanácsadás:** Az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul. Eseti problémamegoldáshoz kapcsolódó információk átadása, így támogatva az igénybevevő önrendelkező, önsegítő és öngondoskodó attitűdjének kialakulását. Általában szóban, de lehet informatikai eszközökön keresztül is. Az információ tájékoztató jellegű, a döntés az igénybevevőé. A tanácsadás történhet az igénybevevővel, vagy hozzátartozójával, rokonokkal, barátokkal, akik a klienssel kapcsolatosan kérnek tanácsot. A tanácsadást a szociális gondozó, és a nappali ellátás vezető dolgozó egyaránt végezheti, a kompetencia határok betartásával. Tanácsadás keretében:
- **Készségfejlesztés:** Az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására. Az idős emberek szociális készségei csökkenhetnek. Fontos, hogy az igénybevevő a legnagyobb mértékben megőrizze a test, szellemi, lelki és szociális életminőségét. A készségek gyakorlására, az esetleges elakadásokon való átsegítésére van szükség, cél, hogy a képességek hanyatlását késleltessük, ezért kiemelten fontos, az idős emberek felkészítése az öregedés fizikai és lelki változásaira. Az önállóság érdekében az önkiszolgálási, kommunikációs, döntéshozatali képességek, személyes kapcsolatok kialakításának és fenntartásának a fejlesztése.

**Készségfejlesztés keretén belül:** zene hallgatás, filmvetítés, felolvasás, kirándulás, séta, városi programokon való részvétel, torna, udvar, kertrendezés, egyéni és csoportos beszélgetések, játékos foglalkozások- memória kártya, rajzolás, dominó, termékek gyűjtése, fejlesztő játékok, verbális képességet fejlesztő játékok,

- **háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:** Az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani. Közüzemi ügyintézéshez, azon ügyek intézésében való segítségnyújtás, amely az ellátott háztartásához kapcsolódik. Figyelemmel kísérjük a közüzemi számlák befizetési határidejét, ha szükséges s befizetéshez is segítséget nyújtunk. A közüzemi órák leolvasása, bejelentése, esetleges tartozások miatt ügyintézés a tartozás rendezésében, illetve a visszakötés intézésében, melyhez szintén segítséget nyújtunk. Amennyiben szükséges, a karbantartási munkálatokhoz szolgáltató cégek, karbantartók felkutatása. Bevásárlás, pénzgazdálkodáshoz iránymutatás. Fizikai alapszükséglet, személyi higiéné biztosítása, tisztálkodási lehetőségek biztosítása, a ruházat, textilá rendben tartásához segítségnyújtás – mosás, vasalás, ruhajavítás.

**Ennek keretében:** kísérés, személyi segítség, testsúly, vérnyomás, vércukormérés, mosás, vasalás, fürdés, bolti vásárlás, ügyintézés

- **Étkeztetés:** demens gondozottak: felügyelet
- **Esetkezelés:** Az igénybe vevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe. Fontos, a meglévő képességek, készségek felmérése. A felmérésbe bevonható az ellátott környezetében élő személyek, a team munka fontosságára nagy hangsúlyt fektetünk. A segítő intervenciók a személyen belüli változásokra, az egyének az életében jelentős személyekkel való kapcsolatára szociális környezet változásaira irányul. A kompetenciák betartása mellett: segítő beszélgetés, életvezetési tanácsadás, erőforrások bevonás. Ennek keretében: meghallgatás, mentális gondozás, beteglátogatás,
- **Felügyelet:** Az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll. A felügyelet helyben történik, célja, az igénybevevő fizikai biztonságának fenntartása, lelki támogatás. Az igénybevevő tömegközlekedés igénybevétele során, ha szükséges, gondozói kíséretet biztosítunk.

- **Közösségfejlesztés:** Együttműködés, ünnepekről – születésnap, névnap, halottak napja, állami ünnepek, történelmi- megemlékezés. Fejlesztő foglalkozások – sakk, kártya, keresztrejtvény, finom-motorikát fejlesztő foglalkozások, kézműves tevékenységek. Ennek keretében: kirándulás, kiállítás, ünnepek közösségi együttlét szabályainak betartása, betartatása,
- **Gondozás:** Az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését. Ennek keretében: testsúly, vérnyomás, vércukormérés, állapotfigyelés, komfortézés biztosítása, ( mosás, vasalás, fürdés, körömvágás, borotválkozás, időpontkérés egészségügyi ellátórendszerben, gyógyszeríratás, kiváltás, orvoshoz kísérés, orvos értesítése, bolti vásárlás, ügyintézés, térítési díjak beszedése, kapcsolattartás törvényes képviselővel, rokonokkal)

### **Ellátás:**

- *a.) Fizikai ellátás:*
  - napi egyszeri étkezés biztosítása,
  - személyi tisztálkodás, ruházat tisztításának biztosítása,
  - speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének segítése,
  - hivatalos ügyek intézésének segítése stb.
- *b.) Egészségügyi ellátás:*
  - szükség szerint egészségügyi alapellátás biztosítása, szakellátáshoz való hozzájutás segítése,
  - felvilágosító előadások szervezése,
  - tanácsadás egészséges életmódra,
  - igény szerint gyógytorna lehetőségének biztosítása.
- *Mentális gondozás:*
  - életvitelre vonatkozó tanácsadás,
  - segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, társas kapcsolatok kiépítésében,
  - segítségnyújtás a vészhelyzet kialakulásának megelőzésében, elhárításában, izoláció leküzdésének segítése stb.

- *Foglalkoztatás:*
  - - szabadidős programok szervezése (sajtótermékek, könyvek, kártya, társasjáték, tömegkommunikációs eszközök biztosítása és rendezvények szervezése révén, névnapok megünneplése, kirándulások szervezése, ünnepek megtartása)

### **3. Az Idősek Klubja éves, havi munkaterv alapján a következő ellátásokat végzi és az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:**

- Napi étkezési lehetőséget biztosít nem kötelező jelleggel az ellátottak körének térítés ellenében, 1 főre jutó jövedelmétől függően.
- A klub lehetőséget biztosít a napi személyi tisztálkodásra, fürdésre, hajmosásra. A gondozók a személyes ruházat tisztántartására nagy hangsúlyt fektetnek. Segítik ellátottaikat a szűkebb környezetük tisztántartásában is, szükség esetén kezdeményezik ellátottaik házi gondozását (betegség esetén), továbbá a bentlakásos intézményben, történő elhelyezésben is segítséget adnak.
- Igénybe vehető a férfiak és nők számára kijelölt pihenőhelyiség is a nap bármely szakában.
- Szabadidős program keretében minden ellátott kiválaszthatja a számára legmegfelelőbb, igénye és ízlése szerinti kínálatot, programot és szolgáltatást. (TV-nézés, rádióhallgatás, olvasás, felolvasás, kézimunkázás stb.).
- Az ellátottaknak lehetősége van a Klub gondozói, valamint a foglalkoztatás- és programszervező által szervezett kulturális, sport és egyéb programokon részt venni, akár helyben akár más településeken.
- A Klub biztosítja helyi rendezvényein a felvilágosító egészségügyi és egyéb ismeretterjesztő előadásokat (orvosi, kulturális, társadalombiztosítási, nyugdíj, életvezetési, életviteli tanácsadás stb.). Lehetőség van továbbá a település rendezvényeken történő részvételre.
- A szolgáltatást igénybe vevők közreműködnek a programok összeállításában, szervezésében. Segítséget adnak egymásnak a gondozókkal együttműködve, a még aktívabb feladatot igénylő klubtársaik foglalkoztatásában.
- Egészségük megtartása, karbantartása érdekében az aktivitás megőrzése, a mentális képességek szinten tartása fontos feladat, és a napi gondozási tevékenység beépített része.
- Az ellátottak igény szerint segítséget kaphatnak egészségügyi alap- és szakellátáshoz való hozzájutáshoz, továbbá hivatalos ügyeik intézéséhez, személyes és társas kapcsolataik ápolásához is.



#### **4. Idősek Klubja igénybevételének módja:**

Az ellátórendszerbe történő bekerülés, és az ellátás megszüntetésének feltételeit a mindenkori hatályos szakmai szabályok, a Szociális törvény, a helyi és szakmai rendeletek szabályozzák.

Az igénybevétel önkéntes, az igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, szóban vagy írásban történik. A kérelmet a Gondozási és családsegítő központ egység – vezetőjénél munkanapokon 9545 Jánosháza, Berzsényi D.u.42. szám alatt kell benyújtani, aki nyilvántartást vezet a szolgáltatást igénybe vevőkről. Az intézményi jogviszony keletkezését a Gondozási és Családsegítő Központ egység vezetőjének intézkedése alapozza meg.

Az intézményegység – vezetője az ellátásban részesülőkről a hatályos jogszabályok szerinti nyilvántartásokat vezeti (látogatási és eseménynaplót, igénybevételi napló, étkezők nyilvántartása, nyilvántartás a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátást igénybe vevőkről), és egyéni gondozási tervet készít a demens ellátottak részére. A gondozási tervet, az igénybevételt követő egy hónapon belül kell elkészíteni, évente felülvizsgálni, átfogóan értékelni, és változás esetén módosítani.

Az Idősek Klubja szolgáltatásaiért térítési díjat nem kell fizetni. Az étkeztetésért fizetendő térítési díj az igénylő kérelem benyújtását megelőző hónap saját jövedelme alapján.

**A térítési díj** megállapítására az Intézményfenntartó Társulás rendelete alapján kerül sor. A klub szolgáltatása térítésmentes.

#### **5. A szakmai program megvalósítása várható következményeinek, eredményességének, az ellátórendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése**

- A klubtagok igény szerinti étkezési lehetősége biztosított.
- A személyes higiéné lehetősége adott, így a rászorulóknak ápoltság mellett, tiszta ruházattal rendelkeznek.
- A rendszeres programok lehetőséget biztosítanak az egyéni érdeklődési kör kielégítésére, kiszélesítésére.
- A társaság oldja a magányt, csökkenti az izolációt.

#### **6. Demenciában szenvedő idős emberek nappali ellátása.**

A demenciában szenvedő személyek nappali ellátása a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által

befogadott, demencia centrum, vagy a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkezők számára biztosít személyközpontú szolgáltatást.

Az ellátottak állapot- felmérési módszerének bemutatása.

Az ellátottak állapotfelmérése a fentiekben kiállított szakvélemények alapján, mentálhigiénés szakember bevonásával, Mini Mentál teszt alkalmazásával valósul meg. A Mini Mentál Teszt indikációja alapján főként a demenciák / időskori elbutulás/ azonosítására, illetve súlyossági fokuknak megítélésére használt gyors-kognitív / megismerő, a megismerésre vonatkozó, a gondolkodással kapcsolatos/ teszt. A felmérés szempontjai kiterjednek a tesztet kitöltő személyek, orientációjára / tájékozódás/, figyelmére, gyors-asszociációk / társítás / kiépítésének képességére, a megnevezési, valamint az analizáló-szintetizáló képességére.

A vizsgálati módszer előnye, hogy a teszt felvétele átlagosan 10 percet vesz igénybe. Pontozása egyszerű, átlátható, eredménye megbízható pontosságú. Az ellátottak meglévő képességeinek megőrzésére és fejlesztésére irányuló fő feladataink.

Kiemelt szerepe van a nappali demens ellátásban részesülők esetében a hozzátartozókkal való érdemi kapcsolattartásnak, a klubban is törekszünk a családi hangulat kialakítására, amely, mint élményterápia, mindenképpen jótékony hatással bír.

A szellemi és szociális aktivitás megtartása, a baráti kapcsolatok ápolása, a folyamatos foglalkoztatás, utánkövetés, napirend kialakítása segíthet abban, hogy a leépülés folyamata stagnáljon, illetve lassúbbá váljon.

A mindennapok során folyamatosan törekszünk a memória erősítésére, régi ismeretek, ismerősök felidézésére. Például a múlt, a gyermekkor, a foglalkozás felidézése, az emlékezet frissítése.

A demens személyek biztonságának fontos része a tájékozódás segítése is, például képek, színek, formák felismerése. A pszichés gondozás keretében fő feladat a szolgáltatást igénybevevőknek a kiegyensúlyozott, nyugodt, családi légkör biztosítása, a közösségi lét előnyeinek kiaknázása, a szolgáltatáson belüli és az azon kívüli életvezetési segítségnyújtás. A pszichés gondozás keretében külön figyelmet fordítunk az izoláció (elszigetelődés), a magába fordulás kiküszöbölésére, az emberi kapcsolatok erősítésére, a mentális képességek ápolására.

A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltését szolgálják a szervezett foglalkoztatási és kulturális programok.

Ezek elsődlegesen a résztvevők igényeihez igazodnak, a kollégák kezdeményező szerepének felhasználásával. A programok sokszínűsége biztosítja a szolgáltatást igénybevevők minél szélesebb körének részvételét. (videó-vetítések, ismeretterjesztő-, egészségügyi előadások, élménybeszámolók, környezetvédelmi előadások, rendezvények, ünnepi megemlékezések, műsorok, közös főzések,

kirándulások, kulturális rendezvények megtekintése, felolvasások, könyvtár, társasjátékok, közös névnapok, illetve születésnapok, ajándékkészítés, kézimunka foglalkozás stb.).

Alapvetően arra kell serkenteni a szellemileg hanyatló idős embert, hogy ismétlődően és minél többet foglalkozzon jól ismert és sikerélményt nyújtó dolgokkal.

Az **egészségügyi ellátás** keretében feladatunk a demens nappali ellátásban részesülők egészségi állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, a szükséges egészségügyi ellátáshoz való időbeni hozzájuttatás biztosítása. Figyelmet kívánunk fordítani a szűrővizsgálatokon való megjelenés elősegítésére. Havi rendszerességgel ellenőrizzük az idős emberek testsúlyát. A fizikai ellátás során a személyi higiéné keretében fürdési, körömápolási, hajápolási lehetőséget biztosítunk, melyhez szakdolgozóink a szükséges mértékig segítséget nyújtanak.

Lehetőséget biztosítunk a saját ruhanemű mosására. A demenciában szenvedő idősök esetében a megfelelő étel- és italmennyiség bevitele fontos, mivel az étvágytalanság és a feledékenység miatt táplálkozási elégtelenség alakulhat ki, mely gyakran társul kiszáradással.

Mozgás és a kívánt testhelyzetek felvétele: Alapvető fontosságú, hogy a szellemi hanyatlásban szenvedő idősök mozgását a lehető legmagasabb szinten tartsuk fenn.

A rendszeres fizikai tevékenység (pl.: séta, siető tempójú séta, időskori torna, gimnasztika) erősíti az önértékelést, ugyanakkor gondoskodik az „egészséges fáradtságról”.

Az ellátottak részére heti tervet készítünk, melynek alapján, naponta egyéni és csoportos foglalkozásokat szervezünk egyéni gondozási tervek alapján.

Alapvető cél, hogy a foglalkozások elősegítsék az ellátottak meglévő képességeinek stabilizálását, lehetséges mértékig fejlesztését, esetleg a már elmaradt képességek újbóli felszínre hozását.

Személyközpontú szociális munka érvényesülése a demens nappali ellátás során:

Kommunikáció a szolgáltatást igénybe vevőkkel- partnerség- odaforduló figyelem- korrekt információ

Empátia és a szolgáltatást igénybe vevő szempontjainak figyelembevétele-megértés - empátiás készségek fejlesztése

Gondozás légköre

- pozitív gondozási légkör megteremtése
- elfogadó gondozási attitűd

Képessé tevés (empowerment)

- megerősíteni a szolgáltatást igénybe vevő autonómiáját
- ösztönözni az önálló erőfeszítést

Közösségi részvétel ösztönzése

- változatos közösségi programok kialakítása és azokba a szolgáltatást igénybe vevők bevonása
- „nyitott klub” koncepciójának érvényesülése

#### Problémás viselkedés kezelése

- megfelelő gondozási stratégiák kialakítása
- szükség esetén pszichiáter orvos bevonása

#### Hozzártartozók bevonása

- a klub életébe aktívan bevonódjanak
- érdemi kapcsolattartás kialakítása
- felvilágosítás, tudatosítás, segítség

#### **Gondozási tervek fontos része a demens ellátásban:**

- személyiség tényezők feltárása
- életviteli stílus
- egyéni érdeklődés
- megtartott képességek
- változások folyamatos nyomon követése
- naponta egyéni és csoportos foglalkozások, heti tervek alapján kell megszervezni és lebonyolítani, folyamatos gondozói felügyelet a nyitvatartási idő alatt

A fejlesztési programok közül az alábbi elemek segítségével biztosítjuk az ellátás eredményességét:

**Mozgásterápia** célja, az egyes mozgások, mozdulati egységek, testhelyzetek és mozgás együttesek megtanítása, újratanulása, amely fejleszti a még meglévő képességeket.

Módszerei: labdajáték, babzsák, tornabot, egyensúlygyakorlatok stb.

Nagy sikere van az idős emberek körében az ülőtornának, így a csoportban is bevezetésre kerül.

**Zeneterápia** lényege, hogy a zenét eszközként használja komplex személyiségfejlesztés vagy gyógyító tevékenység keretében, mely a nonverbális terápia hatékony módszere. A zene eszköz az élménykeltésben és az élményfeldolgozásban, amely érzelmeken keresztül jut el a hallgatósághoz. Aktív zeneterápián az éneklést, hangszeres zenélést, passzív zeneterápián a zenehallgatást értjük. Passzív terápiként pl. a hideg-meleg érzést segíthetjük Vivaldi hallgatásával.

**Táncterápia célja** a harmonikus funkció elérése, amely a ritmus és a zene összefonódásán alapul. A mozgásos kreativitás jótékony, integráló és felszabadító hatású.

**Művészetterápia** lényege, hogy a demens személyt azt fejezi ki, amit verbálisan kifejezni nem képes. Az aktív művészetterápia során az alkotás (p: festés, rajzolás, gyurmázás stb.). A passzív művészetterápia élményekkel gazdagít. A terápia alkalmazásával oldható a szorongás, javul az önértékelés.

**Bábterápia** lehetőséget nyújt az azonosulásra azáltal, hogy egy élettelen tárgy, a báb megelevenedik. Könnyen érthető, egyszerű, mozgásos formában fejezi ki a mondanivalót. Lehetőséget kívánunk teremteni a személyiség-, és önértékelést fejlesztő játékokra, a kommunikációt fejlesztő szituációs játékokra, a szókincsfejlesztésre, a konfliktuskezelésre.

A bábjáték segíti a finommotorikát.

**Játékterápia** lényege, hogy egy rejtett problémát szimbolikus formában jelenítjük meg a fantáziaterében. Kibontakozik egy egyezményes szimbólumrendszer, amely a terápiát egyedi, együttes és kreatív folyamattá formálja. Egyéni és közösségi játékok kapnak szerepet, mint például a memória kártyák, dominó stb.

**Biblioterápia** alkalmazása során az olvasmányok kiválasztásakor figyelembe kell venni a demens személyek érdeklődési körét, mentális állapotát. Tartalmukat tekintve széleskörű, válogatott olvasmányok felkínálása szükséges, a meséktől az idézetekig.

## **8. A demens betegekkel való foglalkozás alapszabályai, gondozási szempontjai:**

- Fontos a megfelelő kommunikációs technika alkalmazása: tagolt, érthető, megfelelő hangerőségű, hangsúlyos, rövid mondatokkal kommunikálunk. A háttérzajokat lehetőleg kiküszöböljük.
- Fontos a szemkontaktus tartása.
- Kerüljük a konfrontációs helyzeteket. (elterelési manőverek használata célravezető)
- Minden helyzetben elsődleges a nyugalom megőrzése.
- Következetesség betartása.
- Fokozatosan, egyszerre csak keveset változtassunk amennyiben lehetséges.
- Emlékeztetőkkel, jelekkel segítjük az orientációt. Támogatást nyújtunk az

emlékezetkiesésben szenvedő egyénnek a megfelelő tájékozódásban. (képek, jelek mutatják pl. a WC felé, az étkező felé az irányt)

- Mindig az idős ember teljesítményéhez igazítjuk a feladatokat és az elvárásokat, és ezek függvényében biztosítjuk az autonómiát.
- Gyakoroljuk a meglévő képességeket. Az idős ember képességének megfelelő tevékenység végzésével szorgalmazzuk a sikerélmény, az önbecsülés és önbizalom elérését.

A nappali ellátásban részesülő személyre a gondozást végző személy egyéni gondozási tervet készít, az igénybevételt követő egy hónapon belül

A személyközpontú ellátásunk azon a meggyőződésen alapul, hogy az embert érintő tudományos és gyakorlati eljárásmod egy emberképből indul ki, amely az embert, mint személyt tekinti a másik ember iránti felelősség dialektikájában. A magas szintű ellátás döntő elősegítőjének az ellátást igénybevevő és a dolgozók közötti kapcsolatot tekintjük.

Az demenciában szenvedő idős emberre helyezzük a figyelmünket, ahogy átéli, megérti és értékeli a világot.

Követjük, segítjük őt ebben a világban. A rendszeres napirend stabilizálhatja a demenciában szenvedő ember állapotát, közérzetét. Kerülni szükséges az ismeretlen, ezért elbizonytalanító és túlterhelő helyzeteket. Mindezek tükrében alakítottuk ki szolgáltatásunk alapelveit. Demens személyek ellátását segítő személyközpontú szociális munka.

Fontos a megfelelő kommunikáció a szolgáltatást igénybevevőkkel, a partnerség, az odaforduló figyelem, a korrekt, minden részletre kiterjedő információnyújtás.

A szolgáltatást igénybevevő szempontjainak figyelembevétele, az empatikus magatartás, a megértés, az empátiás készségek fejlesztése, az elfogadó attitűd ugyanúgy eleme a pozitív gondozási légkör megteremtésének.

A szolgáltatást, igénybevevőt autonóm felnőttnek tekintjük, ezért fontos elkerülni a paternalisztikus attitűdöt.

A képessé tevés fontos eleme az ellátásnak. Megerősítjük a szolgáltatást, igénybevevő autonómiáját, ösztönözzük önálló erőfeszítéseit.

Problémás viselkedés észlelése során, a megfelelő gondozási stratégiák kialakításával, szükség esetén pszichiáter orvos bevonásával előzzük meg a konfliktusok kialakulását.

Fontos a hozzátartozók aktív bevonása a klub életébe, az érdemi kapcsolattartás kialakítása, a felvilágosítás, a tudatosítás, a segítség.

## **9. A biztonságos tárgyi környezet bemutatása.**

Az ellátásra szolgáló helyiségek tárgyi feltételeinek kialakításával elősegítjük a demens ember könnyű és biztonságos közlekedését, tájékozódását, hozzájárulva ezzel is biztonságérzetének növeléséhez.

A berendezési tárgyak állandósága, zsúfoltságmentessége a székek, fotelok, asztalok lekerekített formája, stabil helyzete, biztonságos, ugyanakkor kényelmes kivitelezése alapvető szempont volt a kialakítás során.

A klub külső környezetét tekintve magasföldszintes, ugyanakkor rámpával és kapaszkodókkal felszerelt, családi házas környezetben, udvarral, kerttel rendelkezik.

A demens személy egyéni gondozási tervét a demencia centrum szakvéleménye és a szociális, mentálhigiénés munkatárs állapotfelmérése alapján készítjük el. Fontos elemei az életút interjú, a személyiség-tényezők megismerése, a meglévő képességek, azokban bekövetkezett változások nyomon követése, általános állapotfelmérés.

A demens ellátásban részesülők ellátási színvonalának biztosítása érdekében a klub vezetője rendszeres és tartalmi kapcsolatot tart fenn más intézményekkel. Évente megszervezi az ellátottak állapotfelmérését.

## **V. Házi segítségnyújtás**

### **A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek bemutatása**

Ellátási területünkön a gondozói tevékenység ellátására foglalkoztatott személyek a jogszabályban előírt szociális gondozó és ápoló végzettséggel rendelkeznek.

A jogszabályi előírások alapján egy fő szociális gondozó legfeljebb 147 órában végezhet személyi gondozást.

A településen sok az idős, egyedül élő személy, akiknek az önálló életvitel fenntartásában nagy segítséget jelent a gondozás.

A Batthyány Lajos ÁMK Gondozási és Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat az intézményfenntartó társulás keretében alkotó településeken saját lakókörnyezetében biztosítja a házi segítségnyújtás szolgáltatást azon gondozásra szoruló időskorú, illetve egészségi állapotuk miatt rászoruló kérelmezők számára, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak; azokról a pszichiátriai, szenvedélybetegekről, fogyatékkal élőkkel, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek. Ellátási területünkön, sok az időskorú, egyedül élő személy. Ezen személyeknek koruk és egészségi állapotuk miatt nehézséget okoz a napi bevásárlás, gyógyszerek felírása, kiváltása, hivatalos ügyeik intézése, a lakókörnyezet tisztán tartása. Ebben kívánunk segítséget nyújtani a házi segítségnyújtás biztosításával.

#### **1. Az ellátandó célcsoport jellemzői**

Ellátási területünk lakónépessége előregedett. A fiatalok aránya alacsony, amely a népességszám fenntartását veszélyezteti, és további jelentős mértékű természetes alapú népességfogyást vetít előre hosszabb távon. A középkorúak rétege az átlagosnál szélesebb, amely a munkavállalás szempontjából kedvező, míg az időskorúak aránya magas. Az idősebb középkorúak túlsúlya miatt fokozatosan nő az időskorúak aránya, amely a szociális és egészségügyi ellátórendszer számára is egyre nehezebb kihívást jelent.

A házi segítségnyújtás potenciális ellátottjai számos módon értesülhetnek az ellátási forma létezéséről és igénylésének módjáról. Így valamennyi kerületi szociális intézmény egyes egységeiben, az önkormányzati irodákban, a házi orvosoknál, az intézmény honlapján, a helyi médiákban és szórólapok formájában is tájékozódhatnak a lehetőségekről.

**Célja feladata:** az ellátást igénybe vevők tanult és szerzett mentális és fizikai képességeinek minél



hosszabb ideig tartó megőrzése, aktivitásuk szinten tartása, a mentális állapotuk karbantartása és segítségnyújtás ahhoz, hogy az igénybe vevő az önálló életvitelét lakásán, lakókörnyezetében, szükségleteinek megfelelően fenntarthassa. Az igénybevevők és az intézmény közötti kapcsolattartás az őket közvetlenül ellátó gondozókon keresztül, írásban, illetőleg távbeszélő útján történik.

- a település társadalmi hanyatlásának megállítása, e folyamat visszafordítása,
- az önkormányzat települési hátrányainak csökkentése,
- a településen az életfeltételek javítása,
- a települési funkciók bővítése,
- a településen a jobb életminőség elérése.

**Az ellátottak köre:** Duka, Karakó, Keléd, Kemenespálfa, Kissomlyó, Nemeskeresztúr községek és Jánosháza város közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező a szolgáltatást igénylő, a szociális igazgatásról, és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 63. § hatálya alá tartozó természetes személyek.

Az önmaguk ellátására saját erőből nem képes személyek, valamint azok a gyermekek, akik részére nappali vagy bentlakásos intézményben történő állandó vagy időszakos ellátás nem biztosítható és a szülők a gyermek napközbeni ellátását folyamatosan nem tudják megoldani.

Az ellátás keretében gondoskodni kell:

- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak, azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

## **2.Házi segítségnyújtás feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége**

A házi segítségnyújtás módját, formáját és gyakoriságát a Gondozási Központ egységvezetője az ellátást igénybe vevő egészségi állapota, szociális helyzete, valamint a házi orvos javaslatának figyelembevételével az egyéni szükségleteknek megfelelően határozza meg.

A Gondozási és Családsegítő Központ a szolgáltatást igénybe vevő személy részére a házi segítségnyújtás keretében biztosítja a saját lakókörnyezetében az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást, biztosítja a közreműködést az ellátott lakókörnyezete higiénés körülményeinek megtartásában, a háztartási tevékenységben, a segítő kapcsolat kialakítását, az alapvető gondozási, ápolási feladatokat a gondozó képesítési kompetenciáján belül, és biztosítja a vészhelyzet megelőzését vagy elhárítását.

### **A feladatellátás módja**

A házi segítségnyújtás módját, formáját és gyakoriságát az egység-vezető, a gondozási szükséglet vizsgálata alapján a gondozási tervben foglaltak figyelembevételével határozza meg. Az ellátás módja a feladatellátás tartalmától függ.

A gondozási központ az egységes szakmai program keretében az alábbi feladatokat látják el alapellátási tevékenységei körében:

- A szolgáltatásának biztosítása a szolgáltatást igénybevevők szükségleteinek megfelelően.
- Személyre szabott gondozás, alapápolási feladatok biztosítása.
- Minden olyan lehetséges funkció megtartása, ami az ellátott személyiségére pozitív irányba hat.
- Az ellátottak korábbi társas kapcsolatainak ápolása, a rokoni, jószomszédi kapcsolatok és szociális környezet megtartó funkcióinak fenntartása.
- A személyi és környezeti higiéné biztosítása.
- Információnyújtás a szolgáltatásokról és szociális ellátásokról, továbbá azok igénybevételi lehetőségeiről, azok hozzájutásához segítségadás.
- Az ellátó és ellátotti kapcsolatok legjobb és leghatékonyabb kiépítése, gondozók munkájának segítése, tájékoztatása, ellenőrzése, kistérségi feladatellátás szervezése, koordinálása.
- Az egységvezető feladata a főfoglalkozású gondozói feladatok és a gondozás kapcsán felmerülő problémák team-megbeszélés, a házi segítségnyújtás ellátásában résztvevő gondozók szakmai munkájának segítése, a csoport munkájának összehangolása, az előgondozási tevékenység elvégzése.
- A házi segítségnyújtás a hét 5 munkanapján biztosított

### **3. A biztosított szolgáltatások formái**

1. Fizikai támogatás, fizikai ellátás:

Célja: Létfontosságú személyi szükségletek kielégítése. A rászorulókat saját otthonukban megnyugtató módon egyedül csak akkor maradhatnak, ha biztosítjuk számukra a megfelelő életfeltételeket, illetve a szükséges felügyeletet. A fizikai támogatás körébe tartozik az etetés, itatás, étel házhozszállítása, takarítás, ágyazás, fűtés, tüzelő behordása kályhához, hó eltakarítás, mozgatás ágyban, helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül, kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, használat betanítása, karbantartásban való segítségnyújtás)

## 2. Mentális gondozás

Célja: segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, az izoláció veszélyének elkerülése, személyiségnek a gondozása, illetve az esetleges lelki szükségletek kielégítése, pszichés állapot javítása. A mentális gondozás körébe tartozik az információnyújtás, tanácsadás, beszélgetés, családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése, az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés, ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.

## 3. Egészségügyi ellátás

Feladata:

- betegség esetén az orvos értesítése, gyógyszer kiváltás, orvos utasítása alapján gyógyszeradagolás, szedésének ellenőrzése, cont
- fekvőbeteg esetén ápolási - gondozási feladatok ellátása,
- az ellátott látásának, hallásának, egyéb érzékszervi állapotának figyelemmel kísérése, romlásuk esetén szakorvosi vizsgálatok megszervezése,
- vérnyomás, vércukor mérése,
- felfekvés kezelése, sebellátás,
- az ellátottnak az egészséges életmód felé irányítása.

## 4. Szociális, személyi higiéniai ellátás

Feladata:

- mosdatás, fürdetés, öltöztetés
- haj, arcszőrzet ápolás
- száj, fog, protézisápolás
- körömápolás, bőrápolás.

## 5. Foglalkoztatás

Célja: Testi, lelki egészség érdekében a gondozott állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodni kell az ellátott állapotától függően fizikai és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységéről is (az ellátottakkal való beszélgetés a világ aktuális híreiről, újságok felolvasása)

### **A feladatellátás rendszeressége**

A házi segítségnyújtás hétfőtől – péntekig munkanapokon vehető igénybe. Az elvégzendő feladatokat a kérelmező problémáihoz igazodóan részben a házi orvos javaslata alapján, részben az egyszerűsített előgondozás során tapasztaltak alapján a gondozást végző házi gondozó határozza meg, illetve a személyi gondozásban részesülő részére az érintett közreműködésével. A gondozás tartalma megállapodásban rögzítésre kerül.

A szolgáltatást igénybe vevő személy a gondozási szükséglet vizsgálatáról készült értékelő adatlap alapján, vagy az általa igényelt, megfelelő időtartamú házi segítségnyújtást igényelhet.

### **4. A nyújtott szolgáltatáselemek**

A házi segítségnyújtás

- a) a személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás,
- b) a szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás szolgáltatási elemet biztosít.

**Gondozás:** az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

**Háztartási segítségnyújtás:** az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben, tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek – életkor, egészségi állapotának, élethelyzetéhez igazodó - kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani. Hangsúlyosan jelenik meg az igénybevevő fizikai szükségleteinek kielégítése, fizikai állapotának megőrzése, a meglévő képességeinek és önellátásának megtartása, erősítése. A segítségnyújtás az igénybevevő lakásán, lakókörnyezetében kell biztosítani.

## **A házi segítségnyújtás keretébe tartozó gondozási tevékenysége**

### **A házi segítségnyújtás tevékenységei és résztevékenységei**

#### **Szociális segítség keretében:**

*A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:*

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

*A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:*

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltása
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- közkútról, fürnkútról vízfordás
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés

*Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában*

*Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése*

#### **Személyi gondozás keretében:**

*Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:*

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

*Gondozási és ápolási feladatok körében:*

- mosdatás
- fürdetés

- öltöztetés
- ágyazás, ágyneműcsere
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás
- száj, fog és protézis ápolása
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgatás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- sztómazsák cseréje
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

A házi segítségnyújtás tevékenységei és résztevékenységei

**Szociális segítség keretében:**

*A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:*

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

*A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:*

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltása
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- ágyazás, ágyneműcsere

- közkútról, fűrkútról vízfordás
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés

*Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában*

*Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése”*

### **5. Az ellátás igénybevételének módja, a jogosultság elbírálása:**

A szociális alapellátás keretében nyújtott házi segítségnyújtási szolgáltatás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelme alapján lehetséges. A kérelmet szóban, vagy írásban kell az erre rendszeresített nyomtatványon előterjeszteni a Gondozási és családsegítő Központba jövedelemigazolással együtt.

A kérelem benyújtását követően (az ellátás igénybevételét megelőzően) a házi segítségnyújtást igénylő személy gondozási szükségletének vizsgálatát a jogszabályban meghatározottak szerint el kell végezni. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt.

36/2007.(XII.22.) SZMM rendelethez

Értékelő adatlap

Személyes adatok

Név:

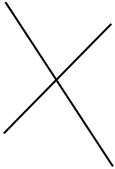
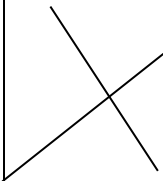

Születési hely, idő:

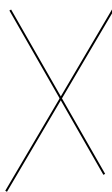
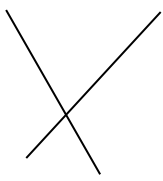
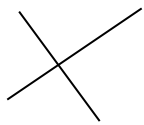
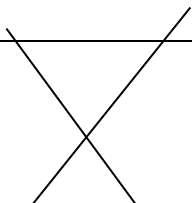
Lakcím:

Törvényes képviselő neve, elérhetősége:

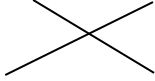
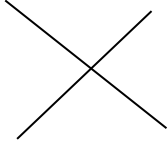
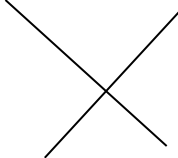
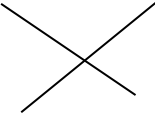
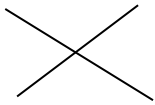
Mérőtábla:

Tevékenység, funkció	Értékeljen 0-4 pont között (a pontérték a szükséges segítség mértékével emelkedik )	Intézményvezető	Háziorvos
Térbeli-időbeni tájékozódás	0: mindig, mindenkor térben, időben, személyeket illetően tájékozott 1: esetenként segítségre, tájékoztatásra szorul 2: részleges segítségre, tájékoztatásra szorul 3: gyakran tájékozatlan 4: térben-időben tájékozatlan	X	
Helyzetnek megfelelő viselkedés	0: mindig, mindenkor a helyzetnek megfelelően viselkedik 1: esetenként bonyolultabb helyzetekben segítségre szorul 2: gyakran az adott helyzetnek nem megfelelően viselkedik 3: nem megfelelő viselkedése gyakran kellemetlenséget okoz , reakciója nem kiszámítható – viselkedési kockázat	X	

	4: nem képes az adott helyzetnek megfelelően viselkedni		
Étkeztetés	0: önmagát kiszolgálja, önállóan étkezik 1: felszolgálat igényel, de önállóan étkezik 2: felszolgálat és evőeszköz tisztításához segítséget igényel 3: felszolgálat, és elfogyasztáshoz részbeni Segítséget igényel 4: teljes segítséget igényel az étel elfogyasztásához		
Öltözködés	0: nem igényel segítséget 1: önállóan végzi, de a megfelelő ruhaneműk kiválasztásához segítséget igényel 2: egyes ruhadarabok felvételében igényel Segítséget 3: jelentős segítséget igényel az öltözködésben, megfelelő öltözet kiválasztásában 4: öltöztetés, vetkőzés minden Szakaszában segítségre szorul		
Tisztálkodás	0: szükségleteit felismerve, önállóan végzi 1: szükségleteit felismeri, bizonyos feladatokhoz segítséget igényel 2: szükségleteit felismeri, tisztálkodni csak segítséggel tud 3: részlegesen ismeri fel szükségleteit segítséget igényel 4: nem ismeri fel szükségleteit tisztálkodni önállóan nem képes		

WC használat	0: önálló wc használatban, öltözködésben, higiénés feladatait ellátja 1: önállóan használja a WC-t, de öltözködésben illetve higiénés feladatokban ellenőrizni kell 2: önállóan használja, WC-t, de öltözködésben higiénés feladatokban segíteni kell 3: segítséget igényel WC használatban, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzéséhez 4: segítséggel sem képes WC használatra, öltözködésre, higiénés feladatok elvégzésére		
kontinencia	0: vizeletét, székletét tartani tudja 1: önállóan pelenkát cserél, elvégzi a higiénés feladatokat 2: pelenka cserében, öltözködésben, illetve higiénés feladatok alkalmanként segítséget igényel 3: rendszeres segítséget igényel pelenka cserében, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzésében 4: inkontinens, teljes ellátásra szorul		
Kommunikáció Képes –e megfogalmazni, elmondani a panaszát, megérti-e, amit mondanak neki	0: kifejezőkészsége, beszédértése jó 1: kommunikációban időszakosan segítségre szorul 2: beszédértése, érthetősége megromlott 3: kommunikációra csak segédeszközzel vagy csak metakommunikációra képes 4: kommunikációra nem képes		
Terápiakövetés,	0: az orvos utasításait, előírt gyógyszeres terápiát betartja		



Rábízható-e az előírt gyógyszerek adagolása, szedése	1. gyógyszerelésben segítséget igényel, utasításokat betartja 2: elrendelt terápiát tartja, segítséggel tudja tartani az utasításokat 3: elrendelt terápiát, utasításokat ellenőrzés mellett tartja 4: gyógyszer bevétele csak gondozói ellenőrzéssel		
Helyzetváltoztatás	0: önállóan 1: segédeszköz önálló használatával 2: esetenként segítséggel 3: gyakran segítséggel 4: nem képes		
Helyváltoztatás	0: önállóan 1: segédeszköz önálló használatával 2: segédeszköz használatával, segítséget esetenként igényel 3: segédeszköz használatával, gyakran csak segítséggel 4: nem képes		
Életvezetési képesség Felügyelet igénye	0: önállóan 1: esetenként tanácsadás, részfeladatra betanítható 2: személyes szükségletei ellátásában segítségre szorul 3: személyes szükségletei ellátásában gyakran, vagy rendszeresen segítségre szorul, belátási képessége hiányzik 4: állandó 24 órás felügyelet		
Látás	0: jól lát, szemüveg használata nélkül 1: jól lát szemüveg használatával 2: szemüveg használatára szorul, de elutasítja azt 3: Szemüveg használatával sem kielégítő a látása ( pl.hályog, érbetegség ) 4: nem lát		
Hallás	0: jól hall, átlagos hangerő mellett 1: átlagos hangerő mellett időnként hallásproblémái vannak 2: hallókészülék használatára szorul 3: van hallókészüléke, de nem képes használni 4: nem hall		

Fokozat

intézményvezető és az orvos által adott összes pontszám

## ÉRTÉKELÉS

Fokozat	Értékelés	Pontszám	Jellemzők
0.	Tevékenységeit elvégzi	0-19	Az egyén a vizsgált tevékenységeket el tudja végezni. A szolgáltatás a szociális és egészségi állapot szinten tartása korlátozódik
I.	Egyes tevékenységekben segítségre szorul	20-34	Az egyén az egyes tevékenységekben hetente többször segítségre szorul, vagy figyelmet, irányítást igényel.
II.	Részleges segítségre szorul	35-39	Az egyén bizonyos tevékenységek elvégzésében napi rendszeres segítségre szorul vagy napi szintű kontrollt
III.	Teljes ellátásra szorul	40-56	Az egyén teljes ellátásra, folyamatos gondozásra, ápolásra szorul, intenzív odafigyelést és gyakori beavatkozást igényel

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/ 2007. (XII.22.) SZMM rendelet 4. § (1) bekezdés \_\_\_\_\_ pontja, alpontja szerinti egyéb körülmények állnak fenn.

A vizsgálat eredménye alapján:

- szociális segítség és gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának, és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/ 2007.(XII.22.) SZMM rendelet 3/A.§ (1) bekezdés b) pont \_\_\_\_\_ alpontja szerinti egyéb körülmény alapján
- személyi gondozás
- időotthoni elhelyezés

nyújtható.

Dátum:

\_\_\_\_\_  
Intézményvezető /szakértő

\_\_\_\_\_  
Orvos

A gondozási szükséglet felülvizsgálatát az intézmény fenntartójától lehet kérni

Felülvizsgálat

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet 4.§ (1) bekezdés \_\_\_\_\_ pontja/ alpontja szerinti egyéb körülmények állnak fenn.

A vizsgálat eredménye alapján:

- - szociális segítség és gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának, és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/ 2007.(XII.22.) SZMM rendelet 3/A.§ (1) bekezdés b) pont \_\_\_\_\_ alpontja szerinti egyéb körülmény alapján
- személyi gondozás
- időotthoni elhelyezés

nyújtható.

Dátum:

### **A megállapodás tartalma**

A megállapodás a melléklet szerinti „Megállapodás minta” alapján történik. A megállapodásnak tartalmaznia kell a szolgáltatás időtartamát, vagyis a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését; a nyújtott szolgáltatás formáját, módját, körét; a térítési díj megállapítására vonatkozó szabályokat, az ellátás megszűnésének eseteit.

### **A térítés díj**

A házi segítségnyújtás intézményi térítési díj összegét a képviselő-testület rendeletben állapítja meg. Az intézményi szolgáltatási díj összegét a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás különbözete adja. A térítési díjak megállapítására az Intézményfenntartó Társulást alkotó települések önkormányzatainak rendeletei alapján kerül sor.

A térítési díjat havonta utólag, számla ellenében a térítési díj fizetésére kijelölt napig, a gondozási központ egység vezetőjénél kell befizetni.

A térítési díj befizetésének elmulasztása esetén a gondozási és családsegítő központ egység vezetője 15 napos határidő megjelölésével felszólítja a fizetésre kötelezett személyt, s felhívja figyelmét az elmaradt térítési díj befizetésére, a hátralékot nyilvántartásba veszi, eredménytelenség esetén ismét 15 napos határidővel felszólítja a fizetésre kötelezettet.

Amennyiben a határidő eredménytelenül telt el, az egység vezetője (két hónap) tájékoztatja a fenntartót a díjhátralékok behajtása, vagy a behajthatatlan hátralékok törlése érdekében.

### **8. A szakmai program megvalósítása várható következményeinek, eredményességének, az ellátórendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése**

- A folyamatos gondozási lehetőség biztosítja, hogy idős, beteg, vagy egyedül élő ellátottak biztonságos körülmények között váljanak otthonukban gondozhatóvá, ápolhatóvá.
- Az idős ember megszokott környezetében történő szociális ellátása életszerűbb és humánusabb.
- Egészségügyi megtakarítást eredményez.

- A rendszeres kapcsolat krízishelyzetben életet ment.
- Kevesebb idős ember választja a bentlakásos intézményt.

Ellátott jogi képviselő:

**Huszárné Török Katalin**

E-mail: [katalin.torok@ijsz.bom.gov.hu](mailto:katalin.torok@ijsz.bom.gov.hu)

Munkaidőben elérhető telefonszáma:

**06/20/4899-661**

A szociális ellátás területén foglalkoztatott személyek esetében a szociális törvény rendelkezései szerint biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat, és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/L. §. (2) bekezdés értelmében a házi segítségnyújtást végző szociális gondozó közfeladatot ellátó személynek minősül.

**A szolgáltató, és az igénybevevő közötti kapcsolattartás módja:**

Az intézmény nyitvatartási idejében (hétfőtől – csütörtökig 7<sup>30</sup> – 16<sup>00</sup> péntek: 7<sup>30</sup> – 14<sup>00</sup> személyesen és telefonon is rendelkezésére állunk az ügyfeleknek

## **VI. Család-és gyermekjóléti szolgáltatás**

### **A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek bemutatása**

A mindenkori szociálpolitika fókuszában a segítségre szoruló, az ellátást igénylő ember áll. Az ellátásokhoz való hozzáférés minden állampolgárnak alkotmányos joga, vallási, etnikai, nemi, szociális helyzettől, hovatartozástól és életkortól függetlenül. A szakmai program megvalósítása során törekedni kell, arra, hogy az igénybe vevők megőrizhessék emberi méltóságukat, autonómiájukat. Az ellátásokat mindig úgy kell kialakítani és működtetni, hogy a hozzáférés igazságos, méltányos legyen.

Programunk fontos elve a hatékonyság és hatásosság, az innovatív képesség, az egyéni bánásmód érvényesülése. Megvalósításával kitűzött célunk a relatív szociális biztonság megteremtése.

Napjaink társadalmában az ember az öngondoskodás mellett egyre inkább mások segítségére szorul. Az intézmény által nyújtott szolgáltatást igénybe vevők életminőségének, kapcsolati hálójának elősegítése, megőrzése és megerősítése fontos feladat. Az egészségi vagy/és szociális helyzetük miatt segítséget igénylők szakszerű támogatása szükséglet-orientált és problémaközpontú. Tevékenységünk során érvényesül a személyre szabott ellátáshoz való jog.

A szociális munka eszközeivel, etikai normáinak figyelembevételével nyújtjuk szolgáltatásainkat, valósítjuk meg szakmai programjainkat.

A szolgáltatások biztosítása során az emberi értékeket és alapjogokat figyelembe véve empatikus odafordulással, feltétel nélküli elfogadással és hitelességgel segítjük a hozzánk fordulókat.

Küldetésünk a minőségi szolgáltatások biztosítása, mely garanciája a professzionális, valós szükségletekre épülő segítségnyújtás, a kliensek érdekképviselése, jogainak érvényre juttatása, a tudatos, tervszerű, felelősségteljes szociális munka.

A család - és gyermekjóléti szolgáltatás esetében a gyermek veszélyeztetettsége során elsődleges alapelveként érvényesül a gyermek mindenek felett álló érdeke, a kliens maga a gyermek. A két szolgáltatási elem (család - és gyermekjóléti szolgáltatás) közös szakmai alapon szerveződik és a mindenkori kliens érdekeit tartja szem előtt.

Az alapszolgáltatás biztosításakor arra kell törekedni, hogy az ellátottak számára minél tovább tudjuk biztosítani a családon belüli ellátást. Célunk az egyéni szükségleteik figyelembevétele és az autonómia megtartása

## **1. A létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek**

A család – és gyermekjóléti szolgálat optimális esetben elsősorban feltárja az igényeket, és megismerteti, közvetíti a szolgáltatásokat. A szolgáltatás nyújtása a következő problémátípusokra épül: anyagi probléma (megélhetéssel, lakhatással, adósságteherrel összefüggően), gyermeknevelési nehézségek, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, magatartás-, teljesítményzavar, családi konfliktus, egyén vagy a család életvitele, szülői elhanyagolás, bántalmazás, családon belüli erőszak, foglalkoztatással kapcsolatos, szenvedélybetegségek, fogyatékoság, egészségkárosodás.

**Az ellátandó célcsoport és jellemzői:** Az intézmény szolgáltatásait Jánosháza Város közigazgatási területén lakhellyel és tartózkodási hellyel rendelkező lakos (egyén, család), valamint a településeken tartózkodó hajléktalan személy veheti igénybe. Krízishelyzet esetén bárki (más illetékességi területhez tartozó személy is) felkeresheti segítségért az intézményt.

Az egyes szolgáltatások keretében végzett tevékenységek - a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig kiterjednek az igénybe vevő környezetére is, különösen családjának tagjaira. A szociális munka sajátja a rendszerszemléletben való gondolkozás és cselekvés.

A lakosság, korösszetétele, öregedése, az aktív népesség és a gyermekkorúak társadalmon belüli csökkenő aránya, jövedelmi viszonyai, foglalkoztatási helyzete meghatározzák a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások keresletét, szükségességét. Mindezt alátámasztják a statisztikai adatok is.

A szolgáltatási elemek meghatározásánál figyelembe kell venni a településen megjelenő problémátípusokat, valamint a szolgáltatások biztosításának feltételrendszerét, lehetőségeit. Jellemzően megjelenő probléma az anyagi, szociális körülmény alacsony szintje, gyermeknevelési, kapcsolattartási problémák és a párkapcsolati családi-kapcsolati gondok.

A település teljes lakosságára kiterjed a szolgáltatás. Az egyik meghatározó célcsoport: gyermekkorúak.

A gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének elősegítésére, a

veszélyeztetettség megelőzésére, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányul. A másik célcsoport: az ellátási területen élő szociális és/vagy mentális, egészségügyi problémával küzdő családok, egyének köre.

### **Célcsoportok:**

- az élethelyzetükben megrendült családok
- többségében hátrányos helyzetű, az alkalmi munkából élők és a munkanélkülivé válók, alacsony iskolázottságú kliens
- az alkohol és egyéb szenvedélybetegségben szenvedők és családjaik
- az alacsony jövedelmű családok, különösen azok, ahol a gyermekek veszélyeztetett helyzetűek
- az iskolából rendszeresen hiányzó, illetve kikerülő fiatalok
- az elhanyagoltak, bántalmazottak
- párkapcsolati problémákkal küzdők
- Devian viselkedésű gyermekek, fiatalok

A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges célcsoportja a településeken élő 0-18 éves korosztály, valamint azok a felnőttek, akik a gyermekek sorsának alakulásában meghatározó szerepet vállalnak, tehát a szülők, egyéb családtagok, a családokat körülvevő személyek, közösségek, szervezetek. A gyermekjóléti szolgáltatás általános preventív szolgáltatásokat biztosít a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettségük megelőzése érdekében.

Családsegítés az ellátandó terület teljes lakosságára kiterjedő ellátási forma. A célcsoport az ellátási területen élő szociális és/vagy mentális, egészségügyi problémával küzdő családok, személyek köre.

### **2. Az alapellátás célja, feladata:**

Folyamatosan figyelemmel kíséri az ellátási élők helyzetét, gyermekek helyzetét gyermekvédelmi szempontból is. Ennek érdekében rendszeresen kapcsolatot tart a védőnői, háziorvosi szolgálattal, a gyermekintézményekkel, a polgármesteri hivatallal, rendőrséggel, egyházak képviselőivel, civil- és társadalmi szervezetekkel. A gyermekek érdekeit védő személyes, gyermekvédelmi szolgáltatás. A szociális munka módszereivel és eszközeivel védi a gyermekek testi és lelki egészségét, elősegíti a családban történő nevelkedését. Megelőzi, illetve megszünteti a gyermek veszélyeztetettségét. Komplex feladat, a családok szociális és mentális szükségleteinek feltárására irányul. Közvetítő és

megoldást elősegítő, preventív lehetőségeket kidolgozó és működtető szolgáltatásokat nyújt.

A családok, egyének segítésének célja a szociális és mentális problémák esetén a helyi szükségletek szerint kialakított, a szociális munka eszközeinek és módszereinek alkalmazásával, az életvezetési nehézségek elhárításának és feloldásának, továbbá a helyi szociális szükségletek feltárásának és megoldásának elősegítése.

A település közigazgatási területén élő lakosság körében az egyének és családok szociális és gyermekvédelmi érdekeinek, szükségleteinek feltérképezése, és azok javítása érdekében az intézmény:

- alapellátás keretein belül ellátja, a szociális munka eszközeivel biztosítja a család-és gyermekjóléti szolgáltatást
- folyamatosan figyelemmel kíséri a lakosság körében felmerülő gondozási igényeket, szükségleteket
- javaslatot tesz egyes új gondozási módszerek alkalmazására, a meglévő szociális, gyermekjóléti ellátások fejlesztésére,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település lakosságának szociális és gyermekvédelmi viszonyait, helyzetét
- észrevételeivel kezdeményezi és segíti a település szociálpolitikai és gyermekvédelmi feladatainak tervezését és végrehajtását,
- együttműködik a társadalmi, állami, egyházi és egyéb gazdálkodó szervezetekkel a szociális és gyermekvédelmi feladatok végrehajtásának szervezése, a rendelkezésre álló eszközök hatékony felhasználása terén,
- kezdeményezi a településen az új ellátások bevezetését, a működő ellátások fejlesztését, szükség szerinti átalakítását, szükségletekhez való igazítását



- együttműködik más személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi intézménnyel, egészségügyi intézménnyel (a háziorvosi szolgálattal, védőnői szolgálattal, otthonápoló szolgálattal, házi gyermekorvossal, nevelési, oktatási intézményekkel, egyházakkal, hatóságokkal - kiemelten a gyámhatósággal, rendőrséggel, pártfogói szolgálattal-, civil szervezetekkel
- igény esetén tájékoztatást nyújt a szociális, gyermekvédelmi ellátások biztosításának feltételeiről az ellátást igénybe vevők és a jelzőrendszeri intézmények, szervezetek részére,
- segíti a támogató, önszorgító csoportok szervezését, működését,
- igény szerint közösségi szociális munkát, szükség szerint szociális csoportmunkát végez
- preventív céllal a gyermekek, és családok számára szabadidős tevékenységeket szervez, illetve biztosítja az ezekhez való hozzájutást
- közreműködik az ellátást igénybe vevőnek hivatalos ügyei intézésében,
- segítséget nyújt szociális és mentálhigiénés, valamint életvezetési problémákkal küzdő családok, egyének számára,
- krízis helyzet kialakulása esetén segítséget nyújt a családok életvezetési képességének megőrzéséhez, a krízishelyzet megszüntetéséhez, illetve preventív ellátások biztosításához,
- javaslatot tesz a fenntartónak a képzés, továbbképzés rendszerére, szervezésére vonatkozóan,

Feladata az ellátási területén, a település teljes lakossága részére személyes gondoskodást nyújtó ellátás biztosítása.

### **3. Alapelvek**

#### **A gyermekek tekintetében:**

A gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget kell, hogy nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A megjelölt célok elérése érdekében figyelembe kell venni a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit.

A gyermekvédelmi intézkedések során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva kell eljárni.

A szolgáltatások biztosítása során együtt kell működni a családdal és – jogszabályban meghatározottak szerint – elő kell segíteni a gyermek családban történő nevelkedését.

A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani.

A családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, korához és szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését biztosítani kell.

**A felnőtt korúak tekintetében:** A rászoruló felnőtt korúak, az önmagukat képviselni nem tudók, hátrányokkal élők esélyegyenlőségének megteremtésével és hozzájárulva a hátrányok leküzdéséhez a szociális védő – segítő háló kiépítésével és fenntartásával úgy kell támogatást nyújtani, hogy a törvényben deklarált jogok érvényre kerüljenek.

- hátrányos megkülönböztetés, diszkrimináció tilalma

- csak a szükséges mértékű beavatkozás, autonómia tiszteletben tartása
- önrendelkezési jog figyelembevétele
- az egyenlő hozzáféréshez való jog védelme

A szolgáltatás során fontos, általános alapelv a titoktartás és az információk felelős kezelése.

### **Az ellátottak köre**

Az intézmény szolgáltatásait az ellátási terület közigazgatási területén, lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakos, egyén, család, valamint a településeken tartózkodó hajléktalan személy veheti igénybe. Krízishelyzet esetén bárki (más illetékességi területhez tartozó személy is) felkeresheti segítségért az intézményt. Az egyes szolgáltatások keretében végzett tevékenységek – a szolgáltatást igénybevevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül – a szükséges mértékig kiterjednek az igénybevevő környezetére is, különösen családjának tagjaira.

## **4. FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, BIZTOSÍTOTT**

### **SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE**

A család – és gyermekjóléti szolgáltatás fontos célja, hogy a családok, illetve az egyének szociális és mentálhigiénés problémáik megoldásához megfelelő segítséget kapjanak. A családsegítés sokrétű, komplex segítő szolgáltatás, amelynek keretébe tartozik többek között a család életvitelét hátrányosan befolyásoló okok feltárása és közreműködés azok megszüntetésében; segítő beavatkozás krízishelyzetekben; természetbeni, anyagi és személyes támogatások közvetítése. Ez egy jelenleg kifejlődő ellátás, a szociális problémákhoz igazodó bővülő feladatokkal

### **A feladatok jellege, tartalma**

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés, és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása,

- a válsághelyzetben lévő várandós anyát tájékoztatja az örökbe adás lehetőségeiről, joghatásairól és az ezt elősegítő szervezetekről
- tájékoztatja az örökbe fogadó szülőt az örökbefogadás után követése körében igénybe vehető szolgáltatásokról
- segíti a gyermeket, illetve családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését, valamint együttműködik az átmeneti gondozást nyújtó szolgáltatóval,
- szabadidős programok szervezése, kezdeményezése, illetve az azokhoz való hozzáférés segítése
- hivatalos ügyek intézésének segítése, valamint tájékoztatja a klienst az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről (gyermekjogi képviselő, ellátott jogi képviselő ingyenes jogsegély szolgálat).
- veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal, a közoktatási intézményekkel, a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.
- családgondozás, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozására, a szociális körülmények javítására, kapcsolati zavarok rendezésének segítésére
- családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében (kapcsolatügyelet igénybevételének elősegítése)
- az egészségügyi és a szociális ellátás kezdeményezése

- súlyos veszély esetén a hatóságnál *gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó* hatósági beavatkozás (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés) kezdeményezése a család –és gyermekjóléti központ értesítése mellett
- a szakmai támogatás érdekében a család- és gyermekjóléti központnál esetszbeszélést kezdeményez

### **Tevékenysége körében az eddig leírtakon túl**

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élők szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a szolgálathoz forduló panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- tájékoztat az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, a gyermek benne való elhelyezésének lehetőségéről
- szükség szerint szervezi a helyettes szülői hálózatot,
- segíti a nevelési - oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- az igénylő kérelmére problémáinak rendezése érdekében életvezetési és egyéb tanácsokat ad, segítséget nyújt.
- a gyermek napközbeni ellátásának igénybevételéhez segítséget nyújt
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket
- szükség esetén helyet biztosít a speciális szolgáltatások biztosításához
- lehetőség szerint részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában
- koordinálja az egyes esetek során kapcsolatba kerülő, különböző területen tevékenykedő szakemberek tevékenységét.

### **Ellátások teljesítése történhet:**

- Gondozással
- Ellátások közvetítése (szolgáltatás)
- Szervező tevékenység (szervezés)

## 5. Szolgáltatási elemek, tevékenységek

### Szolgáltatási elemek:

**Tanácsadás:** Az igénybevevő bevonásával történő jogait, felelősségeit figyelembe vevő, kérdésre reagáló, élethelyzeteinek, szükségleteinek megfelelő vélemény, javaslat kialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása, valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

**Esetkezelés:** Az igénybevevő, vevők szükségleteinek kielégítésére, problémájának megoldására, céljai elérésére irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, mely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevők saját, és támogató környezetének erőforrásait, valamint azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésében

**Megkeresés:** szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen, vagy közvetett módon történő elérése vagy felkutatása, akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de az bármilyen okból elérni nem tudják

Ellátott feladatok- minimumszolgáltatás:

- információnyújtás
- jelzőrendszer működtetése
- kríziskezelés
- ellátáshoz való hozzájutás segítése, pénzbeli, természetbeni ellátások nyújtásához
- általános tanácsadás, szociális, életvezetési, mentális, háztartásgazdálkodási, gyermeknevelési
- családgondozás
- szabadidőprogramok szervezése
- egyéni csoportos készségfejlesztés

Ennek kapcsán az igénybevevők esetében a problémamegoldó készség, képesség kialakulása, fejlődése, a hatékony konfliktuskezelés módszereinek átvétele, az egyén és a társadalom közötti kapcsolatrendszer erősödése, egyéni érdekérvényesítés, közösségi részvétel megvalósulása a cél.

### **Tevékenységek:**

- a gyermek veszélyeztetettségét, a család, a személy krízishelyzetét észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ügyekben tájékoztatás, információnyújtás,
- ügyintézésben való segítségnyújtás,
- szociális segítő munka (családsegítés),
- megállapodáson alapuló, tervszerű segítő kapcsolat (esetkezelés)
- környezettanulmány készítése felkérésre,
- szabadidős programok szervezése, koordinálása, a hozzájutás elősegítése
- adományok gyűjtése, szétosztása (ruha-, játék-, élelmiszer, és egyéb)
- profilunkba tartozó telefonálási, és fénymásolási lehetőség biztosítása,
- nyári gyermekétkeztetésben való közreműködés, kapcsolódó szabadidős tevékenység szervezése

### **6. Az ellátás igénybevétel módja, feltételei**

A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, valamint a jelzőrendszeri tagok jelzései alapján kerül sor a kapcsolatfelvételre. A család – és gyermekjóléti központ munkatársának javaslatára, felkérésére - a hatósági eljárással elrendelt együttműködési kötelezettség esetén - kerülhet sor a kötelezően családgondozásra. A szolgáltatások igénybevétele térítésmentes.

### **A szolgálat munkatársainak szakmai feladatai:**

Általános szolgáltatás keretében

- A személyes gondoskodás során a gyermeki és szülő jogokat tiszteletben tartva, azok érvényesülését biztosítva jár el,
- Segítséget nyújt a gyermek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséhez,
- Együttműködik a családdal és elősegíti a gyermek családban történő nevelkedését,
- Fogadja panaszával a klienst és segíti őt problémája megoldásában,

- A segítő tevékenység során nemhez, nemzethez, nemzetiséghez, etnikai csoporthoz való tartozás, lelkiismereti, vallási vagy politikai meggyőződés, származás, vagyoni helyzet, cselekvőképesség hiánya vagy korlátozottsága miatt, hátrányos megkülönböztetést nem tesz,
- A családsegítő feladata az ellátások, szolgáltatások közvetítése, a gondozás, szervező tevékenység (szabadidős programok szervezése),
- A gondozási tevékenységhez kapcsolódó személyekkel és intézményekkel rendszeresen kapcsolatot tart,
- Esetmegbeszélést, esetkonferenciát, szakmaközi megbeszélést szervez
- Tájékoztatást nyújt mindazokról az ellátásokról, támogatásokról, jogokról, amelyek összefüggésben állnak a kliens helyzetével
- Hivatalos ügyek intézésében közreműködik,
- Nyilvántartást, dokumentációt vezet,
- Esetmegbeszéléseken vesz részt,
- Családlátogatást végez,
- A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében segíti a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében,
- Családgondozást/segítést tervezett módon, határidő megállapításával lát el,
- A gondozás megkezdésekor rögzíti a kliens személyes adatait, szükség esetén, de legalább félévente helyzetértékelést készít,
- Megállapodás szerint évente felülvizsgálja az együttműködés szükségességét
- Titoktartás kötelezi. A családsegítő a feladata ellátása során a klienssel vagy családjával kapcsolatos adatokat a külön jogszabályban meghatározottak szerint kezeli.
- A szociális munka eszközeinek felhasználásával hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéshez, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez,
- Munkáját a fentiekben megfogalmazott jogszabályok alapján, illetve a szociális munka alapelvei, és a Szociális Munkások Etikai Kódexében foglaltak szerint végzi.
- A családsegítő a heti munkaidőkeretének legalább a felét kötetlen munkaidő – beosztás keretében, a szociális segítőmunka, illetve az adatgyűjtés helyszínén végzi el. Konkrét ügyek vagy problémák feldolgozása kapcsán rendszeresen tartott esetmegbeszéléseken, szakmai segítése, személyiségének védelme céljából pedig szupervízióon vesz részt.

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet értelmében:



A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó a gyermek veszélyeztetettségéről szóló jelzés vagy önkéntes jelentkezés esetén a gyermekről az adatokat a GYVR törzsadat alrendszerében rögzíti, ha a gyermek adatai előzmény nélküliek a GYVR-ben.

- A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó a jelzés vagy az önkéntes jelentkezés adatait a GYVR tervező és értékelő alrendszerében legkésőbb a jelzést vagy jelentkezést követő hét napon belül rögzíti, valamint feltölti a jelzésről szóló dokumentumot és az önkéntes jelentkezésről szóló feljegyzést a GYVR dokumentumtárába.
- A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó a jelzést tevő irányába tett visszajelzés adatait az első interjútól számított tizenöt napon belül rögzíti, és a visszajelzést tartalmazó dokumentumot feltölti a GYVR dokumentumtárába.
- A család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője a megállapodás adatait a megállapodás megkötésétől számított öt napon belül rögzíti a GYVR-ben, a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetője a rögzítéstől számított öt napon belül jóváhagyja azt.
- A család- és gyermekjóléti szolgáltatást, valamint a gyermekek átmeneti gondozását nyújtó a 11. § szerinti Egészségügyi lapot annak beérkezésétől számított öt napon belül feltölti a GYVR dokumentumtárába.
- Ha a család problémája előreláthatólag hosszabb távú esetkezelést igényel, a család- és gyermekjóléti szolgálat a Gyvt. 135. § (2) bekezdés *a)-c)* pontja szerinti adatokat és az azokban bekövetkezett változásokat a GYVR törzsadat alrendszerében rögzíti. A családsegítő a környezettanulmányt, valamint a cselekvési és intézkedési tervet az együttműködési megállapodás megkötésétől számított tizenöt napon belül, a helyzetértékelést pedig ezek alapján fél évente vagy szükség szerint a GYVR tervező és értékelő alrendszerében készíti el. Ha a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó gyermekvédelmi gondoskodás alá tartozó hatósági intézkedést kezdeményez, vagy arra javaslatot tesz, azt a szakmai vezető véglegesíti.
- Az adatokban bekövetkezett változásokat a tudomására jutástól számított hét napon belül, gyermekvédelmi gondoskodás alatt nem álló veszélyeztetett gyermek esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, rögzíti a GYVR törzsadat alrendszerében.
- A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetője az adatok rögzítésével, valamint a GYVR tervező és értékelő alrendszerében a környezettanulmány, a cselekvési és intézkedési terv, valamint a helyzetértékelés véglegesítésével kezdeményezi - az ideiglenes hatályú elhelyezés kivételével - a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés megtételét, vagy *javaslatot* tesz a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére.
- Hatósági megkeresés esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó vezetője haladéktalanul, de legkésőbb öt napon belül kijelöli a feladat ellátására köteles munkatársat, és a kijelölést rögzíti

a GYVR-ben. A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere ezzel egyidejűleg az adatrögzítés alapjául szolgáló hatósági döntés adatait rögzíti, és a döntést tartalmazó okiratot feltölti a GYVR dokumentumtárába.

- Előzménnyel nem rendelkező ügyek esetében a környezettanulmányt és a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés kezdeményezését tizenöt napon belül - a gyámhivatal vagy a család- és gyermekjóléti központ felkérésére - a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetője vagy a család- és gyermekjóléti központ vezetője véglegesíti.
- Ha a gyermek előzmény nélkül került ideiglenes hatályú elhelyezésbe, a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetője az ideiglenes hatályú döntésről való értesüléstől számított harminc napon belül véglegesíti a környezettanulmányt és a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés kezdeményezését. A javaslatot a család- és gyermekjóléti központ szakmai vezetője véglegesíti a gondozási terv és a gondozási folyamat összegzése nélkül. A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szakmai vezetője a védelembe vételről szóló döntés kézhezvételét követően haladéktalanul, de legkésőbb öt napon belül kijelöli a feladat ellátásáért felelős munkatársat, és a kijelölést rögzíti a GYVR-ben.
- Az esetmenedzser a családi, egyéni gondozási-nevelési tervet a GYVR tervező és értékelő alrendszerében a védelembevételi határozat véglegessé válását követő tizenöt napon belül elkészíti, amelyet a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szakmai vezetője véglegesít.
- A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó vezetője az illetékessége megváltozására vonatkozó tény - az arra okot adó körülményről történő értesülést követően - legkésőbb öt napon belül rögzíti a GYVR-ben. Az újonnan illetékessé váló család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó vezetője az illetékességváltozás GYVR-ben történő rögzítését követően legkésőbb öt napon belül kijelöli a feladat ellátásáért felelős szervezeti egység vezetőjét, és a kijelölést rögzíti a GYVR-ben.
- A gyermek veszélyeztetettsége miatti jelzés, illetve önkéntes jelentkezés esetén a GYVR-ben cselekvési vagy intézkedési tervet kell készíteni, vagy a szociális vagy mentálhigiénés problémák vagy egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok esetében a bekezdés szerinti esetnaplót kell vezetni.
- A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserének a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéssel érintett gyermekkel és törvényes képviselőjével kapcsolatosan elvégzett feladatait a hatósági intézkedést követően a GYVR-ben rögzíteni kell.
- Az együttműködési megállapodás tartalmazza az igénybe vevő és törvényes képviselője nevét, elérhetőségét, az esetkezelést végző családsegítő nevét, elérhetőségét, az igénybe vevő nyilatkozatát az együttműködési szándékáról.

- Az együttműködési megállapodást a családsegítő az intézményvezető jóváhagyásával, írásban köti meg a szolgáltatást igénybe vevővel. A megállapodást az Szt. 122/A. §-a alá tartozó szolgáltatás esetében a szolgáltatást nyújtónak is alá kell írnia. Az együttműködési megállapodás adatait a GYVR-ben rögzíteni kell, és a megállapodást a GYVR-be fel kell tölteni. Az esetnaplót a miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett formában kell vezetni.
- A javaslat a GYVR útján ismerteti a gyermek helyzetét, különösen a veszélyeztető körülményeket, azoknak a gyermekre gyakorolt hatását, a szülő vagy a gyermeket nevelő más személy nevelési tevékenységét, a gyermeket nevelő család élethelyzetére vonatkozó, a GYVR-ben szereplő adatokat, a javaslattétel elkészítéséig biztosított alapellátásokat, valamint az ügy szempontjából fontos más ellátásokat, a gyermeknek és a szülőnek (törvényes képviselőnek) a javaslattétel elkészítéséig tanúsított együttműködési készségét, illetve annak hiányát, azt, ha a gyermeket gondozó szülő együtt él a szülői felügyeleti jogától megfosztott másik szülővel, és emiatt a gyermek nem áll szülői felügyelet alatt, és megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás elrendelését, mellőzését, fenntartását vagy megszüntetését alátámasztó körülményeket.
- A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a veszély tényének és jellegének megnevezésével, a többi adat feltárásának mellőzésével, telefonon haladéktalanul, majd azt követően elektronikus formában kell javaslatot tenni a hatóság intézkedésére. A hiányzó adatokat utóbb a hatóság felhívásától függően kell beszerezni.
- Ha a javaslattételre a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezése alapján kerül sor, a család- és gyermekjóléti központ, védelembe vétel esetén a javaslatot mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve, a gyámhivatal számára a GYVR-ben megismerhetővé teszi.

### **A szolgáltatás főbb munkaformái**

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátási területén ténylegesen tartózkodó gyermekek ügyében köteles a szükséges segítséget megadni, intézkedéseket kezdeményezni. A családgondozás a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésére, annak megszüntetésére vonatkozik, a gyermek családban történő nevelkedését, a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segíti elő, a gyermek érdekeit mindenekelőtt előtérbe helyezve.

Elköltözés, tartós távollét esetén a gyermek iratanyagát az illetékes szolgálatnak meg kell küldeni, különösen problémás esetben rövid összefoglaló feljegyzést is célszerű készíteni, iratjegyzékkel ellátva.

**Eseti tanácsadás:** a család és a gyermek rendszeres segítségnyújtást nem igényel, a gyermek nem veszélyeztetett, tájékozódó jelleggel, egy alkalommal megjelentek a szolgálatnál. Teendők: forgalmi naplóba névvel, esetleg anonim tanácsadás megjelöléssel bevezetni.

**Önkéntes ellátott:** ha a kliens maga kérte a segítséget, de a gyermek veszélyeztetettségének alacsony szintje nem igényli a rendszeres segítségnyújtást (pl. kérelem, adatlap kitöltéséhez kért segítséget, tájékoztatást kért egyszerűbb nevelési problémák megoldásához) Teendők: forgalmi naplóba az adatokat felvezetni, tanácsadást, segítséget adni, figyelemmel kísérni a család életvezetését.

**Egyéni esetkezelés:** Az egyének, családok életvezetési képességeinek megőrzésére irányuló feladat, sok esetben tanácsadók segítségével (jogi, pszichológiai, orvosi) történik.

A segítő szolgáltatás a szociális munkát végző és a kliens együttes és egyenrangú munkafolyamata. A munkafolyamat az első interjú során a kliens szükségleteinek megállapításával és a problémamegoldó alternatívák kidolgozásával kezdik, melyet megállapodásban rögzítünk. A megállapodás tartalmazza elérendő cél érdekében megvalósítandó feladatokat, a kliens és a segítő együttműködésének módját, a találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a lezárás időpontját

A segítő szolgáltatás a kliens otthonában, családi környezetében tett látogatások, ahol megismerkedik a kliensének életkörülményeivel, családi kapcsolataival, és feltérképezi a természetes támogató környezetét, és a család és – gyermekjóléti szolgálatban folytatott segítő beszélgetés és segítő tevékenységek útján valósul meg.

A segítő munka az észlelő- és a jelzőrendszer jelzéseire épül. A jelzés beérkezését követően a szolgálat családsegítője felveszi a kapcsolatot a családdal, és dönt a probléma ismeretében arról, hogy milyen ellátási forma szükséges a problémamegszüntetése érdekében.

Amennyiben a veszélyeztetettség megszüntethető az alapellátás keretében, a szülő és a gyermek vállalja az együttműködést a szolgálattal, akkor alapellátás keretében történik a családgondozás. Amennyiben az alapellátás keretében történő családgondozás nem jár eredménnyel, vagy a szülő, illetve a gyermek nem működik együtt a családsegítővel a probléma megoldása érdekében, úgy a családsegítő javaslatot tesz a gyermek védelembevételére, a család – és gyermekjóléti központnak

**Krízisintervenció:** A kialakult válsághelyzet azonnali kezelése, amikor a szülők magatartása és/vagy a család szociális helyzete súlyosan veszélyezteti a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését. Feladatunk az, hogy a Szolgálatnál jelentkező krízishelyzetben lévőket azonnal fogadjuk, és számukra a problémától függően, a lehetőségekhez képest segítséget nyújtunk, illetve

megszervezzük, hogy a megfelelő szakintézménytől megkapják a szükséges segítséget. A szakszerű segítségnyújtás érdekében kiemelten fontosak a rendszeres esetszabeszelések, esetszkonferenciák

### **Tanácsadás:**

Életviteli tanácsadás, amelynek célja az önálló, hatékony életvitel elérése (pl. pénzbeosztás, gazdálkodás stb.).

Gyermeknevelési tanácsadás, gyermek (ek) gondozásával, nevelésével kapcsolatos problémák elhárítása.

Mentálhigiénés tanácsadás, melynek célja az egyén mentális egészségének helyreállítása, megőrzése.

Családtervezési tanácsadás során felhívjuk a kliens figyelmét arra, hogy életkörülményeinek figyelembevételével tervezze a gyermek (ek) születését, tájékoztatás történik a fogamzásgátlásról is.

Családi kapcsolatot javító tanácsadás során segítséget nyújtunk a családi konfliktusok kezeléséhez.

**Komplex családgondozás:** A Szolgálat munkatársa (i) felkutatják a hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett családokat, megismerik a családok belső szerkezetét és életük környezeti feltételeit. Felismerik a konfliktusokat és ezek okait, és ezekre a klienssel együtt közösen dolgoznak ki lehetséges problémamegoldó stratégiát.

Együttműködnek a konfliktushelyzetben lévő családdal kapcsolatban álló nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális ellátó intézményekkel, társadalmi szervezetekkel, s mindkét irányba közvetítő, kapcsolatfejlesztő szerepet vállalnak. Javaslattal tesznek a probléma megoldását segítő szakintézmények igénybevételére, támogatják őket jogaik érvényesítésében.

### **Családgondozás folyamata**

A családsegítő amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le a kliensekkel a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel, a probléma megoldására együttműködési megállapodást, készít. Cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnok hozzájárulásával. A családsegítés során történő eseményeket esetsznaplóban rögzíti.

Amennyiben az esetszkezeléshez más szolgáltató bevonása is szükséges, írásos megkeresést készít. A sikeres családgondozás érdekében más szolgáltatókkal rendszeres kapcsolatot tart fenn, tájékozódik a kliens számára nyújtható egyéb szolgáltatásokról, és azoknak elérhetőségéről. Más szolgáltatásba való bevonás esetén segítséget nyújt a kliens számára az új helyzettel való megismerkedéshez.

A kliens számára nyújtott szolgáltatásokat, természetbeni juttatásokat, adományok igénybevételét a családsegítő a forgalmi naplóban, és az esetsznaplóban rögzíti.

**Módszerei, eszközei:** esetmegbeszélések, esetkonferenciák, team – megbeszélés (esetkonzultáció), szakmaközi megbeszélés

A család – és gyermekjóléti szolgálat minden év február 28.-ig szakmai tanácskozást szervez, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos beszámolóit figyelembe véve, átfogóan értékeli a jelzőrendszer előző évi működését, áttekintik az intézkedési terv megvalósult elemeit. Meghatározzák az éves célkitűzéseket és lépéseket a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében

Az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31.-ig elkészíti az évi intézkedési tervet. A gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése érdekében rendszeresen, szakmai konzultációt működtetünk (team-megbeszélés) a családsegítők részvételével.

### **Szabadidős tevékenységeink**

A szolgálat munkatársai folyamatosan figyelik a szabadidős programokat a településeken, az információkat a telephelyeken hirdetik, közvetítik a szolgálat ügyfeleinek, más szolgáltatásokkal, intézményekkel együttműködve közös programok szervezése.

### **Kapcsolatügyelet**

Célja, a válást követően megromlott, vagy egyáltalán nem működő szülő-gyermek kapcsolattartás rendezése, megállapodás kialakításának segítése, láthatás megszervezése. Segítséget nyújtani a szülőknek abban, hogy félretegyék ellenségeskedéseiket gyermekük egészséges testi, lelki és szociális fejlődése érdekében. Nagyon fontos szerephez jut a Kapcsolatügyelet azoknál a családoknál, ahol még nem indult meg a házasság felbontására irányuló bírósági eljárás. A Kapcsolatügyelet segítségével el lehet érni, hogy úgy vegyenek részt a peres folyamatban, hogy már egyes kérdésekben előzetesen megállapodást kötöttek.

Ideje, rendszeressége: a szolgáltatást igénybevevő szülőkkel előzetesen egyeztetett időpontokban.

### **Gyermekfelügyelet**

Célja, hivatalos ügyek intézésekor, a szülő segítése, a gyermekfelügyelet biztosításával.

Ideje, rendszeressége: naponta 8.00-16.00-ig a Gondozási és Családsegítő Központban

Jánosháza, Berzsényi u.42.

### **Korrepetálás**

A szolgáltatás létrehozását az indokolta, hogy a hátrányos helyzetű családok gyermekei gyakran tanulási nehézségekkel küzdenek, szüleik anyagi helyzete azonban nem teszi lehetővé, hogy gyermekük számára korrepetáló tanárt fogadjanak.

Ideje, rendszeressége: a korrepetálás időtartalmát és rendszerességét a kliens, és a családsegítő közösen határozza meg

### **Nyári tábor**

Célja, a gyermekek nyári szünidejének élmény gazdag eltöltéséhez való hozzájárulás, különböző programok megszervezésével és színvonalas lebonyolításával. A tábor lehetőséget kínál az elsődleges prevencióra, normaközvetítésre, készségfejlesztésre, mintaadásra, fejlesztve a gyermekek ismereteit, képességeit, erőnlétét.

További cél, hogy a családok számára olyan lehetőséget nyújtson, ahol a szülők biztonságban tudják gyermekeiket, emellett a gyermekek jól érezzék magukat, élményekhez jussanak, mintákat kapjanak a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

### **Karácsonyvárás**

Az ünnepségen a szolgálattal kapcsolatban álló családok és gyermekeik vesznek részt. A programban zenés műsor és a gyermekek megajándékozása szerepel. A programba a civil szervezetek is bevonjuk.

### **Az ellátás megszűnésének, megszüntetésének módja**

Az ellátás megszűnik:

Az igénybe vevő kérelmére. (Nem kívánja a továbbiakban igénybe venni az intézmény szolgáltatásait) A probléma megoldását, az eset lezárását követően.

### **7. A család - és gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:**

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszer tagjaival, és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.
- A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
- kezdeményezni egyéb szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
- kezdeményezni egészségügyi ellátások igénybevételét
- kezdeményezni pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét

### **A jelzőrendszer hatékony működtetése körében**

A gyermekjóléti szolgálat a 15/ 1998. (IV.30.) NM rendelet 9.§. (3) bekezdés alapján a jelzőrendszer tagjaival, valamint szükség szerint gyermekvédelmi szakemberek meghívásával évente legalább 6 alkalommal szakmaközi megbeszélést tart.

A szolgálat a hatékonyság érdekében probléma-centrikusan szervezi a találkozókát, a helyi szükségleteket, aktuális problémaköröket figyelembe véve. Törekszik a jelzőrendszer tagjaival tartott esetmegbeszélések hatékonyságának növelésére. A szakmaközi megbeszélések rendszerességével (lehetőség szerint kéthavonta) a szolgálat segítséget nyújt a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához.

Az együttműködés kiterjed a szakmai munka hatékonyabbá tételének elősegítésére, a klienssel kapcsolatban felmerült feladatok és felelősségi körök megbeszélésére és megosztására. Az aktív együttműködés a személyes kapcsolatokra, bizalomra, a másik elfogadására épül, mely során fontos a természetes emberi értékek megőrzése, a jogok és kompetenciahatárok tiszteletben tartása.

### **8. Az intézmény együttműködik az ellátási területen lévő, illetve ellátási területhez tartozó:**

- más szociális ellátást nyújtó intézménnyel,
- védőnői szolgálattal,
- egészségügyi intézményekkel, (házi orvos, házi gyermekorvos, kórház, ÁNTSZ stb.)
- nevelési, oktatási intézményekkel, (bölcsőde, óvodák, iskolák, pedagógiai szakszolgálat, nevelési tanácsadó)
- a szociális és gyámhivatallal,



- a család- és gyermekjóléti központtal
- pártfogói felügyelettel,
- megyei kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályával,
- a település önkormányzatával,
- TEGYESZ-szel,
- a Polgármesteri Hivatal szociális osztályával,
- Járási Hivatallal
- civil szervezetekkel, egyesületekkel, érdekvédelmi szervezetekkel,
- egyházakkal,
- rendőrséggel, bírósággal, ügyészséggel,
- művelődési központtal.

### **A település intézmény és közösségi hálózata:**

A településen működő önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott intézmények:

- Polgármesteri Hivatal
- Önkormányzatok
- Óvodák
- Iskolák
- Művelődési Központ és Könyvtár
- Egészségügyi intézmények
- Egyházak

### **Szolgáltatáshoz kapcsolódó civil szerveződések:**

- Szív egyesület
- Vöröskereszt
- Karitás

## **SZOLGÁLTATÓ ÉS AZ IGÉNYBE VEVŐ KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS MÓDJA**

Az intézmény nyitott, az általa nyújtott szolgáltatást bárki igénybe veheti, aki a jogosultsági feltételeknek megfelel.

A jól működő kapcsolattartást több szempontból fontosnak tartjuk. A szolgáltatást igénybe vevők részére csak folyamatos, élő kapcsolat kialakításával és működtetésével nyújtható a szükségletnek, életkornak, élethelyzetnek, egészségügyi állapotnak megfelelő szolgáltatás, ellátás. A jól kialakított kétoldalú kapcsolat alapján fontos szerepet kap az információközvetítés, tájékozódás és tájékoztatás, amely alapjául szolgál szükség esetén a szolgáltatás módosításnak.

## **9 . A szakmai program megvalósítása várható következményeinek, eredményességének, az ellátórendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése**

A családsegítés szakmai programjának megvalósítása elősegíti az ellátási területen:

- az esélyegyenlőség növelését, valamint
- a társadalmi kirekesztés mérséklését.

A szervezeti egység intézményen belüli helyzetét, az intézmény szervezeti ábrája mutatja.

**Adminisztráció:** a segítő munka hatékonyságához nélkülözhetetlen a már kialakított, rendelkezésünkre álló adatbázis, amely a gyermekek nyilvántartásba vételétől, a törzslapon, az adatlapokon, a KENYSZI rendszer kezelésén át, a családsegítői tevékenység leírásáig, mindent magában foglal.

### **Dokumentáció:**

A szolgáltatás nyilvántartási kötelezettsége jogszabályban előírt: 1997.évi XXXI. törvény, a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet, a 149/ 1997(IX.10.) Kormányrendelet és a 235/1997.(XII.17) Korm.rendelet szabályozása szerint).

A szolgáltatások során vezetett kötelező dokumentációk:

- Esetnapló
- Megállapodás (gondozás esetén)
- Adatvédelmi, adatszolgáltatási nyilatkozat, tájékoztató
- „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap rendszer
- Elektronikus nyilvántartási rendszer (Kenyszi )
- Nyilvántartás az ellátásban részesülőkről(manuális)

A család - és gyermekjóléti szolgáltatás során vezetendő nyilvántartások, adatlapok használatát az **Eljárási rend** és a központilag kiadott „**Protokoll** „iránymutatása határozza meg.

### **A család – és gyermekjóléti szolgálat és az igénybe vevő közötti kapcsolattartás módja**

Kapcsolatfelvétel klienssel, jelzés esetén, vagy önkéntes megkeresés.

A szolgálat – krízis esetén haladéktalanul- személyesen vagy telefonon (esetleg levél útján) felkeresve az érintetteket, tájékoztatást nyújt a szolgáltatás céljáról, tartalmáról. Ezt követően az érintett beleegyezésével, tudomásával megteszi a szükséges intézkedéseket, és szükség esetén folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személy, illetve család életkörülményeit.

Tájékoztatást ad a jelzéstevőnek a kapcsolatfelvétel megtörténtéről. A gondozás a családsegítő és a szolgáltatást igénybe vevő személy együttes munkafolyamata, melynek tartalma és menete együttműködési megállapodásban kerül rögzítésre, feltéve, hogy a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. A probléma megoldása érdekében készített gondozási terv és a megállapodás tartalmazza a szolgáltatást igénybe vevő problémáit, az elérendő cél érdekében megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a segítő munkába bevonandó intézményeket, szolgáltatókat, a segítő folyamat várható eredményét és a közös munka eredményeinek felülvizsgálatát.

Az ellátást igénybe vevővel, hozzátartozójával, családjával, vagy törvényes képviselőjével a szolgálat családsegítői kapcsolatot tartanak.

Ennek módja:

- Személyes kapcsolattartás, amely a szolgálat helyiségében, a kliens lakásán, gyermek esetében a nevelési-oktatási intézményben történik.
- Telefon igénybevételével
- Írásban, levélbeli megkeresés útján.
- Elektronikus úton

A megkeresést, illetve kapcsolattartást a családsegítő a forgalmi naplóban, a kliensről vezetett esetenaplóban regisztrálja.

## **10. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái**

A szolgáltatások ellátásához, mindenkor megfelelő színvonalú biztosításához elsődleges célkitűzés, a jogszabályban meghatározott képesítési előírások betartása, a megfelelő képesítéssel rendelkező munkavállalók foglalkoztatása.

A belső szakmai fejlődés érdekében minden munkavállaló köteles folyamatos önképzést folytatni, szakfolyóiratok, szakkönyvek olvasásával, szakmai konzultációk folytatásával. Minden kollégának kötelessége a jogszabályok naprakész ismerete, a módosítások áttekintése, értelmezése.

A szakmai vezető/intézményvezető kötelessége és feladata a munkavállalók hosszú távú, illetve éves továbbképzési tervének elkészítése, annak ütemezése.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára 2001-től került bevezetésre a kötelező szakmai továbbképzés, melyet 1993. évi III. tv. Szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (XIII.4.) SZCSM. Rendelet tartalmazza.

Az intézmény valamennyi szakképzett dolgozója rendelkezik nyilvántartási számmal a 9/2000. SzCsM rendelet alapján. A nyilvántartási számmal rendelkező munkavállalóink rendszeresen részt vesznek akkreditált képzéseken, melyek képzési díját az intézményünk teljes egészében megtéríti.

Rendszeresen tartunk esetmegbeszélést, illetve esetkonferenciát.

Szakmai műhely keretében fejlesztjük az intézményünk működését, áttekintjük a jogszabályi változásokat, fejlesztjük szakmai eszköztárunkat és dokumentációs rendszerünket.

Rendszerezsek a munkaértekezletek, melyek a szakmai munka fejlesztésére irányulnak

- Évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélés
- Éves szakmai tanácskozás szervezése (minden év február 28-ig)
- Éves jelzőrendszeri intézkedési terv készítése (minden év március 31-ig).

## **11. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK**

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel van az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, a testi-lelki egészséghez való jogra.

Fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy az ellátásban részesülő személyek **emberi és állampolgári jogai** ne sérüljenek. Gondoskodni kell az intézményen belül az emberi és állampolgári jogok érvényesüléséről, az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő, humanizált környezet kialakításáról és működtetéséről.

A **nyitottság elve** szerint az intézmény igénybevétele feltételhez nem köthető. Azt bárki egyének, közösségek, csoportok felkereshetik. A szolgáltatás csak akkor tagadható meg, ha a szolgáltatást igénybe vevő együttműködésre nem hajlandó.

Az **önkéntesség elve** szerint alakítja ki az együttműködést. Működése nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű a szolgáltatást igénybevevővel közösen megfogalmazott célok megvalósítása az együttműködés alapja.

A **személyiségi jogok** védelmének elve, az együttműködés során a tudomásra jutott személyiségi jogokat érintő adatok, tények kezelése, nyilvántartása az adatvédelmi törvényben foglaltak alapján, a névtelenségének megőrzése kívánsága szerint.

Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

Az **egyenlőség elve** szerint az intézmény mindenkivel – korra, fajra, nemre, felekezetre, családi állapotra való tekintet nélkül – köteles foglalkozni.

### **Az ellátottak jogai**

Az ellátottnak joga van a szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete, vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

Joga, hogy egyenlő bánásmódban részesüljön, a szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

A fogyatékos személyek jogainak érvényesülése érdekében biztosított:

- az intézmény teljes körű akadálymentesített
- ellátással kapcsolatos információhoz való hozzájutás szórólapok segítségével.

Az ellátást igénybevevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Ennek teljesítése érdekében az intézmény vezetője szükség esetén szóban ad tájékoztatást, az ellátást igénybevevő részére. Az ellátott a szolgáltatás szakmai tevékenységével kapcsolatos észrevételekkel, az intézmény vezetőjéhez fordulhat.

Az ellátást igénybevevő jövedelmi helyzetét csak külön jogszabályban meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

Amennyiben az ellátottat bármilyen sérelem éri panasszal élhet az intézményvezető felé. Az intézményvezető 15 napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslattal. Amennyiben az ellátást igénybevevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes az illetékes szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy az ellátott jogi képviselőt az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.

A gyermek jogi képviselő az ellátásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában

Gyermekjogi képviselő

Pál Andrea

ELÉRHETŐSÉGE:

9600 Sárvár Hunyadi u. 54. fsz. 6.

Mobil: +36 20 4899582

E-mail: andrea.pal@ijb.emmi.gov.hu

### **Gyermeki jogok védelme:**

Az ellátottak panaszjogának gyakorlására az 1997. évi XXXI. tv. 36. §-ban foglaltak az irányadók. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézményvezetőjénél: - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, - a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói

kötelezettség szegése esetén. Az intézményvezető a panaszt kivizsgálja és tájékoztatást ad a panasz orvosolásának más lehetséges módjáról.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a megyei gyámhivatalhoz fordulhat, ha az intézményvezetője 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

### **A szociális szolgáltatást végzők joga:**

A szociális szolgáltatást végzők joga, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartás ember méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra. Az intézmény szakmai munkát végző dolgozói közfeladatot ellátó személynek minősülnek. A munkatársak számára a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályait a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény határozza meg.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 7. §-a szerint a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára biztosítani kell:

- a) a heti munkaidőkeretének legalább a felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a szociális segítőmunka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzéséhez,
- b) a munkavégzéshez szükséges közlekedési eszköz használatát vagy a közösségi, illetve tömegközlekedési eszköz használatával járó költségek megtérítését,
- c) a személyes biztonságát szolgáló eszközöket, különösen külterületi munka esetében,
- d) az egymás tájékoztatása, szakmai segítése céljából, konkrét ügyek, vagy problémák feldolgozása kapcsán rendszeresen tartott eszmegbeszélő csoporton történő részvételt

### **A jogok védelmével kapcsolatos közös szabályok**

Az intézmény munkatársainak tudomására jutott adatok és tények nyilvántartására és kezelésére, valamint az általuk adott információkra és az adatok védelmére a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 2011. évi CXII. törvény, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, az egészségügyi és a hozzájuk

kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. Törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A fenti törvényekben nem szabályozott egyéb kérdésekben a Szociális Munka Etikai Kódexe az irányadó.

Az intézmény, illetve munkatársai a segítséget kérő által közölt adatokat más személyekkel - ideértve az adatközlő hozzátartozóit is -, csak a segítséget kérő beleegyezésével közölhetik.

Nem köti a titoktartás, ha az adatok közlésére jogszabály kötelezi.

Az intézmény dolgozója a hivatali tevékenysége során tudomására jutott információkat személyes céljaira nem használhatja fel.

Az intézmény főállású dolgozója, illetve a vele közös háztartásban élő hozzátartozója a segítséget kérővel tartási, életjáradéki, illetve öröklési szerződést nem köthet, annak gyámjaként, illetőleg gondnokaként, - kivéve a hivatásos gondnok beosztású munkatársat – nem jelölhető ki.

## **12. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái:**

A szolgáltatások ellátásához, mindenkor megfelelő színvonalú biztosításához elsődleges célkitűzés, a jogszabályban meghatározott képesítési előírások betartása, a megfelelő képesítéssel rendelkező munkavállalók foglalkoztatása.

A belső szakmai fejlődés érdekében minden munkavállaló köteles folyamatos önképzést folytatni, szakfolyóiratok, szakkönyvek olvasásával, szakmai konzultációk folytatásával. Minden kollégának kötelessége a jogszabályok naprakész ismerete, a módosítások áttekintése, értelmezése.

A szakmai vezető/intézményvezető kötelessége és feladata a munkavállalók hosszú távú, illetve éves továbbképzési tervének elkészítése, annak ütemezése.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára 2001-től került bevezetésre a kötelező szakmai továbbképzés, melyet 1993. évi III. tv. Szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (XIII.4.) SZCSM. Rendelet tartalmazza.

Továbbképzési időszak tartama:

2001.01.01-től a továbbképzési rendszerbe először belépők esetében 7 év,

2004.01.01-től a továbbképzési rendszerbe először belépők esetében 5 év,

2012-től pedig 6 év.

Továbbképzési kötelezettség:

Egy továbbképzési időszak alatt (6 év) felsőfokú iskolai végzettség (főiskola, egyetem) esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot (kreditet) kell megszerezni. A továbbképzési kötelezettséget a dolgozók minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthetik, melynek mérése pontozással történik.



A továbbképzési pontértékek elismerésének feltétele, hogy a továbbképzésre kötelezett személy a továbbképzési időszakban legalább egy olyan szakmai tanfolyamon vegyen részt, amely tekintetében – a tanfolyamra jelentkezés időpontjában – a továbbképzésre kötelezett személy által gondozott ellátotti csoporthoz kapcsolódik. A szakmai érdeklődésnek és a területen adódó problémátípusnak megfelelő képzés kiválasztása a munkavállaló lehetősége. A kiválasztásnál szem előtt kell tartani a kreditjöváírást, az anyagi vonatkozás, a munkából történő távolmaradás paramétereit.

Az intézmény valamennyi szakképzett dolgozója rendelkezik nyilvántartási számmal a 9/2000. SzCsM rendelet alapján. A nyilvántartási számmal rendelkező munkavállalóink rendszeresen részt vesznek akkreditált képzéseken, melyek képzési díját az intézményünk teljes egészében megtéríti.

Rendszeresen tartunk esetmegbeszélést, illetve esetkonferenciát.

Szakmai műhely keretében fejlesztjük az intézményünk működését, áttekintjük a jogszabályi változásokat, fejlesztjük szakmai eszköztárunkat és dokumentációs rendszerünket.

Rendszereznek a munkaértekezletek, melyek a szakmai munka fejlesztésére irányulnak

- Évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélés
- Éves szakmai tanácskozás szervezése (minden év február 28-ig)
- Éves jelzőrendszeri intézkedési terv készítése (minden év március 31-ig).

VII: Batthyány Lajos ÁMK  
Gondozási és Családsegítő Központ  
Jánosháza  
Napraforgó Bölcsőde  
Szakmai Programja



„S érezzék egy kézfogásból rólad,  
Hogy jót akarsz, és te is tiszta jó vagy:  
S egy tekintetük elhitesse véled,  
Szép dolgokért élsz, és érdemes élned!”  
(Váci Mihály)

## 1. Intézményi adatok

**Intézmény neve:** Batthyány Lajos ÁMK Gondozási és Családsegítő Központ  
**Napraforgó Bölcsőde**

**Intézmény székhelye:** Cím: 9545 Jánosháza, Berzsényi utca 42.  
Telefon: 0695/450-551

**Intézmény telephelye: 9545 Jánosháza, Sümegi utca 22.**

Nyitva tartás: H-P, 6.00-17.00

Email:

Honlap:

**Az intézmény fenntartója:**

Jánosháza és Térsége Intézményfenntartó Társulás

9545 Jánosháza, Batthyány utca 2.

Telefon: 0695/ 551-210

Képviselője: Kiss András Attila  
elnök

Telefon: 0695/ 551-214

**Email cím:** kiss.andras@janoshaza.hu

Szakmai program készítője: Bertáné Dörnyei Judit ÁMK igazgató

Elérhetőség: 0695/ 450-551

Felülvizsgálati ideje: 2év

Készítésének ideje: 2022. március

## 2. Az ellátandó terület és az ellátandó célcsoport jellemzői

Jánosháza környék már évezredek óta lakott. Közelében, a 8-as és a 84-es út kereszteződésénél hat késő bronzkori urnasírt tartalmazó halomsírt tártak fel. Jánosházát az évszázadok során több főnemesi család is birtokolta. A település és vidéke a XV. század elején a Garayak kezére került, majd öröklés révén az Erdődyek kapták. Várkastélyának első írásos említése 1510-ből való. Az Erdődy család a települést a Choron családnak adta zálogba, akik örökbirtokként rögzítették birtoklásuk jogcímét. A Choronok a várkastélyt reneszánsz olasz bástyával és négyszögletes alaprajzú védelmi rendszerrel erősítették meg. Jánosháza ekkor éli virágkorát, központi fekvésének és a főút közelségének köszönhetően. A XVII. században a település mezővárosi rangot kapott, és a fejlődés útjára lépett. Az emeletes várkastély tornyában ekkorra már óra és harang is volt. A XVII. században leégett fatemplom helyett az Erdődy család építtette majd bővítette Jánosháza katolikus templomát. A település a század végére jelentős vásártartó helyé vált. Ez a szerepe azonban csökkent, miután több környező település is vásártartási jogot szerzett. A XIX. században Jánosháza járási székhely is volt, de központi szerepét nem tudta megtartani, így a kiscelli járáshoz csatolták. Mára városi rangra emelkedett.

Népesség alakulás 2021. évben:

<b>Település</b>	<b>2021.</b>
<b>Jánosháza</b>	<b>2483 fő</b>

<b>Karakó</b>	<b>214 fő</b>
<b>Keléd</b>	<b>90 fő</b>
<b>Kissomlyó</b>	<b>246 fő</b>
<b>Nemeskeresztúr</b>	<b>291 fő</b>
<b>Duka</b>	<b>254 fő</b>
<b>Kemenespálfa</b>	<b>405 fő</b>

Ezen adatok 2019-től 2021.12.31-ig a gyermekek élve születési számait mutatják **Jánosháza és társközségei tekintetében.**

<b>Település</b>	<b>2019.</b>	<b>2020.</b>	<b>2021.</b>
<b>Jánosháza</b>	<b>17+3</b>	<b>5+8</b>	<b>6+15</b>
<b>Karakó</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>1</b>
<b>Keléd</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>
<b>Kissomlyó</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>Nemeskeresztúr</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>Duka</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>3</b>
<b>Kemenespálfa</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>3</b>

**Forrás: Védőnői szolgálat Jánosháza**

#### Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását, a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, nevelést, gondozást és foglalkoztatását biztosítani kell. Meg kell szervezni azon gyermekek számára, akiknek a szülei munkavégzés, tanulmányok folytatása, betegség vagy egyéb okok miatt nem tudják biztosítani a kisgyermek számára a napközbeni ellátást, felügyeletet. Ezeket a szolgáltatási formákat Vas megyében Bölcsődében vagy Családi Napköziben vehetik jelenleg igénybe a szülők.

2017. január 1- jétől a 1997. évi XXXI. Törvény (a továbbiakban: Gyvt.) módosítása értelmében új szabályozás lép életbe a gyermekek napközbeni ellátására vonatkozóan. A gyermekek napközbeni ellátásának formái:

- Bölcsődei ellátás
- Bölcsőde
- Mini Bölcsőde
- Családi Bölcsőde
- Munkahelyi Bölcsőde
- Napközbeni Gyermekfelügyelet
- Alternatív Napközbeni Ellátás keretében lesz biztosítható

- A szolgáltatás céljai, feladatai, alapelvei

## Bevezetés

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának (a továbbiakban: Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel. Az Alapprogram fejezetei valamennyi bölcsődei ellátásra (bölcsődére, mini bölcsődére, munkahelyi bölcsődére, családi bölcsődére) vonatkoznak, az egyes ellátási formák sajátosságainak figyelembevételével. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

### **3. A szolgáltatás célja**

#### **3.1A bölcsődei nevelés**

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő preventív tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

#### **3.2 A bölcsődei nevelés alapelvei**

##### ***A család rendszerszemléletű megközelítése***

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

Az intézményben kiemelten foglalkoznak a kisgyermek családjával, valamint a családdal való folyamatos kapcsolattartással és tájékoztatással. Fontosnak tartja a személyes beszélgetéseket, az információ áramlását, a család tapasztalatainak, kérdéseinek megvitatását. Minden újonnan érkező gyermek esetében megtörténik a családlátogatás, amely során a kisgyermeknevelőknek lehetősége nyílik a család és otthoni környezetének jobb és közelebbi megismerésére. A családlátogatás során a nevelők közelebbi képet kapnak a család szokásairól, a kisgyermek otthoni viselkedéséről. Az itt szerzett tapasztalatokat a kisgyermeknevelők napi munkájuk során tudják beépíteni a gyermek nevelési és gondozási folyamataiba. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a család és a kisgyermeknevelők között egy bizalmi kapcsolat alakulhasson ki, először a szülők „beszoktatását” fontos elvégeznünk minél szélesebb körű tájékoztatással, személyes beszélgetésekkel, programjainkra való invitálással az ő aggályaiknak meghallgatásával és pozitív szülői attitűdjeik megerősítésével.

### ***A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása***

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

Az intézményben a kisgyermeknevelő kötelessége, hogy a felismert problémákra azonnal reagáljon. Hétköznapi betegségek, mint például megfázások, vírusok esetén a gyermekorvos áll a kisgyermeknevelők rendelkezésére és a szülő hozzájárulásával tanácsadást biztosít. Fejlődésbeli lemaradások esetén az intézmény lehetőséget biztosít a kisgyermek szakszerű fejlesztésére, a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Celldömölki Tagintézményének bevonásával. Az intézmény a kisgyermekkel kapcsolatos problémákat, mindig szakszerű és az adott területen dolgozó szakember bevonásával igyekszik megoldani, illetve megfelelő szakemberhez irányítani a szülőt.

### ***A családi nevelés elsődleges tisztelete***

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény életébe.

Bölcsődénk fontosnak tartja a család nevelési szokásainak és értékeinek állandó szem előtt tartását, valamint a gyermek szempontjából a szülőt a családot tekinti szakértőnek. Eltérő kultúrák, nevelési elvek, szokások esetén is igyekszik nevelési-gondozási feladataiban ezeknek és a családi elvárásoknak az intézmény lehetőségeihez képest megfelelni

### ***A kisgyermeki személyiség tisztelete***

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására. Lehetőséget biztosít az intézmény ezen családi elvárások gyakorlatban megvalósítására is. A kulturális különbségekből adódó nevelési-gondozási egyediségeket is figyelembe veszi és tiszteletben tartja az intézmény.

### ***A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe***

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra.

A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

Az kisgyermeknevelők rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez, valamint az intézmény lehetőséget biztosít és támogatja is azokat a

munkavállalóit, akik szakmai fejlődésük érdekében tovább szeretnék tanulni vagy olyan szakmát szeretnék felsőfokú intézmény keretein belül tanulni, melyet a kisgyermeknevelői munkájuk során a még hatékonyabb és szakszerűbb munka érdekében fel tudnának használni.

### ***A biztonság és a stabilitás megteremtése***

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”- rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Az intézmény nagy gondot fordít arra, hogy a kisgyermek beszoktatása és bölcsődei léte során a fokozatosságot szem előtt tartsa. Figyelmet fordít arra is, hogy a gyermekek koruknak megfelelő táplálkozásban részesüljenek, valamint, hogy az étkezések során biztosítva legyen a változatosság. A gyermekek étrendjében nem szerepelhet ugyanaz az étel két héten belül. A csoportszobákban a játszósarkok kialakítása, a játékok elhelyezése a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének és a csoport létszámának figyelembe vételével történik. A játékok állandó helye a csoport szokásrendszere is fontos tényezői a biztonság és stabilitás megteremtésének.

### ***Fokozatosság megvalósítása***

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Visszautalva az előző nevelési alapelvekre, az intézmény a kisgyermek nevelése és gondozása során a fokozatosságot nagyon fontosnak tartja. A bölcsőde a kisgyermek életében az első szocializációs intézmény, ahol olyan nevelést és gondozást kap, amely nagy hatással van a későbbi életére és kialakuló személyiségére.

### ***Egyéni bánásmód érvényesítése***

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai,



kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

A kisgyermeknevelők a napi nevelési és gondozási feladatok során mindig figyelembe veszik a kisgyermek személyiségét, egyedi fejlődési ütemét. Igyekeznek minden tevékenységnél, úgy mint evésnél, alvásnál, játéknál is követni a kisgyermek saját ütemét. Minden gyermeknek mások az alvási szokásai és szükségletei, más az étkezési szokása és üteme, más játszási szokásai vannak, ezeket szem előtt tartva támogatják és segítik a gyermeket a bölcsődékben.

### ***Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége***

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

Az intézményben a kisgyermeknevelők törekednek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kisgyermeket is. Türelemmel kivárlják, míg a gyermek megpróbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére. A gondozási helyzetek azok a kivételes alkalmak, amikor a kisgyermeknevelő kettesben lehet a „saját gyermekével”, csak rá tud figyelni és a gyermek is érezheti ennek a helyzetnek az intimitását és hogy csak ő a fontos.

### ***A gyermeki kompetenciakészítés támogatása***

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya.

Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának

biztos alapjait.

A kisgyermeknevelők lehetőséget biztosítanak a kisgyermek számára, hogy önállóan próbáljon megvalósítani, megoldani feladatokat. Azonban a nevelő nem hagyja magára a gyermeket, csak lehetőséget biztosít, hogy a gyermek megismerje tapasztalatszerzés útján saját képességeit, határait. Viszont a gyermek elakadása, elbizonytalanodása esetén egyből segítséget nyújt. Biztosítja a gyermek számára a szükséges időt, helyet, tárgyakat, gondoskodást, törődést, empátiát szükség szerint együtt játszást ahhoz, hogy a gyermek tanulni tudjon saját fejlődési ütemében.

#### **4. Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel**

##### **4.1 Bölcsődén kívüli együttműködés**

Bölcsődénk folyamatos kapcsolatot tart a város több intézményével is. Ezen kapcsolatok folyamatos fenntartását jogszabályi előírások határozzák meg. Hozzájárulnak az intézmény zökkenőmentes működéshez valamint a gyermekkel kapcsolatban felmerülő feladatok és problémák szakszerű és jogszerű megoldásához.

Együttműködés:

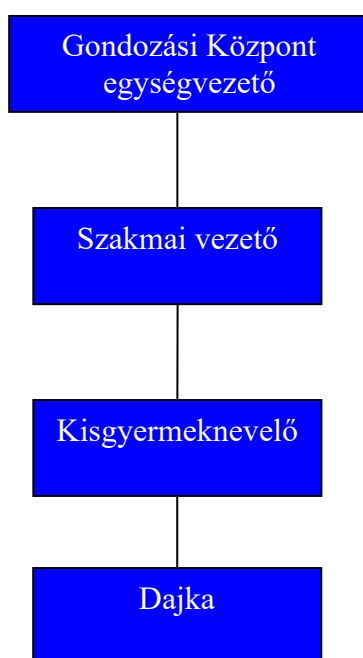
- Jánosháza Város Önkormányzatával
- Duka Község Önkormányzatával
- Karakó Község Önkormányzatával
- Keléd Község Önkormányzatával
- Kemenespálfa Község Önkormányzatával
- Kissomlyó Község Önkormányzatával
- Nemeskeresztúr Község Önkormányzatával
- Celldömölki Népjóléti Szolgálattal
- Családok Átmeneti Otthonaival
- Jánosháza város alapellátást biztosító egészségügyi intézményével
- A bölcsőde együttműködési megállapodást köt az óvodával
- Batthyány ÁMK Gondozási és Családsegítő Központ gyermekjóléti Szolgálattal
- Magyar Bölcsődék Egyesületével, mint országos módszertani szervezet

## 4.2 Bölcsődén belüli együttműködés

A bölcsődében nagyon fontos a szülőkkel, a családdal való személyes kapcsolattartás. Ennek valamennyi formáját is alkalmazza a gyakorlatban a bölcsőde. Fontosnak tartja a beszoktatási időszakot megelőző szülői értekezletet, amely az újonnan érkező gyermekek szüleinek szolgál a bölcsődével kapcsolatos hasznos információkkal. Az év során több szülői értekezletet is tartanak a kisgyermeknevelők, ahol a szülők információt kapnak a gyermek mindennapjaival, fejlődési ütemével kapcsolatban. Negyedévente kerülnek megrendezésre a szülő csoportos megbeszélések, melynek keretében minden alkalommal más téma kerül feldolgozásra.

A megbeszélések alkalmával a bölcsőde a témákhoz kapcsolódva előadókat is meghív, amely során a szülők olyan információhoz, tudáshoz juthatnak, amelyeket a mindennapok során a kisgyermekekkel kapcsolatban fel tudnak használni. Az év során tartunk Nyílt Napot ahová, a már bölcsődébe járó gyermekek szüleit hívjuk meg, vagy pedig azok a szülők vesznek részt, akiknek a gyermeke még nem jár bölcsődébe, de beiratását a következő nevelési évben tervezik. Az óvodába készülő gyermekeknek, az óvoda egységvezetője ad információkat a beiratkozással kapcsolatban. Az óvodával együttműködve segítsük a kisgyermeket a zökkenőmentes óvodai élethez. A felsoroltakon túl informális és formális tájékoztatási, beszélgetési alkalmakra is sor kerül a nevelési év során folyamatosan.

### 5. Személyi feltétel



ÁMK igazgató: Bertáné Dörnyei Judit

Gondozási Központ Egységvezető: Brunner Istvánné

Napraforgó Bölcsőde szakmai vezető: .....

Kisgyermeknevelők: 2 fő –ebből egy fő szakmai vezető heti 4 órában

Végzettség: Kisgyermeknevelő-gondozó

Bölcsődei dajka: 2 fő

Végzettség: Bölcsődei dajka

Szakmai szempontból a „saját kisgyermeknevelő” rendszer kialakításával biztosítjuk, hogy minden csoport 4-5-6 gyermekének legyen egy „saját kisgyermeknevelője”. A bölcsőde teljes nyitva tartása alatt a gyermekekkel kisgyermeknevelő foglalkozik. A szükséges kisgyermeknevelői jelenlétet rugalmas munkakezdéssel oldjuk meg. A kisgyermeknevelők munkáját minden egységben egy bölcsődei dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kiségtői, higiéniai és egyéb feladatokat lát el.

Munkarend : SZMSZ tartalmazza

## 6. Tárgyi feltételek

A Napraforgó Bölcsődei Intézmény Jánosházán, a Sümegi út 20. szám alatt végzi tevékenységét. Az intézmény szakmai előírásoknak, jogszabályoknak, tárgyi feltételeiben is megfelel. A bölcsődéhez tartozik saját udvarrész, valamint rendelkezik saját terasszal, melynek köszönhetően a gyermekek levegőztetése egész év során megoldott. Az udvari játékok teljes mértékben illeszkednek a gyermekek korához, fejlettségéhez. Minden korosztály megtalálja a számára megfelelő játékot. A jogszabályban meghatározott biztonsági előírásoknak megfelelnek. A csoportszobák és berendezésük a biztonsági előírásoknak megfelelően kerületek kialakításra. A benti játékok közül minden kisgyermek megtalálja a korának, fejlettségének megfelelőit.

Kétszintes, udvarral körülvett épület, melyet lakóházak öveznek. Az egységhez tartozik átadó és gyermekfürdőszoba. Az átadóknak névvel és jellel ellátott szekrények találhatóak. A csoportszobákhoz terasz kapcsolódik.

Játszóudvar: 200 m<sup>2</sup>

Épület: Földszint: 243,62m<sup>2</sup>

Tetőtér: 97,04m<sup>2</sup>

Összesen: 340,66m<sup>2</sup>

Előtér: 15,86m<sup>2</sup>

Többfunkciós előtér: 25,33m<sup>2</sup>

Gyermeköltöző: 25,89m<sup>2</sup> – 1db

Gyermekfürdőszoba: 16,41m<sup>2</sup> – 1db

Közlekedő: 4,88m<sup>2</sup>

Gyermekcsoportok:	50,60-50,54m <sup>2</sup> – 2db
Akadálymentes szülői wc	4,10m <sup>2</sup>
Teakonyha:	10,54m <sup>2</sup>
Takarítószer tároló:	3,57m <sup>2</sup>
Közlekedő:	2,22m <sup>2</sup>
Előkészítő tálaló:	6,33m <sup>2</sup>
Tejkonyha:	3,79m <sup>2</sup>
Takarítószer tároló:	1,30m <sup>2</sup>
Tálaló konyha:	12,12 m <sup>2</sup>
Mosogató:	6,18m <sup>2</sup>
Mosoda:	3,96m <sup>2</sup>
Lépcső:	9,41m <sup>2</sup>
Közlekedő:	13,51m <sup>2</sup>
Nevelői szoba:	23,29m <sup>2</sup>
Vezetői iroda:	25,33m <sup>2</sup>
Gépészet - tároló:	4,90m <sup>2</sup>
Öltöző:	11,16m <sup>2</sup>
Wc:	1,62m <sup>2</sup>
Mosdó:	1,49m <sup>2</sup>
Tároló:	6,33m <sup>2</sup>

## **7. A feladat ellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formái**

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabályok határozzák meg, ennek függvényében egy csoportszobában 12-14 gyermek gondozása megengedett. Az ennél magasabb létszám szakmailag nem alátámasztott, több gyermek ellátási problémát jelent, gátolja az egyéni bánásmód érvényesülését.

### ***A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése***

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni

tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

### ***Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása***

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg.

A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók. Gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogszakorvos.

### ***Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése***

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

### ***A megismerési folyamatok fejlődésének segítése***

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

### ***7.1 A bölcsődei nevelés - gondozás főbb helyzetei***

#### ***Tanulás***

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

#### ***Gondozás***

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait

a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet.

A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát adott

### ***Játék***

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

### ***Mozgás***

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására.



### ***Mondóka, ének***

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

### ***Vers, mese***

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

### ***Alkotó tevékenységek***

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek

alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: firkalás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

### ***Egyéb tevékenységek***

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

## **7.2 Bölcsődei nevelés megvalósulásának sajátos feltételei**

### ***„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer***

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

### ***Gyermekcsoportok szervezése***

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. Intézményünkben homogén csoportok kialakítása történik, egyik csoportban a kisebbek a kettő év alattiak, a másik nagyobb csoportban a kettő év felettiak kerülnek elhelyezésre. A szakmai elveknek különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

### ***Családok támogatásának módszerei és lehetőségei***

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

### ***A családlátogatás***

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor, melyen az adott csoportot vezető kettő kisgyermek nevelő közösen vesz részt. A látogatás időtartama nem haladhatja meg a 30-45 percet. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

### ***Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás***

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő

tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

### ***Napi kapcsolattartás***

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

### ***Egyéni beszélgetés***

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

### ***A szülőcsoportos beszélgetések***

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, bővítésére.

A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

### ***Szülői értekezlet***

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

### ***Napirend***

Folyamatos napirend alapján dolgoznak a bölcsődékben. A bölcsődében maximum 12 hasonló korú, hasonló szükségletekkel bíró gyermek van egy csoportban. Mindezek a gyermekek otthonról, valamilyen rendszer szerint étkeztek, játszottak, aludtak, éltek. Az egyes gyermekek otthoni életritmusa, napirendje, szokásai a legkülönbözőbb eltéréseket mutatják. A bölcsődében – ahol a kisgyermeknevelőnek egy időben több gyermek szükségleteinek kielégítéséről kell gondoskodnia – komoly feladatot jelent a gyermekek napirendjének kölcsönös, valamint a bölcsődei igényekhez, követelményekhez igazodó összehangolása. Mivel a gyermekek biológiai és testi szükségleteit a kisgyermeknevelőnek kell kielégítenie, ezért az ő feladata, hogy biztosítsa a gyermekek számára az aktív tevékenység és a pihenés ritmikus váltakozását. Ezzel együtt a gyermekekben kialakul a tájékozódás képessége a saját kis környezetükben. A rendszeresen ismétlődő feladatok elvégzése, az események egymáshoz kapcsolódása megszokottá válik; szinte előre várják az ismerős tevékenység elvégzését. Ez egyben nyugalmukat, alkalmazkodásukat és biztonságérzetüket is fokozza.

### ***A folyamatos napirend kialakításának általános elvei***

A gyermekközösségek napirendjében úgy kell az egész közösség szükségleteit és igényeit kielégíteni, hogy közben minden egyes gyermek igényeit messzemenően figyelembe vegyék. A gyermek bölcsődei napirendjének kialakításánál az otthoni körülményekkel és eseményekkel is számolnunk kell. Arra törekszünk, hogy a gyermek bölcsődei és otthoni napirendje összhangban legyen. A gyermek szükségletei és igényei együtt változnak életkorával, fejlődésével (pl. csecsemőkortól nő az ébrenléti idő, csökken az étkezések száma, változik a gyermek mozgása, módosul játékigénye stb.), így a szükségletek, igények kielégítési módjának is az életkornak megfelelően változnia kell. Külön kell tehát kialakítani a csecsemő, a típegő, valamint a nagycsoport napirendjét. A csoportok napirendje az év folyamán is módosul egyrészt a gyermekek fejlődésével, s így szükségleteik változásával, másrészt pedig az évszakoknak megfelelően. Egyéb körülmények is szükségessé tehetik a napirend módosítását. A csoportok napirendje tehát nem statikus, hanem azt a szükségleteknek megfelelően rugalmasan kell változtatni, de soha nem öletszerűen, hanem mindig körültekintő megfontolás és megbeszélés alapján.

A napirend összeállításának gyakorlati szempontjai: A napirendet olyan átgondoltan és pontosan kell megszervezni, hogy elegendő idő jusson valamennyi gondozási művelet nyugodt elvégzésére.

A kisgyermeknevelő csak megfelelő időbeosztással, jó munkaszervezéssel tudja valamennyi feladatát elvégezni. A kapkodó, gyors munka sem a gyermeknek, sem a gyermek iránt érdeklődő kisgyermeknevelőnek nem jó. A technikai személyzet munkája is rugalmasan alkalmazkodik a

csoportok munkarendjéhez. Az egyes csoportok napirendjének kialakításakor gondosan figyelembe kell venni minden egyes gyermek életkorát, igényeit. A jó napirend az egyik feltétele a gyermekek nyugodt bölcsődei életének és optimális életritmusának. A jól szervezett és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek a kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit kívánja biztosítani. Az ugyanabban az időben történő események (tisztálkodás, étkezés, alvás stb.) kiszámíthatóságot nyújtanak, megteremtve ezzel a gyermekek biztonságérzetét és jó közérzetét. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, a csoportlétszámtól, de befolyásolják azt az évszakok és az időjárás is. A napirend kialakításánál ügyelünk arra, hogy kiiktatódjék a felesleges várakozási idő. A 3 éves kor alatti gyermek még nem érti az idő fogalmát, ezért mindennél nagyobb szüksége van az állandóságra. A bölcsőde a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a kisgyermek fejlődését. A bölcsődei napirend egyszerű, a kisgyermek számára könnyen kiismerhető, követhető. Benne a játéktevékenység és a gondozási műveletek rendszeresen ismétlődnek, mindig ugyanabban az időben történnek. Az ismétlődő események adják meg a tájékozódási pontokat, hogy tudják mi, mi után következik, mikor fognak étkezni, játszani. A kiszámíthatóság és a biztonság a legfontosabb egy kisgyermek számára, és ez a napirendben nagyon jól érvényesül. Az, hogy tudja, mi miután következik, egy alap számára, hogy jól érezze magát, hiszen tudja, mi vár a következőkben. A bölcsődei napirend jól szervezett a bölcsődében, hiszen minden nap ugyanabban az időben, sorrendben végzik a nevelési-gondozási feladatokat. Rugalmas abban a tekintetben, hogy befolyásolják az évszakok, az időjárási körülmények, a gyermekek igényei, az életkor szerinti összetétel stb. Zuhogó esőben nem viszik ki a gyermekeket az udvarra, még ha a napirendben éppen ez következik, viszont az étkezést vagy az altatást mindig ugyanabban az időintervallumban végzik vagy az udvaron tartózkodni, s az egyik legfontosabb tudnivaló, hogy mikor jön az anya. Ezen kívül is vannak egyedi igények. A reggeli érkezésnél figyelni kell, hogy időben érkezzenek, mert a reggeliztetést nem jó megzavarni. Reggelente a legtöbb gyermeknek egyébként is idő kell ahhoz, hogy feloldódjon, de az, ha reggeli közben a kisgyermeknevelő a később érkezett gyermekek átvételével foglalkozik, megzavarhatja a csoport többi tagját. Az átadóban a gyermeknek a jelével ellátott öltözőszekrénye van, ahol a váltó ruháit tárolhatja. A szülő feladata, hogy átöltöztesse a gyermeket, kezét mossanak a szokás kialakítás miatt, hiszen a bölcsődének a feladata a betegségek megelőzése is. Fontos, hogy ez a kis időszak róla szóljon, hisz nehéz az elválás.

Beszélgessen vele, nyugtassa meg, hogy délután visszajön érte, esetleg olvassa el az étlapot (és örüljön neki!), a napi tervet, a programokat, de ne húzza túl hosszúra a búcsúzkodást, mert a szülőnek is, a gyermeknek is nehezebb az elválás. A reggeliztetés gondozási sorrendben történik, ami azt jelenti, hogy először a legkisebbek vagy a sérült gyermek kap reggelit, majd a többiek.

Egyszerre egy gyermeket szolgálnak ki. Megkapja az innivalót, majd a tányért, a szalvétát. Miután az asztalnál lévő gyermekek mindegyike megkapta ezeket, egy kis tányéron az asztal közepére tesz például a sonkás kenyeret (eggyel többet, mint ahányan vannak), és mindenki elveszi a magáét. Fontos, hogy a gyermek lássa, hogy van lehetősége, ha újból venni szeretne. A legkisebbek életkoruknak megfelelő állagú ételt kapnak. Akit kanállal kell etetni, azt a kétkanalas módszerrel eteti a kisgyermeknevelő, vagyis a kicsi is kap egy kanalat, így ő is megpróbálhatja egyedül az étkezést. Ha befejezte a gyermek a reggelit, megtörli a száját, kidobja a szalvétát, és mehet játszani. Nem a gyermekek terítenek, és nem ők pakolják el az asztalt. A gyermekcsoportban mind a napirend, mind az étkezési sorrend abban játszik nagyon fontos szerepet, hogy a gondozási műveletek, az étkezési időpontok minden nap közel azonos időpontban kerülnek sorra egy-egy gyermeknél. A kialakított étkezési sorrendnek köszönhetően nagyon hamar kialakul a gyermekekben, hogy akkorra éheznek meg, amikor ők következnek az etetésnél. Addig, amíg ez az időpont nem érkezik el, a gyermek nyugodtan, elmélyülten tevékenykedhet. Az önállósodás fejlődésével a gyermekek a gondozási műveletek alatt minden egyes mozzanattal próbálkoznak. Kettesével történik a tisztálkodás, az étkezés, de a fürdetés és a pelenkázás megmarad egyéni gondozásnak a továbbiakban is. A páros gondozás során mindig annak a gyermeknek segít a felnőtt, aki éppen megakad, vagy elfáradt a próbálkozásban. A 3 év alatti gyermekek tisztálkodási műveleteinél továbbra is célszerű a páros gondozás megtartása, mert így elkerülhető a tumultus a fürdőszobában. Az önálló gyermekeknel a kézmosás szokását alakítsuk ki az étkezések előtt és a fogmosás szokását az étkezések után. Reggeli után a gyermekeknek szabad játéktevékenységet biztosítunk. Ebben az időszakban végzik szükség szerint a gondozási feladatokat is a gyermekekkel. A tízórai egy héten kétszer valamilyen 100 %-os gyümölcslé, a többi napon zöldség, gyümölcs. Jó időben nagyobb a folyadékszükséglet. A tízóraihoz megkapják a szalvétát, majd az innivalót. Az elmélyült játékot nem szabad megzavarni, ezért a kisgyermeknevelők körbe viszik a tálcát, és kínálgatják a gyermekeket. Ha az időjárás engedi, már a tízórait is az udvaron fogyasztják el. A tízórai után a gondozási sorrendnek megfelelően kettesével mennek ki az udvarra a gyermekek.

Először a legkisebbek vagy a sérült gyermekek indulnak, akiket már vár a kiségitő vagy annak társa. Miután mindenki kiért, már mind a két kisgyermeknevelő az udvaron van, és felügyel a gyermekekre. A gyermekek szeretik a nagymozgásos játékokat. Motoroznak, homokoznak, szaladgálnak, csúszdáznak, vagy épp autókat néznek, bogarakat keresnek.

A bemenetel is gondozási sorrendben történik. A legkisebbeket hamarabb ebédelteti meg a kisgyermeknevelő, hogy az udvaron kellőképpen elfáradt gyermekek időben ágyba kerülhessenek. Ebéd után a nagyobb gyermekek fogat mosnak a kisgyermeknevelő segítségével, majd önállóan vagy kis segítséggel leveszik a cipőjüket, a nadrágjukat, a pulóverüket, és

lefeksznek aludni. Az alváshoz magukkal vihetik az otthonról hozott játékokat vagy a cumit, az alvókendőt mindent, ami elősegíti az alvást. Általában nagyon hamar elfáradnak, és szinte kivétel nélkül elalszanak délben. A szobatiszta és ágytiszta (alváskor is képes kontrollálni a vizelet visszatartását) gyermekeknek már nem tesznek pelenkát. Ha valamelyik gyermeknek különleges elalvási szokásai vannak, és megoldhatók a bölcsődében, abban is partnerek a kisgyermeknevelők. Ébredés után, de még uzsonna előtt pisilnek, pelenkát cserélnek, kezet mosnak, fésülködnek. Ebben is az önállóságra tanítják a gyermekeket, így a legtöbb csöppség már egyedül birkózik a szappannal. Uzsonnára gyakran kapnak péksüteményeket joghurttal. A heti menüt kifüggesztik az átadóban, így mindenki tájékozódhat a napi étkezésekről. Nem kell megijedni, ha otthon valamit nem eszik meg a gyermek, mert előfordulhat, hogy a bölcsődében megeszi. A csoport hatására fejlődik gyermekünk személyisége, és fejlődnek étkezési szokásai is. Leggyakrabban uzsonna után viszik haza a gyermekeket.

Fontos a folyamatos kommunikáció, a pozitív visszajelzés, mert ezzel a nehezen beszokó gyermeknek is megkönnyíthetjük a bölcsődei életét. Már a gyermek születésétől kezdve fontos otthon a megfelelő életritmus, a jó napirend kialakítása. A helyes életritmus, a szabályos napirend megkönnyíti a gyermekek számára a megszokást, az alkalmazkodást, fokozza biztonságérzetüket, így a későbbiekben sokkal nyugodtabban és aktívabban tudnak játszani.

### ***Napirend minta***

**6.00 - 8.00:** a kisgyermek folyamatos érkezése, játék a szobában. (A kisgyermeknevelő tájékozódik a szülőtől az előző napi délutáni, esti és éjszakai eseményekről, segíti a szülőtől való elválást, valamint a helyes szokások kialakulását a reggeli kézmosást illetően.)

**8.00 - 8.30:** reggeli (A gyermekek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő biztosítja a családi étkezést, elősegíti a gyermekek önállósodási törekvéseit.)

**8.30 - 9.30:** játék a szobában /udvaron (A kisgyermeknevelő a szabad játék mellett felkínál különböző programokat is, amelyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, mozgás, zenei, szociális fejlődését ének, mese, mondóka-vers, játékos torna, alkotó-kézműves játékok, ünnepekre való ráhangolódás stb.)

**9.30 - 9.40:** tízórai (Folyadék vagy gyümölcs kínálása (a szobában vagy az udvaron), a kisgyermeknevelő lehetőséget biztosít a gyermekek számára, hogy segítsenek a gyümölcsök tisztításában.)

**9.40 - 11.00:** játék a szobában, illetve folyamatos készülődés az udvarra, játék az udvaron (A kisgyermeknevelő az évszaktól és időjárástól függően biztosítja a szabad játékválasztás lehetőségét a csoportszobában vagy a játszóudvaron, fürdőszoba-használat szükség szerint.)



**11.00 - 11.30:** folyamatos bejövetel, készülődés ebédhez (A kisgyermeknevelő „saját” gyermekeinek gondozását végzi segítve az önállósodási törekvéseket, a csoport rendjének megfelelően „figyel” a másik szoba gyermekeire.)

**11.30 - 12.00:** ebéd (A kisgyermeknevelő segíti a gyermekek önálló, kulturált étkezési szokásainak kialakítását, a családi légkörű étkezést, biztatja az ismeretlen ételfajták megismerésére, valamint biztosítja a gyermekek életkorának megfelelően az ebéd utáni szájöblítés lehetőségét.)

**12.10 - 14.30:** alvás (A pihenés, a nyugodt, kiegyensúlyozott alvás feltételeinek megteremtése, alváshoz szükséges „kellékek” biztosítása a gyermekek számára.)

**14.30 – 14:45** folyamatos ébredés, készülődés uzsonnához, fürdőszoba-használat (Ébredés után a gyermekek öltözködésénél a kisgyermeknevelő segíti az önállósodási törekvéseket elegendő idő biztosítása, ruhadarabok sorrendisége stb.)

**14.45 - 15.00:** uzsonna (A kisgyermeknevelő biztosítja az önállósodási törekvéseket, elősegíti a családi étkezési légkört a gyermekek számára.)

**15.00 - 17.00:** játék a szobában /udvaron, folyamatos hazamenetel (A kisgyermeknevelő a szülő érkezéséig a gyermekek számára szabad játéktevékenységet biztosít a csoportszobában/udvaron, tájékoztatja a szülőt a gyermekével kapcsolatos fontosabb eseményekről, napközbeni tevékenységeiről étkezés, alvás, játék, társkapcsolat alakulása stb. szükség szerinti fürdőszoba-használat.

### ***Szobatisztaságra nevelés, Wc használat***

#### **Pelenkaváltás**

Célja, hogy a szennyezett bőrfelületet tökéletesen letisztítsuk, a vizeletet és a székletet eltávolítsuk, megteremtsük a komfortérzetet.

A bőr fontos szerepet tölt be: védi a szervezetet, megakadályozza a kórokozók behatolását, ezért az épségének, egészségének megóvása fontos.

A csecsemők bőre érzékeny, könnyen sérül, gyakran szennyeződik széklettel és vizelettel.

A pelenkaváltást étkezésekhez kötjük, de természetesen szükség szerint is alkalmazzuk.

A személyes kapcsolat kialakítása fontos, egyéni igényeket, szokásokat vegyük mindig figyelembe, mert ez segíti a bizalom-szeretet létrejöttét. Ennek hatására bővül a gyermek szókinccse, segíti a jó szokások kialakulását, tárgyi ismeretei bővülnek.

Ha pelenkázón tesz tisztába a kisgyermeknevelő, akkor a gyermek önállóságát figyelembe véve leveszi a cipőt és a nadrágot. (teljesen leveszi a nadrágot).

Ha nagyon pisis, akkor szükséges a lemosás, ha nem, akkor elég letörölni.

A piciket minden alkalommal le kell mosni.

A pelenkázót a kisgyermeknevelő fertőtleníti, tiszta textil pelenkát tesz fel. Mind a gyermek, mind a felnőtt kézmosása szükségszerű.

Állva pelenkázás esetén leguggol a kisgyermeknevelő a gyermek elé. A gyermek önállóságát figyelembe véve leveszi a gyermek nadrágját. (nem kell teljesen levenni, elég letolni) Leveszi a gyermekről a pisis pelenkát, ha szükséges letörli popsitörölővel. Végül felteszi a tiszta pelenkát.

### ***Széketes gyermek esetén***

A gyermek önállóságát figyelembe véve leveszik a cipőt és a nadrágot. A széketet letörli, tesz egy pelenkát a kádba és egyet odakészít megtörölni a gyermeket. Beállítja a vizet, beemeli a gyermeket a kádba, langyos szappanos vízzel lemossa. Tiszta pelenkát készít, igény szerint krémet használ, a gyermek önállóságától függően történik az öltöztetés. A pelenkázót fertőtleníti, tiszta textil pelenkát tesz fel és végül mindketten kezet mosnak.

A szülők eldobható pelenkát hoznak a kisgyermek számára.

### ***Szobatisztává válás***

A szocializáció során a gyermek idegrendszeri érésének függvénye a szobatisztává válás.

Napközben a gyermek elhatározásának, tudatos felelősségvállalásának eredménye a szobatisztaság.

Akkor szobatiszta, ha érzi, vissza tudja tartani az ingert, önállóan le tud hozzá vetkőzni és el tudja végezni a dolgát. Ennek ideje gyermekenként változó lehet. Vannak, akik érdeklődnek és hamar szobatisztává válnak. Otthon a szülői minta nagyon sokat segít (pl. állva pisilés). Bölcsődében a többi gyermek mintája nyújt segítséget. (kis WC használata)

Széketürítés tudatos kontrollja komoly lépés a szociális fejlődésben.

Fontos, hogy a felnőtt kezdettől fogva a gyermek aktivitására, együttműködésére építsen.

Így éri a gyermeket a legkevesebb kudarcélmény. Megvan a gyermekben a vágy arra, hogy önállóan intézze szükségleteit. Elég, ha megmutatjuk a lehetőségeit. (bilit, WC-t). Ha a gyermek érett rá, megfelelő a felnőtt-gyermek viszony, akkor kb. 2,5-3 éves korára nappal szobatiszta.

A kisgyermeknevelő kikíséri a gyermeket a fürdőbe, önállóan vagy segítve vetkőzik, bilire vagy WC-re ül, lehúzza a WC-t, öltöztetés és kézmosás történik.

### ***Mosakodás***

- Kultúr - higiénias szokások kialakítása
- A bőr épségének megőrzése

- Egészségre nevelés és megőrzése
- A mosakodás készség majd automatikussá válik
- Arc és kéz mosása folyóvízzel
- Étkezések előtt mosakodás
- Wc, bili használata után mindig kézmosás
- Kisgyermeknek mindig a kisgyermeknevelő mossa meg a kezét
- Ismerkedés a szappannal és a vízzel
- Tárgyi feltétele: mosdó, keverőcsap, törölköző és tartó, fésű, tükör, szappan
- Mosdóhoz kíséreni, ruha ujját felhajtani
- Önállóan próbálkozik a csap megnyitásával

A közösségi életben a kulturált higiénés szokásokat már kisdéd korban kezdjük kialakítani. Az egyén számára az egész életen át feltételes-reflexként kell, hogy működjön a WC használat utáni illetve étkezés előtti kézmosás, s az a célszerű, hogy ennek alapjai már kistipegő korra nyúljanak vissza. A már jární tudó gyermekét egyedül engedjük a vízcsaphoz, annak megnyitását segítjük, vagy együtt végezzük vele. A vízzel való ismerkedés kellemes élményként alakul ki lassan kezdeti ügyetlen mozdulatokból. A gyakorlás során eredményes lesz a kézmosás. A szabályos és eredményes kézmosás csak később alakul ki. A gyermek próbálkozásait dicsérni kell, hogy ez által önbizalma fokozódjék.

A kézmosás az alap. Bölcsődébe érkezéskor a szülő gyermekét közös kézmosás után a kisgyermeknevelőnek átadja a csoportba. Sok anyuka tisztában van azzal, hogy az influenza, a kanyaró és néhány bakteriális fertőzés cseppfertőzés útján betegíti meg a csöppsegeket. Ezért arra kell tanítani őket, hogy rendszeres kézmosással ezeknek a betegségeknek java részét meg lehet előzni. Tudatosítani kell bennük, hogy WC használatot követően, az étkezések előtt mindig mossanak kezét.. A wc használatánál intézményünk biztosítja az intimitás feltételeit. A kisebb gyermekek számára fellépő segíti a kis wc-k használatát.

A törölköző tartóknál fakkok találhatóak és a fertőzésveszély elkerülése érdekében nem érintkeznek egymással.

### ***Fogmosás***

Amint az első tejfogak megjelennek a szájüregben, a szülőknek el kell kezdeniük a gyermek fogainak ápolását .Bölcsődénkben a szájöblítés módszerét alkalmazzuk két éves kor alatt, fogkefével csak az óvodába készülő gyermekekkel próbálkozunk, akik már el tudják sajátítani a helyes fogmosó kézmozdulatokat!

## ***Öltözködés***

Az időjárásnak, hőmérsékletnek megfelelő öltözködés elsajátításával a gyermekek megtanulják megőrizni egészségüket.

## ***Öltöztetés***

Tud-e a gyermek önállóan öltözni? A kisgyermeknevelő magyaráz, ösztönöz, segít. A gyermekeket mindig a gondozási sorrendben szólítja. Szóval is segít, beköti a cipőt. Ellenőrzi, megigazítja a ruhát, kikíséri az udvarra és a gyermek bekapcsolódhat a játéktevékenységbe. A bölcsődei tartózkodásuk ideje alatt a gyermekek saját ruháikban vannak. A szülők váltó ruhát és cipőt biztosítanak gyermekeik számára a szabadtéri tevékenységekhez. Amelyet a gyermekek a saját szekrényeikben tárolhatnak.

## ***Alvás, pihenés***

Az alvás a szervezet számára fontos, pihenést szolgáló állapot, az idegrendszer védekező mechanizmusa a kifáradás ellen. Eredménye a kipihent, aktivitásra kész állapot.

Az alvásszükséglet minden korban más és más. Az újszülött kortól felnőttkorig fokozatosan csökken, de egy-egy korcsoporton belül is egyénenként változik.

Az ébrenléti idő annak arányában hosszabbodik, ahogy a központi idegrendszer munkaképessége fokozódik.

Minél teherbíróbbá válik a fejlődés során a gyermek idegrendszere, annál hosszabb ideig képes kifáradás nélkül aktív maradni. Az a gyermek, aki egyéni szükségletének megfelelő ideig alszik, – és megfelelő ritmusban – az általában könnyen alszik el, mélyen alszik, rendszeresen magától ébred, ébredése vidám, békés, ébrenlétét pedig derűs aktivitással tölti, nem nyugós indokolatlanul.

## ***Egyéni igények, szükségletek***

Ahhoz, hogy minden gyermek nyugodtan és eleget aludjon, lehetővé kell tenni, hogy egyéni igényeinek megfelelően pihenhessen, ha fáradt. A csecsemőn észre kell venni az elfáradás kezdeti jeleit és ennek megfelelően naponta többször is ágyba kell tenni, de a fáradékonyabb nagyobb gyermek számára is lehetővé kell tenni, hogy a napirendbe iktatott alvásidőn kívül pihenhessen. Nyugodtan aludni csak az a gyermek tud, akinek jó az általános közérzete, aki biztonságban érzi magát, s aki ébrenléti idejét derűs aktivitással tölti. Tehát a derűs aktivitás érzelmi, tárgyi és szervezési feltételei egyúttal a nyugodt alvás feltételeinek a megteremtéséhez is szükségesek.

## ***A nyugodt alvás feltételei***

Napközben a szabad levegőn alvás egyaránt egészséges csecsemő- és kisgyermekkorban is.

Levegőztetésre alkalmas helyen, megfelelő felszereléssel és öltözékben a szabadban alvó gyermekekre hatnak mindazok a tényezők, amelyek a mély, nyugodt alvást biztosítják. Szabad levegőn az enyhe légmozgás nyugtatólag hat, megkönnyíti az álmos gyermek elalvását, megkönnyíti a nyugodt, egyenletes, mély, kiadós álm elérését, ami előfeltétele az idegrendszer regenerálódásának. Az idegrendszer jó működése pedig előfeltétele a gyermek jó fejlődésének. Alapkövetelmény, hogy az intézményben – szobában és szabadban egyaránt – minden gyermeknek külön ágya legyen. Fontos az is, hogy minden gyermek ágya mindig azonos helyen álljon. A nyugodt alváshoz szükséges, hogy a felnőttek halkán járkáljanak, halkán beszéljenek. Nem szabad alvásidőben hangos műveletet végezni az alvó gyermekek közelében. Az elalvást megkönnyíti, ha nem akadályozzák őket elalvási szokásaikban, pl. az ujjszopás, a megszokott cumi, kendő, baba, stb. segít az elalvásban, biztonságot ad. Az alvó csecsemőkre és kisgyermekekre állandóan felügyelni kell. A kisgyermeknevelőnek olyan helyen kell lennie, ahonnan szemmel tudja tartani a gyermekeket, s ahová a hangjuk is hallatszik. Intézményünkben a szabadban altatás nem kivitelezhető, mivel sem a tárgyi sem a személyi feltételek nem biztosítottak.

### ***Levegőzés***

Nem vihetjük levegőre a 3 év alatti gyermeket sűrű ködben, zuhogó esőben, orkánszerű szélben, szmogban.

A borús idő, csendes eső, enyhe havazás, közepes erősségű szél nem akadály a levegőzésnek. Mindig abban a napszakban levegőztessük a gyermeket, amikor a levegő hőmérséklete a legkevésbé tér el a kívánatos szobahőmérséklettől. Télen, amíg a levegőztető helyen  $-5^{\circ}\text{C}$  alá nem süllyed a hőmérséklet, minden gyermeket lehet levegőztetni, a csecsemőket is. Ilyenkor a délelőtti órák a legmegfelelőbbek, nyáron a reggel, kora délelőtt, késő délután, tavasztól-őszig egész nap kint lehetnek a gyermekek, kánikulában, erős sugárzás esetén a gyermekeket be kell vinni a szobába.

Ahogy az idő hűvösebbé válik, fokozatosan csökken a kint töltött idő.

A kisgyermeknevelőnek a napirend helyes megszervezésével lehetőséget kell nyújtania arra, hogy évszaktól és időjárástól függően a gyermekek minél több időt tölthessenek a szabad levegőn. Ezt kétféle módon valósíthatja meg: egyrészt a levegőn való altatással, másrészt a játszókertben történő szabad játék- illetve mozgáslehetőség biztosításával. Ezzel eléri, hogy a levegő, illetve a napsugárzás összetevői jótékonyan befolyásolják a gyermek egészséges fejlődését.

A mi éghajlatunk mellett a csecsemőket és a kisgyermekeket általában mindig – télen-nyáron egyaránt – kivehetjük és bizonyos ideig kint lehetnek a szabadban.

A szabadban való levegőztetés csak akkor mellőzhető, ha kánikula vagy eső, erős havazás,

orkánszerű szél, sűrű köd vagy rendkívüli hideg van.

### ***Étkezés***

A rendszeres étkeztetést biztosító szervezett ételmezési ellátás keretében szolgáltatott élelmiszerekre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírások tekintetében figyelembe vesszük az Országos Élelmezés és Táplálkozástudományi Intézet által készített a bölcsődés/családi napközis korcsoport közétkeztetéséről szóló, valamint a 37/2014 (IV. 30.) EMMI rendelet – a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás – egészségügyi előírásokról – előírásait. Az intézmény HACCP Kézikönyvvel rendelkezik. A rendszer működtetéséért az intézményvezető felelős. A feladatok koordinálását, ellenőrzését, elemzését az intézményvezető helyettes végzi.

Az étlapok a szakmai előírásoknak megfelelően kerülnek kialakításra, összeállításukért az ételmezésvezető a felelős

### ***Játék***

Az életben, a fejlődésben jelentős szerepet tölt be a játék. Szoros kapcsolatban áll és fejlődési más készségekkel és képességekkel (más funkciókkal) pl. gondolkodással, beszéddel, társas kapcsolatokkal, problémamegoldással, kreativitással, stb. A kisgyermek játékosan tanul meg a tárgyakkal bánni, játékon keresztül ismeri meg a világot. Belső fejlődése érzékennyé teszi a külső ingerek iránt, amelyeket gyakran játékban dolgoz fel. A játék formájának és tartalmának alakulása az egyes életkorokban elválaszthatatlan a fejlődéstől. Általában az éppen megszerzett tudás vagy frissen átélt élmény jelenik meg játékként. Ebből következik, hogy az egyes gyermekek játéka teljesen különböző lehet, mivel fejlődésük üteme, tapasztalataik és tudásuk is különböző. A gyermek megismerésének is és fejlesztésének is eszköze a játék. A játék fejleszti a gondolkodást, az ismeretek rendszerezését és segíti a szimbólumalkotás kialakulását. A gyermek kísérletezik a tárgyakkal és helyzetekkel, problémákat old meg, újabb és újabb ötletet talál, képzelete gazdagodik. Fogalmai alakulnak, gazdagodnak a kísérletezgetések során.

A bölcsődékben EU-s szabványnak megfelelő, telepített szabadtéri játékok találhatóak, ezek különböző fajtáit használhatják a gyerekek, ezen kívül mobil játszóeszközök, mint futó bicikli, motor és autók. Minden csoportszobában puhasarkokat alakítanak ki, ahol lehetőség van a pihenésre, könyvnézegetésre, összebújásra. A mesekönyvek, a készségfejlesztő játékok, különböző méretű puzzlek, kirakók, logikai játékok és a nagymozgásos játékok elengedhetetlen kiegészítői minden csoportszobának.

### ***Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása***

A bölcsőde végezheti a sajátos nevelési igényű gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú

nevelését és gondozását is a gyermek legfeljebb 6 éves koráig /A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény/.

Fontos, hogy ezek a gyermekek minél korábban bekerüljenek a bölcsődébe, függetlenül attól, hogy a korai fejlesztést a bölcsőde biztosítja (szakértői szakvélemény alapján) számukra, vagy sem. A cél elsősorban az, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, számára biztosítani tudjuk az esélyegyenlőség lehetőségét.

A rehabilitáció a fogyatékos (veleszületett vagy kora gyermekkorban kialakult, 3 éves koráig), akadályozott gyermek életre való felkészítését, társadalmi életre alkalmassá tételét jelenti. A rehabilitációnál nagyon fontos az életkor, tehát minél korábbi a felismerés, annál korábban kezdődhet meg a fejlesztés, a gondozás.

A segítségnyújtás tehát azt is feltételezi, hogy a gyermeknek napközben a bölcsődében biztosítjuk az ellátását, ugyanakkor a fejlesztést egy másik intézmény végzi. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír.

### ***7.3 A sajátos nevelési igényű gyermek elhelyezési módja a bölcsődében:***

Egészséges bölcsődei csoportban egy vagy két sajátos nevelési igényű gyermeket tudunk fogadni. Intézményünk a szakértői bizottság véleménye alapján az enyhe értelmi fogyatékos (BNO:F70) illetve az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő (BNO:F82,F83) gyermekeket tudjuk fogadni.

A csoportlétszám maximum 1 SNI gyermek esetében 11 fő, 2 SNI gyermek esetében 10 fő lehet. A gyermek fejlődő személyiségét a genetikai, érési sajátosságok, az őt körülvevő környezeti hatások együttese határozza meg. Ezért fontos a családokkal együtt biztosítani a szükségleteit kielégítő, egyéni fejlődését elősegítő gondoskodást, nevelést, valamint az optimális személyi, és tárgyi környezet megteremtését a bölcsődében.

## **8. Az ellátás igénybevétele módja**

A bölcsődei alapellátást a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény értelmében azon családok gyermekei vehetik igénybe, ahol a szülők dolgoznak, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben vesznek részt, betegségük vagy egyéb ok miatt gyermekük napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Az ÁMK Napraforgó Bölcsődei Intézménybe történő felvétel során alkalmazni kell a Felvételi szabályzat rendelkezéseit.

A felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- az ellátás várható időtartamáról
- a fizetendő étkezési és gondozási személyi térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

A felvételhez szükséges dokumentumok:

- Munkáltatói igazolás a szülők munkavégzéséről
- Orvosi igazolás – a házi gyermekorvos igazolását ad arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható, egészséges csoportban ellátható
- Gyermek lakcím kártyája
- Gyermek Társadalombiztosítási azonosító jele (TAJ kártya)
- Gyermek egészségügyi-, védőoltási kiskönyve
- Csatolandó okmányok speciális esetekben: tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolás
- a szülő betegsége esetén a házi orvos/szakorvos által kiállított igazolás,
- egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolása az emelt családi pótlék folyósításáról,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményes szóltó határozat,
- családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolása az emelt családi pótlék folyósításáról.
- Gyermek adóazonosító kártyája

## **9. A szolgáltatásról szóló tájékoztató**

A bölcsődei felvétellel kapcsolatos tájékoztatás a Jánosháza város honlapján illetve Jánosháza tv-n és az ÁMK igazgatótól kapnak a szülők tájékoztatást.

A bölcsődei csoportok átadójában lévő tájékoztató faliújságon a bölcsődei



szolgáltatással, házirenddel kapcsolatos minden információ megtalálható a szülők számára.

## **10. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogai és azok védelme**

Gyermekek és szülők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

A gyermekek alapvető jogait és kötelességeit „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. Törvény szabályozza.

A bölcsődei nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzi.

### ***A szülő joga, hogy:***

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízza;
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét;
- Megismerje a nevelési-gondozási elveket;
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől;
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban;
- Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

### ***A szülő kötelessége, hogy:***

- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel es intézményekkel együttműködjön,
- A fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa.

### ***A gyermek joga, hogy:***

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;
- A fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön;
- Emberi méltóságát tiszteletben tartásuk, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal – , az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön;
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások biztosítják, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig, a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni igényeit, szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik a család és az intézmény közötti jó kapcsolat kialakítását és elősegíti az együttnevelés megvalósulását.

***A személyes gondoskodást végzők jogai:***

- Munkájukhoz a feltételek biztosítva legyenek
- Részt vegyenek a továbbképzésekben, önképzésben
- Megillessze őket a lelkiismereti szabadság
- Tiszteletük és toleranciájuk legyen a gyermekhez és szüleikhez
- Munkájukat a törvény előírta lehetőség, a szakmai irányelv, a jogszabályban rögzített bér, munkaidő és a bölcsődevezető irányításával végezzék.

***Jogaik védelmét biztosítja:***

- Az intézmény közalkalmazottai körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője.
- Az intézmény dolgozóinak munkahelyi etikáját, az intézmény Kisgyermeknevelők Etikai Kódexe fogalmazza meg.
- Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.
- A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.
- Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát.
- A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolja hátrányosan a bölcsődei ellátásban, valamint alapellátáson túli szolgáltatásokban résztvevő kisgyermekek érdekeit.

***Kötelességeik:***

- Alakítsák a bölcsőde életét, gondozási - nevelési módszereket egyénre szabva alkalmazza, és önállóan alkalmazza a módszertani elveket.
- Működjenek együtt a családdal, tartsák tiszteletben a családi nevelést.
- Az etnikum, a másfajta világnézet iránti toleranciája meglegyen.
- Hivatásbeli kötelességének érezze a gyermekvédelmet.
- Szakmai és egyéni műveltségével alkalmazkodjon a bölcsőde kollektívájához.

### **11. Szakmai továbbképzések módja, formái**

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján a bölcsődében dolgozó szakemberek képzéseken vesznek részt. A továbbképzési időszak tartama négy év. Középfokú végzettséggel 60 pont, diplomás végzettséggel 80 pont.

Továbbképzési terv szerint évente folyamatosan vesznek részt képzéseken a kisgyermeknevelők és a szakmai vezető egyaránt.

Ezen kívül házi továbbképzéseket, kerekasztal beszélgetéseket tartunk és szervezünk a nevelési év folyamán.

Egy-egy megadott témában a kisgyermeknevelők és meghívott előadók tartanak előadást a dolgozóknak és a szülőknek. A Bölcsődék napja rendezvényen is lehetőséget biztosít az intézmény a szakdolgozók szakmai továbbképzésére, fejlődésére.

### **12. Szakmai terv**

Szakmai programunk az alkotójátékra épül, ennek szellemében valósítjuk meg programunkat, melyet havonkénti bontásban tervezünk. Célunk a boldog gyermekkor biztosítása, a kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlesztése, személyiségének kibontakoztatása. A kisgyermek lételeme a játék. Bölcsődénkben az életkori sajátosságokat figyelembe véve keltjük fel a gyermekek érdeklődését a napi játéktevékenység során specialitásunkra, az alkotójátékra. Az alkotójáték során a játék öröme mellett fontos, hogy fejlődjön a gyermekek kez ügyessége, figyelme, képzelete, térlátása, problémamegoldása, technikai szemlélete, sokféle anyaggal ismerkedjenek meg. Fontos szerepe van az én tudat kialakításában, „én akarom, én csináltam” öröme.

Családi programjainkon lehetőség nyílik a szülők és testvérek számára az alkalomhoz illő alkotások készítésére, ezeken a rendezvényeken a gyermekek megtapasztalják a szülőkkel való együtt alkotás örömét, ezek az együtt átélt élmények erősítik a szülő-gyermek kapcsolatot.

Tervezett programokon kívül is folyamatosan biztosítjuk e tevékenység gyakorlását.

## **Szakmai program ismertetése havi bontásban**

### **Szeptember**

A gyermekek felvétele a felvételi lap kitöltésével kezdődik, bölcsődelátogatással, szülői értekezlettel, a kisgyermeknevelő családlátogatásával folytatódik és a szülővel történő fokozatos beszoktatással fejeződik be. Ezek a találkozások alkalmat adnak arra, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermeket, annak egyéni szokásait.

Az adaptáció 2 hetet vesz igénybe. Ezen időszak alatt egymáshoz közelítjük a napirendeket, segítjük az alkalmazkodást a családoknak, gyermekeknek. Fokozatosan megismerkednek a bölcsődei élettel, ezáltal könnyebb lesz az elválás, a beilleszkedés a közösségbe. Állandó támogatással, biztatással, felvilágosítással is segítjük a szülőket a beszoktatás során.

Már a beszoktatás ideje alatt alkalom nyílik specialitásunk, az alkotójáték megismerésére, gyakorlására. Kihasználjuk az udvar nyújtotta lehetőségeket: homokozás, fű tépése, falevelek gyűjtése, préselése, felhasználása, aszfaltkrétával rajzolás. Amíg a szülő jelen van őt is bevonjuk, így részese a program gyakorlati megvalósításának.

**Magyar Népmesék** napja keretében a csoportokban mesemondás, mondókázás történik. Minden évben más mese kerül feldolgozásra a kisgyermek életkorát figyelembe véve, ami számukra is érthető és élvezhető.

### **Október**

**Állatok Világnapja** alkalmából a bölcsődénk megismerteti a kisgyermeket a különböző állatfajtákkal, az adott fajták egyediségével, meséken, mondókákon keresztül.

**Tökfaragás** szülőkkel közösen tököt faragnak az apróságok ezzel díszítjük az udvart. Sült tök készítése, ezzel az új ízzel is megismertetjük a kisgyermeket.

Falevelgyűjtése csoportonként a helyi parkokban különböző falevelet és terméseket gyűjtünk. Megismertetjük a gyermekeket a természet szépségével. Levél lenyomat készítés, szőlő, körte, alma festése ujjal.

**Madáretetők kihelyezése** - a kisgyermek megfigyelhetik a madarak szokásait. Madáretető készítése.

### **November**

**Egészségnevelési nap** egészséges ételek készítése, közös kóstolás. Szőlő, alma, körte, répa és egyéb zöldség-gyümölcs megismertetése, közös megmosása, aprítása és tálalása, utána pedig a kóstolás. Ösztönözzük a gyerekeket, hogy ezekből a vitamindús ételekből minél többet fogyasszanak. Beszélgetés az öltözködésről (kabát, sapka, sál, meleg cipő).

**Az időjárás megfigyelése** (kevesebbet süt a nap, korábban sötétedik).

**Márton Nap** – hoz kapcsolódó dalokkal, mondókákkal ismertetik meg a kisgyermeknevelők a gyermekeket. Részt veszünk a Művelődési Ház által szervezett Márton napi felvonuláson ahol a nevelők által készített lámpásokkal sétálnak a gyermekek.

## **December**

**Mikulás** várással és a **Karácsony** ünnepére való hangolódással telik.

Az óvodai intézményünkben felkért Mikulás átlátogat a bölcsődébe is, ahol a gyermekek verssel, dalokkal köszöntik.

Az Adventi készülődés általában a szülők, családok bevonásával közösen kerül megrendezésre, melynek keretében lehetőség van adventi koszorúk, dekorációk készítésére és a közös ünnepi előkészületekre. Mézeskalács sütése a gyermekekkel közösen.

## **Január**

A januári hónap a tél örömeinek, sajátosságainak, az évszak adta lehetőségek megismertetésének tükrében zajlik. Január hónapban kerülnek megrendezésre a téli szülőcsoportos megbeszélések, ahol a gyermekek eddig fejlődését és a nevelési év során tervezett további programokat beszéljük meg a szülőkkel. Időjárástól függően, ha esik a hó az udvari játékok körét színesítjük közös hóember építés lehetőségével, hógolyózással, hó angyal készítéssel, lábnyom keresővel és a szánkókat is kivisszük az udvarra.

## **Február**

**Február 2-án** időjárás-előrejelző népi bölcsesség kapcsolódik ehhez a naphoz, mi szerint:

Ha a medve előjön a barlangjából és meglátja az árnyékát, akkor visszabújik, még téli álmodni, mert még hideg idő jöhet. Viszont, ha felhős az ég és nem látja, önmaga árnyékát a medvének azt jelenti lassan vége a télnek. Ehhez kapcsolódóan kisgyermekek által otthonról hozott plüss mackó kiállítás tartunk.

**Farsangi előkészületek zajlanak.**

Bölcsőde farsangi díszbe öltözik, zajlik a készülődés a farsangi mulatságra, valamint a gyermekeket megismertetik az ünnep lényegével, jellemzőivel. A délután folyamán pedig közös, farsangi ünnepre

kerül sor.

A farsang a tél és a tavasz küzdelmének szimbolikus megjelentetése is egyben, a tél búcsúztatása és a tavasz várásának ünnepe.

A bölcsődében találkoznak először a gyerekek és a családok farsangi ünnepekkel, a „más bőrébe bújás”, az átváltozás lehetőségével. Az egyéb jelmezek és maskarák, ennél a korosztálynál még idegenek és sok esetben rémisztőek is lehetnek.

Ezen a napon az egész bölcsőde öltözik be hűen a népi hagyományokhoz.

A témáknak megfelelően vannak a díszítések és a játékok is, a hagyományoknak megfelelően pedig fánkot is esznek a gyerekek. A mulatságra a szülők nem kapnak meghívást, ez a dínom-dánom most a gyerekeknek szól.

## **Március**

**Víz világnapjához** kapcsolódó programok kerülnek megrendezésre a bölcsődében. A világnap keretében játékos formában megismertetik a gyermekeket a víz élővilágával, természetével, tulajdonságaival. Különböző vízi játékokat játszanak, papírcsónakot úsztatnak, horgászós játékokat játszanak.

**Tavaszi zsongás a helyi zeneiskola** segítségével korosztálynak megfelelő zenei programokkal színesítik a délutánt.

**Egészségre nevelés hete** ezen a héten olyan programokat szervezünk, ami az egészséges étellel kapcsolatos. Sok gyümölcsöt és zöldséget eszünk, kipróbálunk különböző mozgásformákat. Változatos mozgásos játékok lehetőség szerint a szabadban vagy a csoportszobában. Nagymozgásos fejlesztésugrálás, gólyajárás, egyensúlyfejlesztés, alagútmászás, lufival, labdával és karikával ügyességi játékok.

**Március 15-e** Nemzeti ünnepünkre emlékezve különböző technikákkal, - mint például papírgalacsinokból, ujjfestéssel- kokárdát, illetve magyar zászlót készíthetünk.

Megkezdődnek a **Húsvéti** előkészületek. A húsvéti jelképeket, szokásokat a bölcsődébe is bevisszük a gyerekek közé, a természet ritmusát és a népi hagyományokat követve.

Ötvözzük a manuális játékokat, kézműves hagyományokat mesebeli elemekkel, és az alkalomhoz illő dekorációval, zenével ünnepi hangulatot varázsolunk. Megmutatunk új technikákat, egy-egy anyag sokféle felhasználását, meg tapasztalását is biztosítjuk a gyerekek számára. Megismerkedhetnek a tojásfestés számos módjával, illetve a tojásból készíthető különböző ételekkel.. Erősítve mindezzel a kreatív gyermeki látásmódot. A húsvéti locsolás is szerepet kap, kedves mondókával játsszák el a nagyobbak e régi népszokást.

## **Április**

Kiemelt feladatok

### **Bölcsődék napjához kapcsolódóan**

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.

A nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében - erre irányuló szülői kérés esetén - a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani. A szülőket március 1-jéig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

Bölcsődék Napja rendezvényre nem csak helyileg kerül sor, hanem a Magyar Bölcsődék Egyesületének szervezésében országos rendezvény keretében is megemlékezünk a jeles napról. Az országos rendezvényen a bölcsődevezetők vesznek részt, de más érdeklődő szakdolgozó számára is biztosítunk lehetőséget a szakmai napon való részvétellel.

**Föld Világnapja** kapcsán a kisgyermeknevelők a napi tevékenységekbe beépítve ismertetik meg a gyermekeket, minden a Földhöz kapcsolódó dologgal. Növényeket gyűjtenek az udvaron, virágokat ültetnek, különböző termésekből készítenek díszeket.

### **Bölcsődekóstolató:**

Bölcsődekóstolóra hívjuk az anyukát és gyermekét, ahol bemutatjuk a bölcsődét, elmondjuk szokásainkat. Betekintést nyerhetnek a bölcsőde mindennapi életében. Meghallgatjuk az aggodalmakat, beszélgetünk a gyermekintézményekkel kapcsolatos kérdésekről.

## **Május**

**Anyák napja** – Az ünnepségre már hetekkel korábban készülődünk mondókákkal, rövid versekkel, dalokkal az édesanyákról, nagymamákról. A legkisebbektől kezdődően, minden gyermek készít valami apró ajándékot erre a napra.

**Májusfaállítás** magyar népszokás hagyományán május első napján az udvarban meglévő fát a kisgyermekek színes szalaggal díszítik fel.

**Madarak fák napja** Kirándulást szervezünk a helyi parkban, ahol a kisgyermekek gyönyörködhetnek a madarak hangjában, mozgásában. Megfigyelhetik a különböző fákat.

**Gyermeknappal egybekötött búcsúzás** az év minden napján a gyermekek körül forog a világ, de különösen igaz ez Gyermeknapon. Ezzel a nappal egybekötöttén elbúcsúztatjuk azokat a bölcsődéseket, akik óvodába indulnak. Számos meglepetés, program várja a bölcsődébe járó kisgyerekeket. A csoportokat és az udvart ilyenkor színes szalagok, zászlók díszítik, vidám zene szól, terített asztalok szülőkkel, testvérekkel, nagyszülőkkel.

A játszódvart különböző szinterekre osztjuk arcfestés és csillám tetoválás, ugráló vár.

**Újrahasznosító délután** a szülőkkel közösen újrahasznosított dolgokból készítünk különböző díszeket, alkotásokat.

**Június 19. Apák napján** rajzzal és mondókával köszöntjük az apukákat

A nyár folyamán minden bölcsőde zárva tart 5 héten keresztül. A bölcsődékben szakmai munka zajlik a lezárások alatt is, szakmai dokumentálások, beszerzések, takarítások és különböző felújítások. Érdeklődő családok, szülők fogadása és tájékoztatása folyamatosan zajlik. Csoportokat, csoportszobákat előkészítik az újonnan érkező gyermekek fogadására, valamint az új nevelési év kezdesére. A nyári lezárás minden bölcsődében 5 hétre történik, melynek időpontját a fenntartó hagyja jóvá, igazodva az óvodai lezáráshoz.



## **13.AZ ELLÁTÁSOKRA VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK**

### **Más intézményekkel történő együttműködés módja**

A Batthyány Lajos ÁMK Gondozási és Családsegítő Központ az Intézményfenntartó Társulást alkotó települések önkormányzataival, a településen működő szociális és gyermekjóléti intézményekkel, egészségügyi alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel, otthoni szakápolást nyújtó szervezetekkel és más intézményekkel, civil szervezetekkel a kapcsolattartás és együttműködés az adott eset függvényében személyesen, telefonon, faxon, levélben, e-mailben történik.

A gyermekjóléti szolgálattal kapcsolatban álló jelzőrendszeri tagok:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.
- gyermekjóléti központ

A felsorolt intézmények, személyek kötelesek jelzéssel élni, de jelzéssel élhet bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is. Kötelesek egymással együttműködni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében. Az együttműködés módja: esetmegbeszélés, esetkonferencia.

A szolgáltatás minél magasabb színvonala érdekében a Gondozási és Családsegítő Központ intézményegység együttműködik:

- Jánosháza Város Önkormányzatával
- Duka Község Önkormányzatával
- Karakó Község Önkormányzatával

- Keléd Község Önkormányzatával
- Kemenespálfa Község Önkormányzatával
- Kissomlyó Község Önkormányzatával
- Nemeskeresztúr Község Önkormányzatával
- Köcsk Község Önkormányzatával
- Kemeneskápolna Község Önkormányzatával
- Borgáta Község Önkormányzatával
- Boba Község Önkormányzatával
- Egyházashetye Község Önkormányzatával
- a Celldömölk Népjóléti Szolgálattal
- Celldömölk gyermekjóléti központ
- a Celldömölk Járási Gyámhivatallal
- a Vas Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjával
- a Celldömölki Rendőrkapitánysággal
- helyi egészségügyi szolgáltatókkal
- Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ más intézményegységeivel
- Szent Imre Általános Iskolával
- Batthyány Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti iskola
- Napraforgó bölcsőde

**Az intézményi jogviszony megszűnésének szabályai:**

Az intézményi jogviszony megszűnik:

- határozott idejű szolgáltatás igénybevétele esetén a megjelölt időtartam lejártával,
- a jogosultnak, illetve hozzátartozójának a jogviszony megszüntetésére vonatkozó bejelentését követően,
- a jogosult halálával,
- szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás nappali ellátás esetében, ha az igénybevevő a szolgáltatást három hónapig nem veszi igénybe
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével.

Az intézményi jogviszonyt az intézményvezető megszünteti, ha a jogosult:

- más személyes gondoskodást nyújtó ellátást kér,
- ha a házirendet súlyosan megsérti,
- ha nem tesz eleget személyi térítési díjfizetési kötelezettségének.

Az intézményvezető az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét.

Az intézmény vezetőjéhez fordulhat panasszal, aki 15 napon belül kivizsgálja az esetet. Amennyiben a panasz benyújtója nem elégedett a kivizsgálás eredményével, úgy a fenntartóhoz fordulhat.

Amennyiben a jogosult, illetve törvényes képviselője az intézkedéssel szemben panasszal él, úgy a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatáig az ellátást változatlan feltételekkel kell tovább biztosítani.

Tájékoztatás: A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések leírása.

Az intézmény az általa biztosított szolgáltatások mind szélesebb körben történő megismertetése érdekében a lakosságot az intézmény által készített ismertetőkön keresztül tájékoztatja. Aktuális információkat tartalmazó szórólapjai egészségügyi, szociális és gyermekjóléti intézményeken, valamint önkormányzat, nevelési intézményeken keresztül jutnak el az érdeklődőkhöz.

## **VII. SZOCIÁLIS INFORMÁCIÓS SZOLGÁLTATÁS**

A szociális információs szolgáltatás célja, hogy a szociális biztonság megteremtéséhez kapcsolódó ellátásokat és szolgáltatásokat igénylők megfelelő tájékoztatást kapjanak az ellátások hozzáférhetőségével és az igénybevételükre vonatkozó szabályokkal kapcsolatban. Részletes tájékoztatást kell nyújtani a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal, valamint az egészségügyi ellátással kapcsolatban, valamint a helyben igénybe vehető ellátások köréről, feltételeiről és az igénybevétellel kapcsolatos eljárási kérdésekről.

Ha a tájékoztatást kérő személy által igényelt szociális szolgáltatás helyben nem érhető el, a szociális információs szolgáltatást nyújtó intézkedik az ellátási lehetőségek felkutatása érdekében, valamint segítséget nyújt az ellátást nyújtóval való kapcsolatfelvételben és az ügyintézésben.

A szociális információs szolgáltatás elérhetőségéről a helyben szokásos módon tájékoztatást kell nyújtani.

### **A működés feltételei:**

**Intézményre vonatkozó információk, a személyes gondoskodást végző személyek létszáma és szakképzettsége**

<b>Szervezeti egység</b>	<b>Beosztás</b>	<b>Létszám</b>	<b>Szakképzettség</b>
<b>Család és gyermekjóléti szolgálat</b>	Családsegítő	2 fő	Szociálpedagógus 1 fő 8 órában 1 fő szoc.munkás 48 órában
<b>Idősek Klubja</b>	Klubvezető Gondozónő	1 fő 1 fő 1 fő	Szociális asszisztens 8 órás szoc.gondozó ápoló 8 órás
<b>Házi segítségnyújtás</b>	Gondozónők	7 fő	szoc.gondozó ápoló
<b>Szociális étkeztetés</b>	Szociális segítő	3 fő 2 órában	-
<b>Napraforgó Bölcsőde</b>	4fő kisgyermeknevelő- gondozó  2 fő bölcsődei dajka	4 fő 8 órában  2 fő 8 órában	kisgyermeknevelő- gondozó  dajkák

Jánosháza, 2017. 06. 30.

Brunner Istvánné  
Intézményegység-vezető

A Társulási Tanács a 28/2013.(VII.11.) számú határozata alapján a szakmai program kiegészítését elfogadta.

Jánosháza, 2013. 08. 25.

Bertáné Dörnyei Judit  
ÁMK Igazgató

A Jánosháza és Térsége Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a 32/2013.(IX. 05.) számú határozata alapján a szakmai program kiegészítését elfogadta.

Jánosháza, 2013. 09.23.

Bertáné Dörnyei Judit  
ÁMK Igazgató

A Jánosháza és Térsége Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a 19/2017.(VII. 31.) számú határozata alapján a szakmai program kiegészítését elfogadta.

Jánosháza, 2017. 07.31.

Bertáné Dörnyei Judit

ÁMK Igazgató

A Jánosháza és Térsége Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a 7/2019.(III. 12.) számú határozata alapján a szakmai program kiegészítését elfogadta.

Jánosháza, 2019.03.18.

Bertáné Dörnyei Judit

Igazgató

A Jánosháza és Térsége Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a 10/2022. (III.30.) számú határozatával a szakmai program kiegészítését elfogadta.

Jánosháza, 2022. március 30.

Bertáné Dörnyei Judit

Igazgató

A Jánosháza és Térsége Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a 25/2022. (VIII.31.) számú határozatával a szakmai program módosítását elfogadta.

Jánosháza, 2022. március 30.

Bertáné Dörnyei Judit

Igazgató

# MELLÉKLETEK

## 1. SZ MELLÉKLET **Nappali Ellátás** **H Á Z I R E N D**

### **A házirend célja, hatálya:**

- A házirend célja, hogy meghatározza az Idősek Klubja belső rendjét és tájékoztasson az alapvető szabályokról.
- A Házirend hatálya kiterjed az ellátást igénybe vevőkre, az intézmény alkalmazottaira, az Idősek Klubjában tartózkodó valamennyi idegen személyre.

### **Az ellátás igénybevétele:**

A Nappali Ellátás (Idősek Klubja) ellátási területe Jánosháza község

közigazgatási területe

- Az Jánosházai Idősek Klubjában az intézményi jogviszony keletkezését az intézmény igazgatójának intézkedése alapozza meg.
- Az intézményben nyújtott ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérésére, indítványára történik.
- Az intézmény igazgatója az ellátás igénybevétele megkezdésekor az ellátást igénylővel, illetőleg törvényes képviselőjével "Megállapodás"-t köt.

### **Tájékoztatási kötelezettség**

- Az Idősek Klubjába való felvételkor a Gondozási központ egységvezetője vagy az általa megbízott személy az ellátott és hozzátartozója számára tájékoztatást ad:

- az Idősek Klubjában biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről;
- az Idősek Klubja által vezetett nyilvántartásokról;
- a panaszjogok gyakorlásának módjáról; az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről;
- az Idősek Klubja Házirendjéről;
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről;
- az ellátott jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.
- Az ellátott és hozzátartozója a klubba való felvételkor köteles:

- nyilatkozni az 1. pontban meghatározott tájékoztatásban foglaltak tudomásulvételéről, tiszteletben tartásáról;
- adatokat szolgáltatni az Idősek Klubjában vezetett nyilvántartásokhoz;
- nyilatkozni arról, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeiben és az ellátott, továbbá a közeli hozzátartozója személyi azonosító adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

**Adatkezelés, adatvédelem** - Az Idősek Klubjában az ellátottakról az intézmény nyilvántartást vezet.

- Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, valamint az egészségügyi adatkezelésre vonatkozó törvény rendelkezései az irányadók.

### **Az idősek klubjában ellátottak jogai**

- Az idősek klubja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet előírásainak megfelelően működik fokozott figyelmet fordítva az ellátásban részesülők emberi és állampolgári jogainak érvényesítésére és tiszteletben tartására.
- Jánosháza Idősek Klubja az általa biztosított szolgáltatást oly módon végzi, hogy figyelemmel van az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
  - az élethez, emberi méltósághoz,
  - a testi épséghez,
  - a testi-lelki egészséghez való jogra.
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van a szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az Idősek Klubja által biztosított ellátásra, valamint az egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.
- Az Idősek Klubja által nyújtott szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, így különösen az ellátott neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt.
- Az Idősek Klubja ellátottjait megilleti személyes adataik védelme, valamint a magánéletükkel kapcsolatos titokvédelem.
- Az Idősek Klubja ellátottjának joga van az intézményen belüli és az intézményen kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalomára, biztonságára. A klubtagok panaszaikkal, észrevételeikkel az intézmény vezetőjéhez, valamint az intézmény fenntartójához fordulhatnak.

## **Az ellátott-jogi képviselő**

1. Az ellátott-jogi képviselő az Idősek Klubjába elhelyezést igénylő, illetve az Idősek Klubjában ellátott részére segítséget nyújt jogai gyakorlásában.
2. Az ellátott-jogi képviselő segíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos kérdések és problémák megoldásában. Szükség esetén segítséget nyújt az Idősek Klubja és az ellátott között kialakult konfliktus megoldásában.
3. Az ellátott-jogi képviselő neve, elérhetősége az Intézményben jól látható helyen kifüggesztésre kerül.

## **Az együttélés szabályai**

1. A nappali ellátást igénybe vevők, valamint az Intézmény alkalmazottainak egymáshoz való viszonya a személyiség tiszteletére épül, mely alapján elvárás a kölcsönös tapintat, udvariasság, megértés és ésszerű határokig a tolerancia.
2. Az Idősek Klubjában az ellátottak csak az erre kijelölt helyeken dohányozhatnak. Kérjük, vegyék figyelembe nem dohányzó társaik igényeit!
3. Az Idősek Klubja és az alkalmazottai, valamint az intézmény területén tartózkodó személyek is kizárólag a dohányzásra kijelölt helyeken dohányozhatnak!
4. A klubban fertőző beteg nem tartózkodhat.
5. A klubtagok kötelesek a klub felszerelését, berendezési tárgyait rendeltetésszerűen használni. A berendezési tárgyak gondatlan vagy szándékos rongálása anyagi felelősséget von maga után.
6. Az erkölcsi és magatartási normák be nem tartása a klubból való kizárást vonja maga után.

## **Az ellátottak egymás közötti, illetőleg az egyéb kapcsolattartás szabályai**

- Az Idősek Klubja ellátottjainak egymás közötti kapcsolatai vonatkozásában alapelveként rögzítjük, hogy az ellátásban részesülők alkotmányos jogainak maximális tiszteletben tartása mellett

## **Az Idősek Klubjába behozható személyes használati tárgyak köre**

- Az Idősek Klubjában értékeket nem őrzünk meg! A személyes használatban lévő tárgyakért tulajdonosuk felel!

## **Az Idősek Klubja nyitvatartási rendje**

Nyitvatartási rend:

hétfőtől – csütörtökig: 7<sup>30</sup> – 16<sup>00</sup>

péntek: 7<sup>30</sup>- 14<sup>00</sup>

szombat vasárnap zárva

A klubtagok és hozzátartozóik részére a nyitvatartási idő alatt lehetőség nyílik személyes problémáik megbeszélésére, ha lehetséges azok elintézésére is, valamint a klub rendezvényein és foglalkozásain való részvételre.

Az Idősek Klubjából való távolmaradást a tárgynapon legkésőbb 8 óráig be kell jelenteni az Nappali ellátás vezetőjének.



### **Az Idősek Klubja által nyújtott szolgáltatások köre**

A Nappali Ellátás a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra. A szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozását biztosítja

- Az Idősek Klubja az ellátást igénybe vevők részére szociális-, egészségügyi és mentális állapotuknak megfelelő, napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt.
- Az Idősek Klubja a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak.
- Az Idősek Klubja biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Ennek megfelelően:

- Az Idősek Klubja a gondozottak számára igény szerinti napi háromszori, melyből egyszeri meleg étkezést biztosít
- Az Idősek Klubjában az ellátottak részére lehetőség van az ellátottak tisztálkodására a fürdőszobában, melyhez szükség esetén a gondozónő segítséget nyújt. A tisztálkodáshoz szükség esetén törülközőt, szappant, sampont stb. biztosít az ellátást igénybe vevők részére.
- Az Idősek Klubja ellátottjai részére az intézmény által nyújtott egészségügyi ellátás keretein belül esetenként egészségügyi felvilágosító előadásokat, tanácsadást, és folyamatos mentális gondozást végez. Gyógyszerek igény szerinti felírása gondozónők révén, illetve beszerzése.
- Az Idősek Klubjában az intézmény sajtótermékeket, könyveket, kártya-és társasjátékokat, tömegkommunikációs eszközöket (rádió, televízió,) biztosít az ellátottak részére. Segíti önszertő csoportok alakulását.
- A gondozási tevékenység kereteiben a nappali ellátásban részesülő személy egyéni gondozásban részesül, mely egyéni gondozási terv alapján folyik. A gondozási tervet – az Idősek Klubja ellátottjának aktív bevonásával – az igénybevételt követő egy hónapon belül készíti el az intézmény.
- Az Idősek Klubja ellátottjai hivatalos ügyeinek intézéséhez az intézmény a szükséges és elvárható segítséget megadja.

### **Az étkezések száma és az étkeztetés rendje:**

Az idősek Klubja az ellátottai részére igény szerint napi háromszori, melyből egyszeri meleg étkezést (ebéd) biztosít.

### **Az intézményi jogviszony megszűnésének szabályai:**

Az intézményi jogviszony megszűnik:

- a. az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- b. az ellátott halálával.
- c. felmondással – ellátott, illetve nappali ellátás részéről

Az Idősek Klubja ellátottjának, illetve törvényes képviselőjének kezdeményezése alapján az intézmény igazgatója az intézményi jogviszonyt megszünteti a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a „Megállapodás” -ban foglaltak szerint.

Az intézmény igazgatója az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti.

Az intézmény igazgatója az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét.

Ha a megszüntetéssel az ellátott, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a Fenntartóhoz fordulhat

Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézmény igazgatója értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét:

- az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről,
- az intézménnyel, illetve az ellátottal szembeni követelésről, kárigényről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.

### **Az Idősek Klubja alapfeladatait meghaladó programok, szolgáltatások köre, azok térítési díja**

1. Az Idősek Klubja alapfeladatait meghaladó programok, szolgáltatások nincsenek.
2. az intézményben szervezett foglalkoztatás nincs.

### **Etikai kérdések, valamint az intézmény alkalmazottaira vonatkozó néhány szabály**

1. Az Idősek Klubjában történő ellátásért az ellátottak térítési díjat nem fizetnek, csak az étkezésért.
2. Az intézmény alkalmazottja nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel az intézmény jogos érdekeit bizonyíthatóan sérti, jó hírét veszélyezteti.
3. Az intézmény minden alkalmazottjának titoktartási kötelezettsége van. Így az Idősek Klubja ellátottaitól, illetve ellátottairól szerzett bármilyen információt illetéktelen személynek átadni nem szabad.
4. Az intézmény minden alkalmazottja köteles az ellátottakkal, azok hozzátartozóival szemben udvarias, előzékeny magatartást tanúsítani.
5. Az alkalmazottaknak ellátottainktól, illetve hozzátartozóiktól ajándékot, pénzt, vagy bármi más vagyoni előnyt kérnie és/vagy elfogadnia nem szabad.
6. Alkalmazottaink a munkavégzés során kötelesek óvni és védelmezni az intézményi vagyont. A házirend betartása minden klubtag és alkalmazott számára kötelező.

## 2.sz.melléklet

### Jánosháza Napraforgó Bölcsőde Házirend

Megismerésre ajánljuk Napraforgó bölcsődénk házirendjét és reméljük, hogy a bölcsődei életben való zökkenőmentes eligazodásban segíti majd Önöket! A tiszteleten és bizalmon alapuló együttműködés kialakítása érdekében kérjük, hogy figyelmesen olvassák végig és a benne foglaltak szerint folyjanak a mindennapjaink.

#### Általános Információk

**A Házirend célja:** olyan szabályok megfogalmazása, érvényesítése, amelyek biztosítják a gyerekek nyugodt, biztonságos bölcsődei életét, a gyermekközpontú nevelőmunkát és az intézmény törvényes működését. A Házirend feladata, hogy biztosítsa az intézményt használó gyerekekre, szülőkre és az alkalmazottakra vonatkozó jogok, kötelezettségek, valamint az intézményi működés alapvető rendjének megismerését. A Házirend hatálya kiterjed az intézmény valamennyi bölcsődés kisgyerekére és azok szüleine, továbbá az intézmény valamennyi alkalmazottjára, illetve az intézmény területén tartózkodó személyekre. A Házirend a kihirdetés napján lép hatályba. A Házirendet minden szülő tudomásul veszi, valamint a csoport faliújságján kifüggesztve olvasható.

#### A gyermek jogai

Bölcsődei nevelés – gondozás szakmai szabályai alapján

1. Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődést veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez.
2. Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön.
3. A fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.
4. Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal,- az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
5. A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

#### A szülő jogai

1. Megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását – nevelését bízta. Túljelentkezés esetén a szülő kérésére a gyermek várólistára kerülhet.

2. Tájékozódni az intézmény helyi nevelési, szakmai programjáról, házirendjéről, valamint megismerje a nevelési-gondozási elveket.
3. Megismerhesse a gyermekcsoport életét.
4. Folyamatos tájékoztatást kapni gyermeke fejlődéséről. Neveléséhez tanácsokat, javaslatokat kapni a gondozótól.
5. Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.
6. Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban.
7. Az Érdekképviseleti Fórum munkájában részt vegyen.

#### **A szülő kötelessége**

1. A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.
2. A fizetendő térítési díjat időben rendezze.
3. Az intézmény Házirendjét betartsa

#### **Bölcsődei felvétel rendje**

Bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást.

#### **A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő Hozzájárulásával kezdeményezheti:**

- a területi védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos,
- a szociális illetve családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

1. Bölcsődei ellátás igénybevételére irányuló írásos kérelmet a bölcsőde intézmény vezetőjénél lehet benyújtani.
2. A bölcsődébe történő felvételt az intézmény szakmai vezetője dönt.
3. A felvételnél előnyt élveznek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42/A. §-ában meghatározottakon túl azok a gyermekek, akiknek a szülője, törvényes képviselője
  - a) igazoltan munkába áll, munkahelyet keres,
  - b) munkaerő – piaci részvételt elősegítő programban, képzésben vesz részt,
  - c) a gyermek napközbeni ellátásáról szociális helyzete miatt nem tud gondoskodni.

#### **Bölcsődei ellátási év rendje**

A gondozási-, nevelési év: szeptember 01-től, augusztus 31-ig tart. A bölcsőde nyáron 5 hetes szünetet tart. Ezen idő alatt fertőtlenítő nagytakarítást és karbantartási munkákat végzünk, ügyeletet nem tudunk biztosítani.

### **Nyitvatartási idő**

Ellátási napokon: 6.00– 17.00 óráig

### **Gyermek érkezése, távozása**

1. A bölcsőde munkanapokon *reggel 6.00 órától* fogadja az érkező gyermekeket.
2. A reggeli 8.00-8.30-ig tart. Kérjük amennyiben lehetőségük engedi, a kisgyermeket étkezés előtt vagy után történjen. A gyerekek hazavitelére közvetlenül az étkezések után 12.00-órákkor, illetve 14.30-17.00 óráig van lehetőség.
3. A bölcsőde felelősséget csak azért a gyermekért vállal, akit a szülő, illetve kísérő átad a csoportban tartózkodó kisgyermeknevelőnek.
4. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő vagy az általa írásban (Üzenő füzetben) megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg.
5. Elvált vagy válófélben lévő szülők esetén csak a bírói ítélet szerint megállapított, szülői felügyeleti jogot gyakorló, megkapó anya vagy apa viheti el a gyermeket. Amennyiben nincs ilyen döntés, mindkét szülő bármikor élhet ezzel a jogával.
6. A gyermek haza – bocsátásakor, ha a kisgyermeknevelő átadta a gyermeket a szülőnek, felhatalmazottnak, nem tartozik tovább érte felelősséggel.
7. 6 . A gyermek érkezésekor vagy elvitelekor a szülők vagy hozzátartozók nem mehetnek be a csoportszobába, csak kivételes alkalmakkor (pl. beszoktatás időszakban, akkor is csak váltócipőben, illetve előre megbeszélés esetén).
8. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán dohányozni szigorúan tilos.
9. A szülő a gyermekét az átadóban öltöztetheti át.

### **Értékmegőrzés**

A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermek személyes (átadóban hagyott, csoportba bevitt, illetve gyermekén lévő) tárgyaiért, értékeiért felelősséget vállalni nem tudunk.

## **Betegség**

1. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egésze érdekében lázas (37,5 Celsius fok és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A szülő kötelessége, hogy beteg gyermekét otthonában ápolja, és ne veszélyeztesse a többi gyermek egészségét.
2. Tartós, krónikus betegségben szenvedő, továbbá étel-, gyógyszerallergia esetén a gyermek szülei kötelesek a bölcsődét tájékoztatni. Ilyen esetben írásban nyilatkoznak a szülők szakorvosi engedély birtokában, hogy az egészségügyi kockázatot ismerve, valamint, hogy a bölcsőde egészségügyi személyzettel nem rendelkezik, vállalja gyermek bölcsődébe járását.
3. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben a szülő minél előbb gondoskodjon a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
4. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét 24 órán belül értesíteni kell. Az intézmény a bejelentést követően értesíti a többi szülőt, szükség esetén az ÁNTSZ felé is megteszi a bejelentési kötelezettségét, majd fertőtlenítő takarítást végez.
5. A gyermek, betegséből az intézménybe csak orvosi igazolással térhet vissza
6. A gyermek gyógyszerzése nem lehetséges a bölcsődében, kivételes esetben külön engedéllyel, egyéni elbírálás alapján. Továbbá nincs lehetőség behozott étrend kiegészítők beadására, orrszívásra, orrcseppezésre.
7. A fejtetűvel fertőzött gyermeket a szülőnek haladéktalanul el kell vinni a bölcsődéből a többi gyermek védelme érdekében. A bölcsődébe való visszatérés csak irtószerrel történt kezelés után, védőnői vagy orvosi igazolás ellenében lehetséges.
8. A kisgyermeknevelő teendője baleset vagy napközben történő megbetegedő gyermek esetén: a gyermeket haladéktalanul el kell látni, miközben a csoport felügyeletét meg kell szervezni. A baleset súlyosságától függően, illetve eszméletvesztés és lázgörcs esetén orvostól haladéktalanul gondoskodni kell (mentő, orvos kihívása), ezek után értesíteni kell a szülőt.

## **Hiányzás**

1. A távolmaradást reggel 7:45 percig jelezze a bölcsődében. Az étkezés lemondása érdekében.
2. Betegség után a gyermek csak orvosi igazolással térhet vissza a közösségbe.

### **A gyermek étkeztetése a bölcsődében**

1. A gyermek napi négyszeri étkezésének megszervezése, biztosítása a bölcsőde feladata, az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést az energia és tápanyag beviteli, illetve élelmiszer – felhasználási ajánlásokat tartalmazó jogszabályban meghatározottak szerint.
2. Az élelmiszerekből ételmintát az előírásoknak megfelelően kezeljük és tároljuk.

### **Ételallergiás gyermekek:**

Amennyiben a gyermek olyan diétára szorul, amelynek elkészítését a főzőkonyha nem tudja vállalni, úgy az ételről a szülőnek kell gondoskodni.

### **Behozható tárgyak**

- Otthoni kedvenc játékokat, tárgyakat behozhatják, megmutathatják a gyermekek a bölcsődébe, ha az egyéb – egészségügyi, tűz- és balesetvédelmi- szempontból megfelelő, de felelősséget nem tud vállalni érte az intézmény.
- Értéktárgyat vagy balesetet okozó, egészséget károsító tárgy, élelmiszer a bölcsődébe nem hozható.
- Az intézmény területére állatot behozni tilos.
- Tilos a gyermekek részére házi készítésű ételt, italt behozni az ÁNTSZ előírása szerint.
- A gyermeke babakocsiját, biciklijét kérjük a tárolóban hagyni.

### **Kapcsolattartás, érdekképviselés**

A család a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő – szülő napi találkozásaira, az üzenő füzetten keresztül történő

információcserére, szülői értekezletekre, csoportbeszélgetésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsődei életbe való betekintésre is.

- szülői értekezlet
- családlátogatás
- gyermeknap
- faliújság
- családi füzet
- telefon
- bölcsődei rendezvények

Az családi füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.

Továbbá a szülőket és gyermekeiket a Gyermekjogi képviselő segíti jogaik érvényesítésében. Elérhetőségük a faliújságon megtalálható.

Kérjük, hogy bármilyen, az intézmény működésével, a gyermekek ellátásával, kapcsolatos véleményüket, esetleg kifogásaikkal, panaszaikkal forduljanak bizalommal az intézmény vezetőjéhez, aki 15 napon belül választ ad panaszaikra.

### **Egyebek**

- Kérjük, ügyeljenek az intézmény tisztaságának megőrzésére.
- Kérjük a szülőket, hogy a kisgyermeknevelőt csak a szükséges időre tartsák fel, mert elvonják a gyermekcsoportról a figyelmet.
- Gyermekükkel kapcsolatos információt csak gyermekük kisgyermeknevelőjétől vagy az intézmény vezetőjétől kérjenek.
- A gyermekről csak szülei és a hivatalos szervek kaphatnak felvilágosítást.
- A bölcsődét látogatók kötelesek vigyázni az intézmény felszereléseire és értékeire.
- Kérjük, hogy a gyermek szekrényében ételt és italt ne hagyjanak.
- Felhívjuk figyelmüket, hogy a kisgyermeknevelők nem adnak ki más gyermekéről, illetve szülőtársáról és annak elérhetőségeiről információt.

Az intézményünkbe való felvételkor, a házirend rendelkezéseinek betartására is kötelezettséget vállal a szülő!

### **Záró rendelkezések**

A Házirend nyilvános, a faliújságon, az intézmény honlapján bárki számára hozzáférhető.

A Házirend egy példánya a szülő részére átadásra kerül.

A Házirend minden évben felülvizsgálatra, igény szerint módosításra kerül.

A Házirendben nem szabályozott kérdésekben az SZMSZ rendelkezései az irányadók.



### 3.SZ.MELLÉKLET

Batthyány Lajos ÁMK

Gondozási és Családsegítő Központ  
9545 Jánosháza, Berzsenyi Dániel u.42.  
Tel.:95/450 551

E-mail: [brunner.istvanne@janoshaza.hu](mailto:brunner.istvanne@janoshaza.hu)  
[gondozasikozpont@janoshaza.hu](mailto:gondozasikozpont@janoshaza.hu)

---

#### Együtműködési megállapodás

Alulírott (szülők, törvényes képviselők)

Alulírott :

Név:

Születési hely:

Születési idő:

Anyja neve:

Lakcím:

Tartózkodási hely:

**Elérhetőség:**

**Esetkezelést végző családsegítő neve:**

**Elérhetősége:** 06 95 450 551

Kijelentem, hogy az általam igényelt szolgáltatás elemeiről, azok tartalmáról, feltételeiről az intézmény által vezetett nyilvántartásokról, dokumentációkról, az intézmény házirendjéről, nyitvatartási idejéről, a készenléti szolgálat elérhetőségéről, a panaszok gyakorlásának módjáról a tájékoztatást megkaptam, a Család és Gyermejkölési Szolgálat segítségét önkéntesen igénybe veszem.

Nyilatkozatomat az 1993. évi III. Tv (szociális ellátásokról és szociális igazgatásról), 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet, az 1997. évi XXXI. Tv., valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2 § alapján tettem.

Vállalom, hogy a szükséges intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatok, adataim változását bejelentem.

Az információs önrendelkezési jogról és az információ szabadságról szóló 2011. évi CXII. Tv által

biztosított adatkezeléshez történő hozzájárulási jogomról, valamint a szolgáltatás igénybevételével járó adat-nyilvántartási kötelezettségről és a TAJ alapú nyilvántartásról tájékoztatásban részesültem.

**Gyermek(ek):**

Név:	Születési hely, idő:	Anyja neve:

Jánosháza,

.....  
szülő/ törvényes képviselő

.....  
intézményvezető

.....  
szülő/ törvényes képviselő

.....  
családsegítő

.....  
Gyermek (fiatal felnőtt)

*Házi segítségnyújtás személyi gondozás keretében - gondozás és háztartási segítségnyújtás igénybevétele*

Amely létrejött egyrészről a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ, Gondozási és Családsegítő Központ, Jánosháza, Berzsényi Dániel u.42. másrészről, \_TAJ: (szül. hely és idő: ,an.: ) \_szám alatti lakos, továbbiakban az ellátást igénylő, illetve szám alatti lakos, továbbiakban törvényes képviselő, gondnok\* között alapszolgáltatás keretében nyújtott személyes gondoskodás igénybevételeéről mai napon az alábbi feltételek szerint:

**e. Szolgáltatást nyújtó személye**

Az ellátást biztosító szociális gondozó alkalmazásával a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően jelen megállapodásban szabályozott módon házi segítségnyújtás keretében személyi gondozást biztosít.

**II. Szolgáltatások biztosítása**

A szolgáltatást biztosító a házi segítségnyújtás – ezen belül a személyi gondozás – keretében az igénybevevő kérelme alapján az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

A házi segítségnyújtás tevékenységei és résztvékenységei:

**Személyi gondozás keretében:**

*Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:*

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

*Gondozási és ápolási feladatok körében:*

- mosdatás
- fürdetés
- öltöztetés
- ágyazás, ágyneműcsere
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás
- száj, fog és protézis ápolása
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- sztomazsák cseréje
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

**Szociális segítség keretében:**

*A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:*

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

*A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:*

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltása
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- ágyazás, ágyneműcsere
- közkútról, fűtkútról vízfordás
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés

*Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában*

*Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése”*

**III. A házi segítségnyújtás szolgáltatásának időtartama**

**A házi segítségnyújtás igénybevételének kezdő időpontja: .**

**A házi segítségnyújtás időtartama:**

**határozatlan időtartamra,**

határozott időtartamra,

SZEMÉLYI GONDOZÁS      SZÜKSÉGLET FOKOZATA:    0      I      II      III

A szolgáltatást az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartása érdekében – szükségleteinek megfelelően – az igénybe vevő lakásán

**hivatásos szociális gondozó,**

társadalmi szerződéssel foglalkoztatott gondozó által biztosítja.

**IV. Térítési díj**

A házi segítségnyújtás alapszolgáltatásért az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról 114. §-a, 116. §-a, valamint a helyi rendelet alapján térítési díjat kell fizetni.

Az intézményi térítési díjat az Önkormányzat Képviselő-testülete állapítja meg, évente legfeljebb két alkalommal. A fizetendő személyi térítési díj összegéről és azok változásairól a Jánosháza Gondozási és Családsegítő Központ vezetője a helyi rendelet alapján a szolgáltatás biztosításának megkezdése előtt írásban értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét, gondnokát vagy a térítési díj fizetésére kötelezett személyt. A személyi térítési díj fizetése utólag történik, számla ellenében az intézmény által meghatározott napokon, tárgyhót követő hó 30-ig.

e) Amennyiben az ellátást igénybevevő a térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a szolgáltatást biztosító intézkedik a térítési díj hátralékának behajtásáról a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény illetve az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény szabályainak megfelelően.

**Az intézményi jogviszony megszűnik:**

az intézmény jogutód nélküli megszűnésével, a jogosult halálával, a határozott időtartam lejártával, a jogosult, illetve a törvényes képviselője kezdeményezése alapján a megegyezés szerinti időpontban, ha az ellátást igénylő a szolgáltatást 90 napot meghaladóan nem veszi igénybe, amely időszak legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható, ha az ellátás nem indokolt, együttműködő magatartás hiányában.

A Gondozási Központ Vezetője az ellátás megszűnéséről, írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához Intézményfenntartó Társulás, Jánosháza, Batthyány u.2.- benyújtandó panasszal élhet. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható ítéletet nem hoz. Az ellátott a házi segítségnyújtást érintő egyéb panaszával a Gondozási Központ Vezetőjéhez fordulhat, aki a kivizsgálás eredményéről írásban értesíti 30 napon belül a panaszost. Ha a kivizsgálás eredményével az ellátott nem ért egyet, úgy a fentebb szabályozottaknak megfelelően a fenntartóhoz fordulhat. Az ellátott jogai gyakorlásához igénybe veheti az ellátott-jogi képviselő segítségét.

A megállapodás módosítására csak közös megegyezéssel kerülhet sor. A felek a megállapodást, mint akaratukkal egyezőt jóváhagyólag írják alá.

Szoc.tv.94/C (2 a.)Az ellátást igénybevevő kijelenti, hogy e megállapodás tartalmát aláírását megelőzően elolvasta, vagy hozzátartozója, törvényes képviselője, vagy más- nem az ellátó érdekkörébe tartozó segítség útján megismerte, megértette és a megállapodás egy példányát annak aláírását követően átvette.

Kelt: Jánosháza,

az ellátást igénybevevő

Brunner Istvánné  
Gondozási és Családsegítő Központ vezető

PH.

Kapják:

- ellátott, és/vagy törvényes képviselője
- Batthyány Lajos ÁMK Gondozási és Családsegítő Központ Jánosháza, Berzsenyi u.42

## 5.SZ.MELLÉKLET

## MEGÁLLAPODÁS

Házi segítségnyújtás **szociális segítség keretében** háztartási segítségnyújtás igénybevételére

Amely létrejött egyrészt a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ, Gondozási és Családsegítő Központ, Jánosháza, Berzsényi Dániel u.42. másrészt, TAJ: \_ (szül. hely és idő: \_ ,an.: )sz. alatti lakos, továbbiakban az ellátást igénylő, illetve sz., alatti lakos, továbbiakban törvényes képviselő, gondnok\* között alapszolgáltatás keretében nyújtott személyes gondoskodás igénybevételéről mai napon az alábbi feltételek szerint:

### e. *Szolgáltatást nyújtó személye*

Az ellátást biztosító szociális gondozó alkalmazásával a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően jelen megállapodásban szabályozott módon házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget biztosít.

### **II. Szolgáltatások biztosítása**

A szolgáltatást biztosító a házi segítségnyújtás – ezen belül a szociális segítség – keretében az igénybevevő kérelme alapján az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

• takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)

- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében)
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- közkútról, fűtkútról vízfordás
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

### **III. A házi segítségnyújtás szolgáltatásának időtartama**

A házi segítségnyújtás igénybevételének kezdő időpontja:

A házi segítségnyújtás időtartama:

**határozatlan időtartamra,**

határozott időtartamra,

### **SZOCIÁLIS SEGÍTÉS**

SZÜKSÉGLETT FOKOZATA: 0 I II III

A szolgáltatást az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartása érdekében – szükségleteinek megfelelően – az igénybe vevő lakásán

**hivatásos szociális gondozó,**

társadalmi szerződéssel foglalkoztatott gondozó által biztosítja.

### **IV. Térítési díj**

A házi segítségnyújtás alapszolgáltatásért az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális

ellátásokról 114. §-a, 116. §-a, valamint a helyi rendelet alapján térítési díjat kell fizetni.

Az intézményi térítési díjat az Önkormányzat Képviselő-testülete állapítja meg, évente legfeljebb két alkalommal. A fizetendő személyi térítési díj összegéről és azok változásairól a Jánosháza Gondozási és Családsegítő Központ vezetője a helyi rendelet alapján a szolgáltatás biztosításának megkezdése előtt írásban értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét, gondnokát vagy a térítési díj fizetésére kötelezett személyt.

A személyi térítési díj fizetése utólag történik, számla ellenében az intézmény által meghatározott napokon, tárgyhót követő hó 30-ig.

e) Amennyiben az ellátást igénybevevő a térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a szolgáltatást biztosító intézkedik a térítési díj hátralékának behajtásáról a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény illetve az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény szabályainak megfelelően.

#### **Az intézményi jogviszony megszűnik:**

az intézmény jogutód nélküli megszűnésével, a jogosult halálával, a határozott időtartam lejártával,

a jogosult, illetve a törvényes képviselője kezdeményezése alapján a megegyezés szerinti időpontban,

ha az ellátást igénylő a szolgáltatást 90 napot meghaladóan nem veszi igénybe, amely időszak legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható, ha az ellátás nem indokolt, együttműködő magatartás hiányában.

A Gondozási Központ Vezetője az ellátás megszűnéséről, írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához Intézményfenntartó Társulás, Jánosháza, Batthyány u.2.- benyújtandó panasszal élhet. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható ítéletet nem hoz.

Az ellátott a házi segítségnyújtást érintő egyéb panaszával a Gondozási Központ Vezetőjéhez fordulhat, aki a kivizsgálás eredményéről írásban értesíti 30 napon belül a panaszost. Ha a kivizsgálás eredményével az ellátott nem ért egyet, úgy a fentebb szabályozottaknak megfelelően a fenntartóhoz fordulhat. Az ellátott jogai gyakorlásához igénybe veheti az ellátott-jogi képviselő segítségét.

A megállapodás módosítására csak közös megegyezéssel kerülhet sor. A felek a megállapodást, mint akaratukkal egyezőt jóváhagyólag írják alá.

Szoc.tv.94/C (2 a.)Az ellátást igénybevevő kijelenti, hogy e megállapodás tartalmát aláírását megelőzően elolvasta, vagy hozzátartozója, törvényes képviselője, vagy más- nem az ellátó érdekkörébe tartozó segítség útján megismerte, megértette és a megállapodás egy példányát annak aláírását követően átvette.

Kelt: Jánosháza,

az ellátást igénybevevő

Gondozási és Családsegítő Központegység vezető

ph

Kapják:

1. ellátott, és/vagy törvényes képviselője\*,
2. Batthyány Lajos ÁMK Gondozási és Családsegítő Központ Jánosháza, Berzsenyi u.42

## 6. SZ MELLÉKLET **MEGÁLLAPODÁS** **ÉTKEZTETÉS**

Amely létrejött egyrészről a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ, Gondozási és Családsegítő Központ Jánosháza, Berzsényi u 42. másrészről, **TAJ:** (szül. hely és idő: , an.: ) . sz. alatti lakos, továbbiakban az ellátást igénylő, illetve, szám, alatti lakos, továbbiakban törvényes képviselő, gondnok\* között alapszolgáltatás keretében nyújtott személyes gondoskodás igénybevételéről az alábbiak szerint:

Az intézmény alapszolgáltatás keretében étkeztetést biztosít azon személyek részére, akik szociális, egészségi, mentális állapotuk, és a helyi rendeletben szabályozottak alapján rászorulóknak tekinthetők. A szolgáltatást az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartása érdekében – szükségleteinek megfelelően – a Gondozási Központ biztosítja.

**Az étkezés igénybevételének kezdő időpontja:**

**Az étkezés időtartama:**

- határozatlan,**
- határozott:

**A házhoz szállítás igénybevételének kezdő időpontja:**

**A házhoz szállítás időtartama:**

- határozatlan,**
- határozott:

**Az étkeztetés biztosítása**

- szociális konyháról,**
- egyéb főzőhelyről történik.

Az étkeztetés keretében főétkezésként minden nap, igény szerint egyszeri meleg étel biztosítása.

- az ebéd helyben történő fogyasztással,
- elvitellel,
- lakásra szállítás lehetőségével történik.

A lakásra szállított és az igénybe vevő által szállított étel kiszolgálásához 2 darab éthordó szükséges. Az étel éthordóban történő kiadagolása csak tisztán tartott éthordóban lehetséges.

Az orvos előírása alapján diétás étkeztetés biztosított.

**Étkezés típusa:**

- normál,**
- diéta, fajtája:

**Az étel kiszolgálásának, illetve kiszállításának időpontja:** 11.00-13.00 óráig

Az étkeztetés alapszolgáltatásért az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról 114. §-a, 116. §-a, valamint a Ök. rendelet alapján térítési díjat kell fizetni.

Az intézményi térítési díjat az Önkormányzat Képviselő-testülete állapítja meg, évente legfeljebb két alkalommal. A fizetendő személyi térítési díj összegéről és azok változásairól a Gondozási és Családsegítő Központ vezetője a helyi rendelet alapján a szolgáltatás biztosításának megkezdése előtt írásban értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét, gondnokát vagy a térítési díj fizetésére kötelezett személyt. A személyi térítési díj nem haladhatja meg a jövedelem

a) 30%-át étkeztetés,



b) 25%-át házi segítségnyújtás,

c) 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkeztetést is biztosítanak, illetve támogató szolgáltatás

A személyi térítési díj fizetése utólag történik számla ellenében, az intézmény által meghatározott napokon, tárgyhót követő hó utolsó. Napjáig.

Amennyiben a térítési díj fizetésére kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézmény vezetője 15 napos határidő megjelölésével a befizetésre kötelezett személyt írásban felszólítja az elmaradt térítési díj befizetésére, díjhátralékot nyilvántartásba veszi. Ha a megjelölt határidőre nem történik meg a befizetés teljesítése, ismételt írásban történő felszólítás kerül kiküldésre., 15 napos befizetési határidővel. Amennyiben ezek után is eredménytelen a felhívás, két hónap elteltével tájékoztatja erről a fenntartót.

**Az intézményi jogviszony megszűnik:**

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a határozott időtartam lejártával,
- a jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján a megegyezés szerinti időpontban,
- ha az ellátást igénylő a szolgáltatást 90 napot meghaladóan nem veszi igénybe, amely időszak legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható
- ha az ellátás nem indokolt,
- együttműködő magatartás hiányában.

A Gondozási Központ Vezetője az ellátás megszűnéséről, írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához – a Jánosháza Önkormányzat Batthyány u 2) – benyújtandó panasszal élhet. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható ítéletet nem hoz.

Az ellátott az étkeztetést érintő egyéb panaszával a Gondozási Központ Vezetőjéhez fordulhat, aki a kivizsgálás eredményéről írásban értesíti 30 napon belül a panaszost. Ha a kivizsgálás eredményével az ellátott nem ért egyet, úgy a fentebb szabályozottaknak megfelelően a fenntartóhoz fordulhat. Az ellátott jogai gyakorlásához igénybe veheti az ellátott-jogi képviselő segítségét.

A megállapodás módosítására csak közös megegyezéssel kerülhet sor. A felek a megállapodást, mint akaratukkal egyezőt jóváhagyólag írják alá.

Szoc.tv.94/C (2 a.)Az ellátást igénybevevő kijelenti, hogy e megállapodás tartalmát aláírását megelőzően elolvasta, vagy hozzátartozója, törvényes képviselője, vagy más- nem az ellátó érdekkörébe tartozó segítség útján megismerte, megértette és a megállapodás egy példányát annak aláírását követően átvette.

Kelt, Jánosháza,

ellátást igénylő, és/vagy törvényes  
képviselője\*

Gondozási és Családsegítő Központ  
egységvezető

PH.

Kapják:

- ellátott, és/vagy törvényes képviselője\*,
- Irrattár .

\*A megfelelő szövegrész aláhúzandó.

## **MEGÁLLAPODÁS IDŐSEK KLUBJA**

Amely létrejött egyrészről a Batthyány Lajos Általános Művelődési Központ, Gondozási és Családsegítő Központ Jánosháza, Berzsényi u 42. másrészről (szül. hely és idő: ) sz. alatti lakos, továbbiakban az ellátást igénylő, illetve sz., alatti lakos, továbbiakban törvényes képviselő, gondnok\* között alapszolgáltatás keretében nyújtott személyes gondoskodás igénybevételéről az alábbiak szerint:

### **Az ellátás időtartama:**

- határozott  
 **határozatlan.**

Határozott idő esetén az ellátás időtartama: -tól ig.

Határozatlan idejű ellátás igénybevételének kezdő időpontja:

Az ellátás biztosításának helye: **Batthyány Lajos ÁMK Gondozási és Családsegítő Központ, 9545 Jánosháza, Berzsényi u.42.**

Az intézmény az ellátást igénybe vevő részére szociális, egészségi, mentális állapotának megfelelő napi életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat szervez. Az Idősek Klubja szolgáltatásai közül a gondozási dokumentációban foglaltak szerint, az ellátott igényeinek megfelelően az intézmény az alábbiakat biztosítja:

- igény szerint meleg étel biztosítása,
- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- személyi tisztálkodás és személyes ruházat tisztításának lehetősége,
- speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése.

Az intézmény által nyújtott alapfeladaton túli szolgáltatások formáját, körét és azok térítési díjait a Házirend szabályozza, illetve a szolgáltatást nyújtó határozza meg.

Az intézményi térítési díjat az Önkormányzat Képviselő-testülete állapítja meg, évente legfeljebb

két alkalommal. A fizetendő személyi térítési díj összegéről és azok változásairól a Gondozási és

Családsegítő Központ vezetője a helyi rendelet alapján a szolgáltatás biztosításának megkezdése

előtt írásban értesíti az ellátottat, illetve törvényes képviselőjét, gondnokát vagy a térítési díj

fizetésére kötelezett személyt.

**Az Idősek Klubjában történő ellátásért a 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról 114. §-a, 116. §-a, valamint a helyi rendelet alapján térítési díjat az étkezésért kell fizetni. A személyi térítési díj fizetése utólag történik számla ellenében, az intézmény által meghatározott napokon tárgyhót követő hó 30 napjáig.**

**A személyi térítési díj mellett eseti térítési díj kérhető a külön jogszabály szerinti alapfeladatok körébe nem tartozó szociális szolgáltatásokért, valamint az intézmény által szervezett szabadidős programokért.**

### **Az eseti térítési díj fizetésének esetei:**

- kulturális programok (pl. előadóművészek fellépése, színház-, filmszínház látogatás, zenés műsorok megtekintése, kiállítások, múzeumlátogatás, stb.),
- képzési célú rendezvények, tanfolyamok (pl: informatika, idegen nyelv, stb.)
- egészségmegőrző, felvilágosító, terápiás és készségfejlesztő előadások, programok,
- ünnepekhez kapcsolódó közösségi programokban való részvétel,
- kirándulásokon való részvétel.

Amennyiben a térítési díj fizetésére kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézmény vezetője 15 napos határidő megjelölésével a befizetésre kötelezett személyt írásban felszólítja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a megjelölt határidőre nem történik meg a befizetés teljesítése, ismételt írásban történő felszólítás kerül kiküldésre, 15 napos határidővel. Amennyiben ezek után is eredménytelen a felhívás, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi, majd negyedévenként tájékoztatja erről a fenntartót.

Önköltség számítás:

### **Az intézményi jogviszony megszűnik:**

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- határozott időtartam lejártával
- ha az ellátást igénylő a szolgáltatást 90 napot meghaladóan nem veszi igénybe, amely időszak legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható
- a jogosult, illetve a törvényes képviselője kezdeményezése alapján a megegyezés szerinti időpontban,
- az ellátást igénybe vevő a Házirendet súlyosan megsérti,

A jogosult és hozzátartozója, valamint a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezet a Házirendben foglaltak szerint panasszal élhet az intézmény igazgatójánál. A panaszt kivizsgáló köteles 15 napon belül írásban értesíteni a panasztevőt az elé terjesztett panasz kivizsgálásának eredményéről. Az ellátott jogai gyakorlásához igénybe veheti az ellátott-jogi képviselő segítségét.

Amennyiben a panasz kivizsgálására jogosult határidőben nem intézkedik vagy annak intézkedésével nem értenek egyet, úgy a panasztevő az intézmény fenntartójához Intézményfenntartó Társulás Jánosháza, Batthyány u.2.szám alá benyújtandó panasszal élhet. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható ítéletet nem hoz.

A megállapodás módosítására csak közös megegyezéssel kerülhet sor. A felek a megállapodást, mint akaratukkal egyezőt jóváhagyólag írják alá.

Szoc.tv.94/C (2 a.)Az ellátást igénybevevő kijelenti, hogy e megállapodás tartalmát aláírását megelőzően elolvasta, vagy hozzátartozója, törvényes képviselője, vagy más- nem az ellátó érdekkörébe tartozó segítség útján megismerte, megértette és a megállapodás egy példányát annak aláírását követően átvette.

Jánosháza,

---

ellátást igénylő, és/vagy törvényes  
képviselője\*

---

Gondozási és Családsegítő Központ  
egységvezető

PH.

Kapják:

- ellátott, és/vagy törvényes képviselője\*,
- Batthyány Lajos ÁMK Gondozási és Családsegítő Központ, Gyermekjóléti Szolgálat

9545 Jánosháza, Berzsenyi u.42.

8.sz.melléklet

Batthyány Lajos ÁMK Napraforgó Bölcsőde  
9545 Jánosháza, Sümegi utca 22.  
06 95 .....

---

1997/XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról...../20.....

---

## Megállapodás

### A bölcsődés korú gyermekek nappali ellátásáról

Mely köttetett egyrészt a Batthyány Lajos ÁMK Napraforgó Bölcsőde Jánosháza, Sümegi utca 22. képviseli Bertáné Dörnyei Judit igazgató, másrészt

.....név.....cím  
között.

A Batthyány Lajos ÁMK Napraforgó Bölcsőde vállalja:

Név:.....(születési hely,idő:.....

Anyja neve:.....lakóhely:.....ellátását az  
alábbiak szerint:

#### Az ellátás tartalmazza:

- A gyermek napközbeni ellátását a 0-3 éves korig
- A gyermek korának, fejlettségének, egészségi állapotának megfelelő szükséges beszoktatást.....év.....hó .....naptól, a tényleges ellátást várhatóan.....év.....hó.....napig biztosítjuk.
- A gyermek ellátást reggel.....órától.....óraig folyamatosan, napirend alapján,
- Napi négyszeri étkezést

Az étkeztetésért térítési díjat kell fizetni, melynek összege a fenntartó rendeletében állapítja meg:

- A térítési díjat minden hónap 10-ig kell a fizetésre kötelezettnek megfizetni.
- A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő, a nagycsaládos, a családjában tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermeket nevelő , nevelésbe vett gyermek után étkezési térítési díjat nem fizet.

Amennyiben a gyermek körülményeiben olyan változás következik be, amely az ellátás módosítását kívánja, azt a szülő a bölcsőde vezetője felé jelzi.

A gyermek a bölcsődei hiányzását a szülő a bölcsőde vezetőnek(gondozónak) azonnal bejelenteni köteles, ellenkező esetben a térítési díj megfizetése alól nem mentesül! A gyermek betegségét követően orvosi igazolással veheti igénybe e szolgáltatást!

#### Panaszjog gyakorlása:

- Szülői munkaközösség
- Intézményvezető
- Gyermekjogi képviselő
- Fenntartó

#### Az ellátás megszűnésének módja:

- Óvodába kerülés(a gyermek 3. életévének betöltését követő nevelési év vége (aug.31.)
- A szülő megszünteti a jogviszonyt
- Az intézmény szünteti meg a házirend súlyos megsértése, étkezési térítési díj fizetési kötelezettség elmulasztása esetén
- A gyermek más intézménybe kerül

A szülő az intézményre vonatkozó szabályzatokat, és házirendet megismerte és tudomásul vette.

Kelt, Jánosháza,

.....  
ÁMK ig.

.....  
szülő